

Avdelningen för djurskydd och hälsa
Katarina Andersson

Sammanfattning

Denna redovisning avser länsstyrelsernas offentliga djurskyddskontroll under 2017. De data som har använts i redovisningen är uppgifter som har hämtats från länsstyrelsernas tidredovisningssystem, djurskyddskontrollregistret och de webbenkäter som årligen skickas in till Jordbruksverket.

Länsstyrelsernas resursförbrukning var under 2017 i landet som helhet 200,4 årsarbetskrafter (åa) för djurskyddsverksamheten exklusive förprovning av djurstallar. Av dessa resurser användes 80,7 åa, till rent operativt kontrollarbete. Resterande tid lades på planering, utvecklingsarbete, kompetensutveckling m.m. för att kunna bedriva en fungerande kontrollverksamhet. De totalt nedlagda resurserna för länsstyrelsernas hela djurskyddsverksamhet har ökat mellan 2016 och 2017 med 9,6 åa. Med undantag för 2017 har trenden varit minskande åa sedan 2013 för landet som helhet. Den största anledningen till minskningen under åtminstone 2015 och 2016 är sannolikt konsekvenser av beskedet att det statliga anslaget på 25 miljoner som länsstyrelserna tilldelats under ett antal år inte skulle fortsätta under 2016, men som slutligen blev kvar. En återhämtning i det totala antalet resurser som läggs på djurskyddsverksamheten i landet som helhet ses nu under år 2017.

Länsstyrelsernas kontrollverksamhet omfattar ett stort antal kontroller, beslut och övrig ärendehandläggning. Antalet djurskyddskontroller var 10 828 under år 2017, vilket är på samma nivå som år 2016 då 10 899 kontroller gjordes. Under 2015 gjordes 11 875 kontroller. Även antalet beslut inom djurskyddskontrollen under 2017 ligger på samma nivå som under 2016. Trots en ökning av nästan 10 åa i landet som helhet under 2017 ligger antalet kontroller och beslut på samma nivå som under 2016.

Däremot visar länsstyrelsernas genomförda kontrollinsatser mätt som genomsnittet per åa i landet en minskning mellan 2016 och 2017. Det har varit en marginell minskning mellan enskilda år tidigare, men sett över de senaste fem åren har antalet kontrollinsatser sjunkit från 110 stycken per år under år 2013 till 80 stycken under 2017. Detta är en oroande utveckling som tyder på att länsstyrelsernas resurseffektivitet har minskat.

Det är dock en mycket stor variation mellan länen vad gäller genomförda kontrollinsatser per åa.

Vid en jämförelse av den genomsnittliga tid som länsstyrelserna lägger på olika kontrolltyper och beslut syns en kortare genomsnittlig tidsåtgång för några av dessa, vilket är en positiv utveckling. För några har den dock ökat. Eventuella skillnader i hur nedlagd tid redovisas kan endast delvis förklara skillnaderna mellan länsstyrelserna. Under 2017 och 2016 har länsstyrelserna arbetat med att på ett mer enhetligt och likartat sätt tidsredovisa. Siffrornas kvalitet och säkerhet ökar härmed. Skillnaderna mellan länsstyrelserna vid en jämförelse av deras genomsnittliga tidsåtgång är dock fortfarande anmärkningsvärt stora. Vidare varierar antalet kontrollobjekt per åa kraftigt mellan länsstyrelserna. Genomgången visar att såväl förutsättningarna för att bedriva verksamheten som effektiviteten av kontrollarbetet skiljer sig mycket åt över landet, vilket inte är tillfredsställande.

Det finns ett antal mål för djurskyddskontrollen som Jordbruksverket och länsstyrelserna tillsammans har tagit fram. Ett av målen är att minst lika många normalkontroller som anmälningskontroller ska genomföras. Detta mål uppfylldes under 2017 i landet som helhet, vilket är andra året i rad. Detta är positivt och visar att målen som styrning av kontrollen ger effekt. Flera län har gjort stora förbättringar. Variationen mellan hur länsstyrelserna klarar att uppfylla målet är dock fortfarande mycket stora. En av anledningarna till att målet inte uppfylldes fullt ut har länsstyrelserna uppgett beror på den stora mängden anmälningsärenden som tar mycket resurser i anspråk och påverkar antalet normalkontroller som kan genomföras.

Det är avgörande att underlätta och effektivisera handläggningen av anmälningsärenden, i synnerhet eftersom drygt 40 % av de genomförda kontrollerna är utan anmärkning. Under både 2017 och 2016 kom cirka 13 000 anmälningsärenden in till länsstyrelserna, och drygt 4 000 anmälningsärenden kontrollerades på plats. Resterande handlades administrativt på olika sätt, vilket är resurseffektivt. Det är fortfarande stora skillnader mellan länen vad gäller genomsnittlig tidsåtgång och antalet anmälningskontroller som är utan anmärkning och Jordbruksverket anser inte att det är acceptabelt. Det är en viktig styrnings- och ledningsfråga inom länsstyrelserna att optimera de resurser som läggs på anmälningsärenden. I början av 2017 togs en ny nationell handläggningsrutin för prioritering av anmälningar i bruk. Det är av yttersta vikt att samtliga län arbetar utifrån den gemensamt framtagna rutinen för att ytterligare uppnå måluppfyllelsen.

Syftet med rutinen är att öka enhetligheten samt att frigöra mer tid för normalkontroll. De första erfarenheterna som utvärderades under årets analysmöte är att rutinen ökar likriktningen och att allvarliga anmälningsärenden inte missas på det sätt som befarats när antalet fysiska kontroller minskar och fler ärenden istället handläggs administrativt. Resultat och erfarenheter är ännu mycket tidiga och vi återkommer till detta i kommande redovisningar.

Det går inte att dra slutsatser som enkelt förklarar de stora skillnaderna mellan länsstyrelsernas resursåtgång och måluppfyllelse. Orsakerna behöver sannolikt sökas i en kombination av olika faktorer såsom resurser, organisation, ledningsstruktur, myndighetskultur, kompetens och tillgång till personal, geografiska faktorer m.m. En tydligt strukturerad prioritering tillsammans med nyttjandet av goda exempel är viktiga framgångsfaktorer för att likrikta kontrollverksamheten. Arbetet med att överföra dessa goda exempel och denna kunskap mellan länen är mycket central och behöver intensifieras, vilket påbörjats under 2017. Här har både Jordbruksverket och länsstyrelserna, bl. a. i form av Rådet för djurskyddskontroll ett stort ansvar.

Länsstyrelserna har ett stort ansvar för att information och kunskap om djurskyddskontrollens styrning och ledning överförs och sprids på alla nivåer inom sina organisationer. Tydliga och fungerande kommunikationsvägar är en förutsättning för detta.

Innehåll

Sammanfattning	2
1 Bakgrund	6
2 Länsstyrelsernas djurskyddskontroll under år 2017	7
2.1 Beskrivning av kontrollområdet	7
2.2 Resurser som används till djurskyddskontroller.....	8
2.3 Kontrollverksamhetens tidsåtgång	11
2.3.1 Tidsåtgång för normalkontroller.....	14
2.3.3 Tidsåtgång för kontroller vid anmälningsärenden.....	15
2.3.3 Tidsåtgång för uppföljande kontroller.....	18
2.3.4 Tidsåtgång för övriga kontroller.....	20
2.3.5 Tidsåtgång för beslut	21
2.4 Indexerad kontrollverksamhet	22
2.5 Länsvis redovisning av kontrolldata.....	23
2.5.1 Fördelning av hela djurskyddsverksamheten och nettotid	23
2.5.2 Antal kontrollobjekt och årsarbetskrafter som förutsättningar för kontrollen.....	25
2.5.3 Handläggning av anmälningsärenden.....	26
3 Analys av kontrollverksamheten	30
3.1 Resurser, kontrollinsatser och tidsåtgång	30
3.2 Hantering av anmälningsärenden	32
3.3 Åtgärder för att brister i djurskyddet rättas till.....	33
4 Resultat av kontrollen	35
4.1 Nötkreatur.....	37
4.2 Grisar	40
4.3 Får.....	43
4.4 Get	45
4.5 Värphöns	47
4.6 Hästar	49
4.7 Brister som finns hos flera djurslag.....	52

4.8 Hundar	53
4.9 Katter	56
4.10 Länsstyrelsernas åtgärder vid brister	58
5 Uppfyllelse av beslutade mål för djurskyddskontrollen	60
5.1 Normalkontroller	60
5.2 Anmälningssärenden.....	62
5.3 Handläggningstid av anmälningssärenden.....	64
5.4 Andel kontrollerade kontrollobjekt	64
5.5 Kontrollrapporter.....	64
5.7 Riskklassificeringsmodellen SToRK.....	64
5.8 Kompetensutvecklingsplan	65
5.9 Better training for safer food – utbildningar.....	65
5.10 Verifiering av djurskyddskontroller (VAD).....	65
Bilaga 1, Tabell 6 Sammanställning av kontrollinsatser för länen år 2017	66
Bilaga 2, Tabell 7 Sammanställning av kontrollinsatser för länen år 2016	67
Bilaga 3, Tabell 8. Sammanställning av kontrollinsatser för länen år 2015	68
Bilaga 4, Tabell 9. Sammanställning av kontrollinsatser för länen år 2014	69
Bilaga 5, Tabell 10 Sammanställning av kontrollobjekt och årsarbetskrafter år 2014-2017... 70	70

1 Bakgrund

I Jordbruksverkets regleringsbrev för år 2017 anges att ”Jordbruksverket ska redovisa statistik om och en analys av hur djurskyddskontrollen och myndigheternas övriga djurskyddsarbete fungerar, nationell djurskyddsrapport. Redovisningen ska inkludera jämförelser med tidigare kontrollår. I uppdraget ingår även att analysera och ge en bild av djurskyddsläget utifrån utfört djurskyddsarbete. Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet, Näringsdepartementet, senast den 30 april 2018.”

Jordbruksverket färdigställde under januari 2015 ett regeringsuppdrag att analysera länsstyrelsernas resursanvändning för djurskyddskontrollen. Flera av de beräkningssätt som togs fram i samband med detta uppdrag har applicerats på 2017 års statistik och resultat för djurskyddskontrollen. Länsstyrelsernas tidsredovisning har, precis som i resursuppdraget, vävts ihop i beräkningar och redovisningar och utgör ett viktigt underlag för rapporten. Redovisningens syfte är att ge en bild av hur djurskyddskontrollen fungerar, men omfattar ingen analys av det generella djurskyddsläget i landet.

Djurskyddskontrollen ska genomföras regelbundet och vara riskbaserad. Från och med den 1 januari 2009 flyttades ansvaret för djurskyddskontrollen från kommunerna till länsstyrelserna. Syftet med kontrollen är att verifiera efterlevnaden av djurskyddslagstiftningen i landet. Ansvaret för att lagstiftningen följs ligger hos djurägaren. Resultatet av kontrollen ger även ett underlag för att utvärdera och utveckla såväl kontrollen som lagstiftningen.

I djurskyddslagen (1988:534) anges att djurskyddskontroll utövas av länsstyrelserna och andra statliga myndigheter i enlighet med vad regeringen bestämmer. På slakterier har länsstyrelserna och Livsmedelsverket ett delat ansvar för den operativa kontrollen och på slakterierna finns det officiella veterinärer anställda av Livsmedelsverket som utför djurskyddskontrollen. Jordbruksverket har som central myndighet enligt djurskyddslagen ansvar för att vägleda och samordna de operativa kontrollmyndigheterna, dvs. länsstyrelserna och Livsmedelsverket så att djurskyddskontrollen blir så likvärdig, effektiv och rättssäker som möjligt. Jordbruksverket har också bemyndigande att föreskriva om hur djurskyddskontrollen ska bedrivas, hur samverkan mellan kontrollmyndigheter ska gå till, samt vilka skyldigheter kontrollmyndigheter eller kontrollorgan har för att lämna information om kontrollverksamheten som bedrivs. Bestämmelser om detta finns i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2008:67) om offentlig djurskyddskontroll.

2 Länsstyrelsernas djurskyddskontroll under år 2017

De data och resultat som använts i denna redovisning har hämtats från Länsstyrelsernas tidredovisningssystem (Agresso), Djurskyddskontrollregistret (DSK) och de webbenkäter som årligen skickas in till Jordbruksverket. DSK är det nationella register där länsstyrelserna lägger in resultatet av sina djurskyddskontroller. Uppgifterna ur Agresso är framtagna av Enheten Ekonomi på Länsstyrelsen i Örebro (EA-enheten) vilket innebär att siffrorna för samtliga län är framtagna på samma sätt. Uppgifterna i DSK är framtagna av Jordbruksverket vilket innebär att siffrorna för samtliga län och för landet är framtagna på samma sätt. Länsstyrelserna och Jordbruksverket har även haft gemensamt ett analysmöte för att dra slutsatser av uppgifter och resultat.

2.1 Beskrivning av kontrollområdet

Länsstyrelsernas kontrollverksamhet omfattar ett stort antal kontroller, beslut och övrig ärendehandläggning. De kan delas in i olika kategorier enligt nedan. En sammanställning visas i tabell 2.

- Normalkontroll är den kontroll som genomförs enligt kontrollplan. Det är kontroller hos t.ex. lantbrukare, slakterier, ridskolor, zoobutiker och kennelverksamheter. Begreppet ”normalkontroll” används för den kontroll som utförs i enlighet med krav på riskbaserad och regelbunden kontroll enligt Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd.
- Kontroll efter anmälan: görs på grund av inkommen anmälan om brister i djurhållningen
- Uppföljande kontroll (extra offentlig kontroll): görs om brister har upptäckts vid tidigare kontroll
- Övriga kontroller: prövningar som görs i samband med ansökan om tillståndspliktig verksamhet enligt 16 § djurskyddslagen (1988:534) och ansökan om offentlig förevisning enligt 37 § djurskyddsförordningen (1988:539)
- Övriga kontroller: besiktningar av djurtransportfordon
- Beslut enligt 26 § djurskyddslagen: föreläggande och förbud enligt djurskyddslagen som innebär en ålagd skyldighet för djurhållaren att inom en viss utsatt tid vidta åtgärder
- Beslut enligt 31 § djurskyddslagen: omhändertagande av djur efter lämplig utredning
- Beslut enligt 32 § djurskyddslagen: omedelbart omhändertagande av djur i akuta fall
- Djurförbudsprövning: länsstyrelsen prövar om en djurhållare ska förbjudas att ha hand om djur

- Ansökningar om upphävande av djurförbud: en person som ansöker om att få ett beslut om förbud att ha hand om djur ska upphävas
- Åtalsanmälan: ärenden som överlämnas till polis- eller åklagarmyndigheten
- Administrativ handläggning av anmälningsärenden: vid anmälningsärenden bedömer och prioriterar länsstyrelsen om kontroll behöver göras på plats eller om det är möjligt att handlägga ärendet via brev eller med liknande åtgärd. Samtliga länsstyrelser har sedan 2012 använt sig av brevhandläggning och liknande åtgärder i de anmälningsärenden där det bedömts lämpligt. Flera länsstyrelser har även tidigare använt sig av denna typ av handläggning.
- Administrativ uppföljning: i det fall länsstyrelsen bedömer det lämpligt följs brister från tidigare kontroll upp administrativt istället för att fysisk kontroll görs. Exempel kan vara att djurhållaren skickar in foton, intyg eller kvitton till länsstyrelsen som visar att brister åtgärdats. Detta arbetssätt innebär en effektivisering eftersom det ger en tidsvinst för varje uppföljning som kan göras utan kontroll på plats. Från och med kontrollåret 2014 rapporterar länsstyrelserna antalet administrativa uppföljningar i Jordbruksverkets webbenkät.

2.2 Resurser som används till djurskyddskontroller

De resurser som länsstyrelserna disponerar för djurskyddskontrollen kan beräknas på olika sätt beroende på vilka verksamhetsområden som tas med i beräkningen. En sammanställning av dessa resurser och hur de förändrats för åren 2013-2017 redovisas i tabell 1 nedan. Länsstyrelserna har disponerat 190,8 åa under 2016 för djurskyddsverksamheten som helhet, exklusive förprovning av djurstallar. Motsvarande siffra för 2013 var 208,4 åa. Tabell 1 visar även ”dimensioneringen” av hela kontrollområdet djurskydd, där förprovning och övergripande arbete med foder- och livsmedelskontroll i primärproduktion ingår.

Som ett flertal länsstyrelser har påpekat är till exempel tidredovisning för det så kallade kontrollområdet 282 en underskattning av de reella resurserna som krävs för att driva kontrollverksamheten. Koden 282 är redovisningskod i tidredovisningen och omfattar verksamhetsområdet djurskydd. Det finns även en övergripande nivå för området som heter 28. En stor del av tid för planering, ledning, samverkan, kompetensutveckling m.m. ingår inte i 282-området (redovisas övergripande under konto 28). Å andra sidan innefattar tidredovisningen under 282 även förprovning av djurstallar vilket måste exkluderas från vår beräkning (konto 2823). En ytterligare komplikation är att det övergripande arbetet som redovisas under konto 28 i sin tur måste ”renodlas” till ett övergripande arbete som endast rör djurskyddskontrollen. I samråd med länsstyrelsen har Jordbruksverket i samband med resursuppdraget som nämns ovan, kommit fram till att ca 70 % av tiden som redovisats under VÄS-28 utgör planering och kompetensutveckling inom djurskyddskontroll. Resterande 30 % beräknas åtgå för övergripande arbete som avser foder och livsmedel inom primärproduktion samt förprovningens verksamhet, och måste därför räknas bort.

Totalt sett beräknas därför de disponibla resurserna för djurskyddskontrollen i landet enligt följande.

Resurser i landet (åa) = (VÄS- 28 x 0,7) + VÄS 282 – VÄS 2823

I beräkningarna motsvarar en årsarbetskraft (åa) 1710 timmar. Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar. I tidigare redovisningar om djurskyddskontrollen är årsarbetskraften baserad på 1 760 timmar. Jämförelsetalen för 2013 - 2014 är i denna redovisning därför omräknade utifrån det nya talet för en årsarbetskraft.

Tabell 1. Sammanställning av resurser för djurskyddskontrollen 2013-2017

SAMMANSTÄLLNING DJURSKYDD-resurser för djurskyddsarbetet exkl förprovning under åren 2013-2017		2017		2016		2015		2014		2013		Kommentar
		Djurskydd, livsmedel och foder	varav Djurskydd exkl. förprovning	Djurskydd, livsmedel och foder	varav Djurskydd exkl. förprovning	Djurskydd, livsmedel och foder	varav Djurskydd exkl. förprovning	Djurskydd, livsmedel och foder	varav Djurskydd exkl. förprovning	Djurskydd, livsmedel och foder	varav Djurskydd exkl. förprovning	
Övergr 28		59,4	41,6	53,7	37,6	53,8	37,6	55,6	38,9	55,6	39	Länsstyrelserna har uppskattat att ca 30% av detta avsåg arbetet med livsmedel- och foder i primärproduktion. För de övergripande kontona 2801, 2808 och 2809 beräknas alltså att 70 % av redovisad tid utgörs av arbetet med verksamheten djurskydd, vilket är den högra siffran för respektive år
280	Allmänt och övergripande inom livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor											
2801	Övergripande planering och samordning inom livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor											
2806												
2808	Extern och intern information inom livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor											
2809	Kompetensutveckling inom livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor											
289	Övriga ärenden inom livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor											
282*	Djurskydd	178,2	158,8	172	153,2	178,6	159,9	184,8	165,4	190,8	169,4	
2820	Övergripande inom djurskydd											
2821	Djurförbud, övriga förbud och förelägganden, omhändertaganden och åtalsanmälningar "fr 2013"											
2823*	Djurstallar	(19,4)	0	(18,9)	0	(18,8)	0	(19,4)	0	(21,3)	0	Resurser för godkännande av djurstallar ingår inte i denna analys
2824*	Offentlig kontroll vid ansökan inom djurskydd "fr 2013"											
2825	Rådgivning, information, utbildning inom djurskydd "fr 2013"											
2826*	Offentlig kontroll av djurskydd											
28260	Övergripande inom offentlig kontroll av djurskydd											
28261	Kontroll av djurskydd enligt kontrollplan											
28262	Kontroll av djurskydd efter anmälan - obefogad "fr 2013"											
28263	Kontroll av djurskydd anmälan - befogad "fr 2013"											
28264	Uppföljande kontroll av djurskydd på grund av bristande efterlevnad											
		237,6		225,7		232,4		240,4		246,4		
TOALT ANTAL ÅRSARBETSKRAFTER LANDET			200,4		190,8		197,5		204,3		208,4	

2.3 Kontrollverksamhetens tidsåtgång

I detta avsnitt ges en bild av antalet genomförda kontroller och beslut samt hur den genomsnittliga tidsåtgången ser ut för några olika kontrolltyper och besluten inom kontrollverksamheten. Förutom verksamheten under år 2017 finns även år 2013-2016 med som jämförelse av förändring under åren, se tabell 2. Observera att det är antalet prövningar om djurförbud och ansökningar om upphävande av djurförbud, och inte de efterföljande besluten, som utgör den faktiska tidsåtgången för djurförbudsärenden och därför används i beräkningen.

Under 2017 gjorde länsstyrelserna 10 828 djurskyddskontroller, vilket är på samma nivå som år 2016 då 10 899 kontroller gjordes. Under 2015 gjordes 11 875 kontroller. Även år 2014 och 2013 gjordes fler kontroller. Länsstyrelserna har även gjort 1 401 övriga kontroller. Dessa har gjorts i samband med ansökningar om tillstånd enligt 16 § djurskyddslagen, ansökningar om godkännande för offentlig förevisning enligt 27 § djurskyddsförordningen samt intyg vid besiktningar av djurtransporter. Detta kan jämföras med 1 490 övriga kontroller år 2016 och 1 540 övriga kontroller år 2015. Då dessa övriga kontroller görs i samband med ett ansökningsförfarande skiljs dessa från djurskyddskontrollerna.

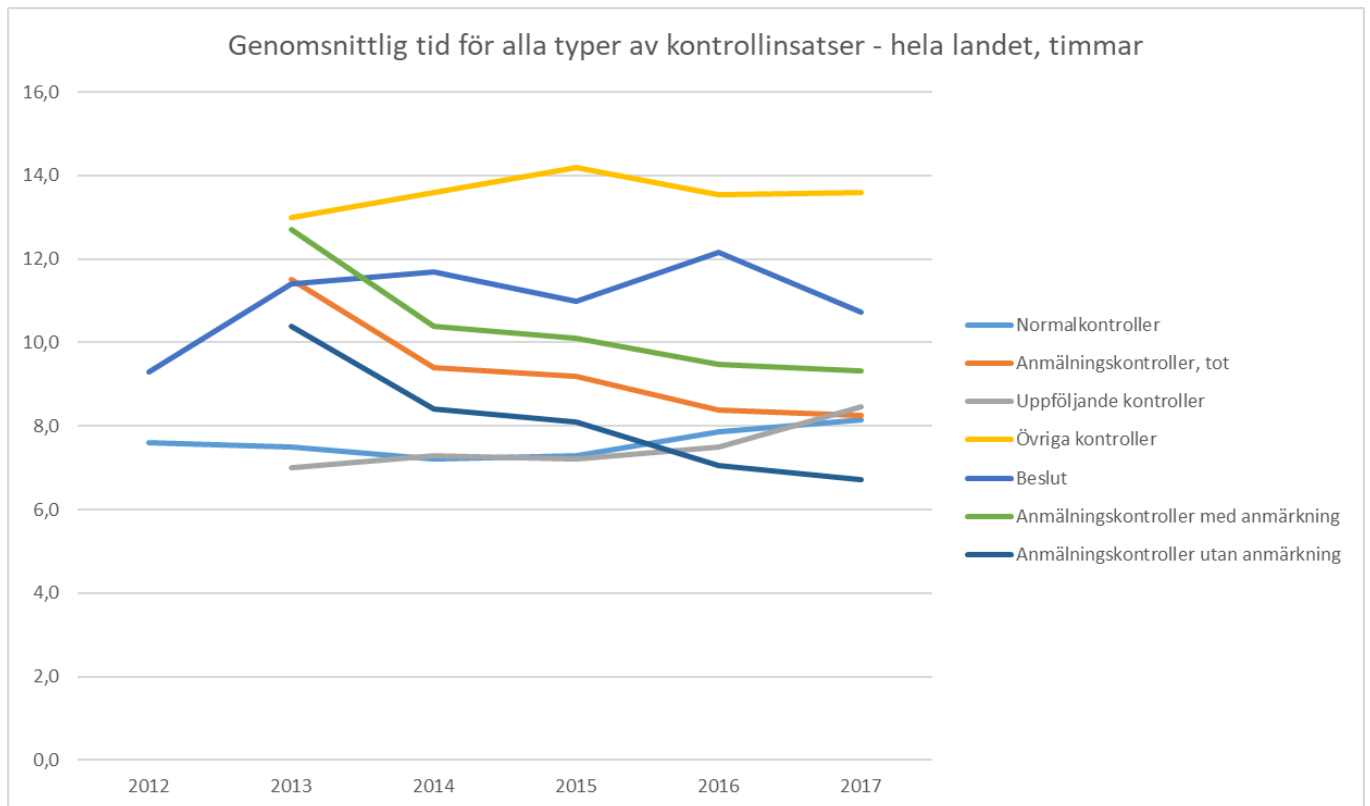
Sammanställningen av länsstyrelsernas inrapporterade statistik till Jordbruksverket visar att det totala antalet beslut och övriga tidskrävande ärenden var 2 766 under 2017, vilket är på samma nivå som under 2016 då antalet var 2 666. I detta antal räknas omhändertaganden, prövningar av djurförbud, ansökningar om upphävande av djurförbud och åtalsanmälningar.

Under 2017 tog länsstyrelserna 1 239 beslut enligt 26 § djurskyddslagen och 2204 beslut om djurförbud. I 285 fall anmälde länsstyrelserna överträdelser av djurskyddslagstiftningen till polismyndigheterna eller åklagarmyndigheten vilket är på samma nivå som under 2016 då antalet var 296. Länsstyrelserna gjorde 879 omhändertaganden av djur under 2017 och 730 av dessa gällde omhändertaganden av sällskapsdjur, huvudsakligen hundar och katter. Motsvarande siffror för 2016 var 827 beslut om omhändertagande, varav 709 gällde sällskapsdjur, huvudsakligen hundar och katter.

Åskådliggörandet av antal och den genomsnittliga tiden för dessa olika så kallade kontrollinsatser i landet och hur den varierat över olika år syns i diagram 1. Utgångspunkten för samtliga beräkningar av tidsåtgången är länsstyrelsernas tidredovisning, statistik från DSK och webbenkät från länsstyrelserna.

Tabell 2 Jämförelse mellan genomsnittlig tidsåtgång för olika kontrollinsatser

Kontrollverksamhet djurskydd i landet, år 2013-2017										
	ÅR 2017	Snitt, h	ÅR 2016	Snitt, h	ÅR 2015	Snitt, h	ÅR 2014	Snitt, h	År 2013	Snitt, h
Antal kontroller, exklusive ansökningar om tillstånd (§ 16, offentlig förevisning)	10828		10899		11875		12 820		12 692	
-Varav antal normalkontroller	4528	8,1	4490	7,86	4590	7,35	4859	7,18	4 918	7,50
-Varav antal kontroller efter anmälan	4181	8,3	4320	8,39	4918	9,16	5695	9,44	5 071	11,51
-Varav antal uppföljande kontroller	2119	8,5	2089	7,49	2367	7,16	2266	7,27	2 702	6,97
Övriga kontroller	1401	13,6	1490	13,55	1540	14,19	1587	13,61	1 721	13,03
- varav inför § 16-tillstånd och offentlig förevisning)	844		970		1115		1108		1 090	
- varav besiktningar av fordon för djurtransport	557		520		425		479		631	
Antal beslut enligt §26	1239		1151		1312		1215		1 302	
Antal beslut enl §31	187		152		164		145		176	
Antal beslut enl §32	692		675		777		940		881	
Antal djurförbudsprövningar	264	10,7	299	12,17	316	10,96	255	11,69	269	11,39
Antal beslut om djurförbud	204		244		279		210		207	
Antal ansökningar om upphävande av djurförbud	82		93		96		81		110	
Antal beslut om upphävande av djurförbud	23		28		20		22		42	
Antal åtalsanmälningar	285		296		498		356		336	
Summa beslut	2766		2666		3163		2992		3 074	

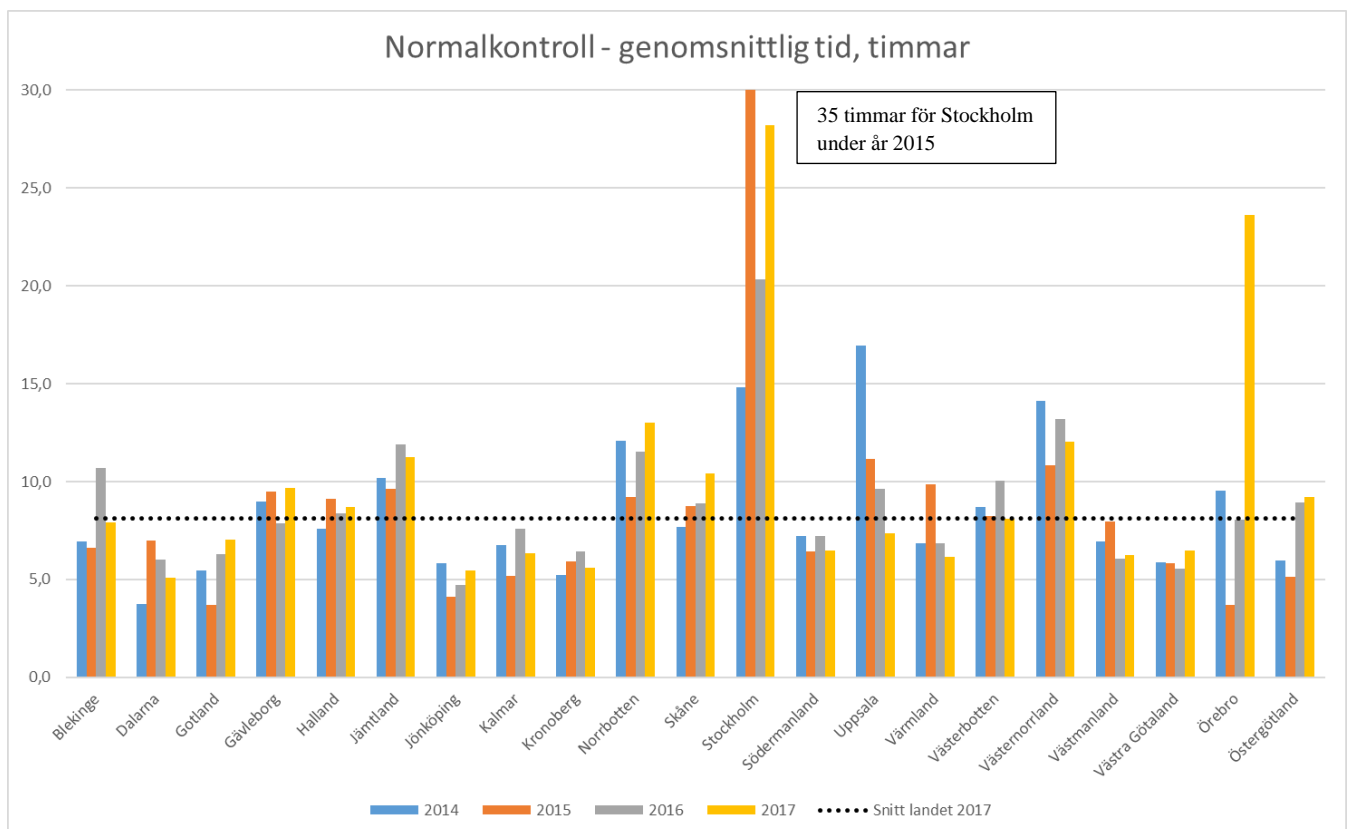

Diagram 1 Genomsnittlig tid per alla typer av kontrollinsatser – faktiskt årligt utfall för respektive län och landet som helhet

Diagram 1 visar översiktligt förändring av landets genomsnittliga tidsåtgång för olika kontrollinsatser. En mer detaljerad bild för varje kontrolltyp respektive beslut per län ges i efterföljande diagram. För att läsa de enskilda siffrorna för genomsnittlig tidsåtgång hos varje länsstyrelse, se bilagorna 1, 2, 3 och 4 som är en sammanställning i tabellform.

2.3.1 Tidsåtgång för normalkontroller

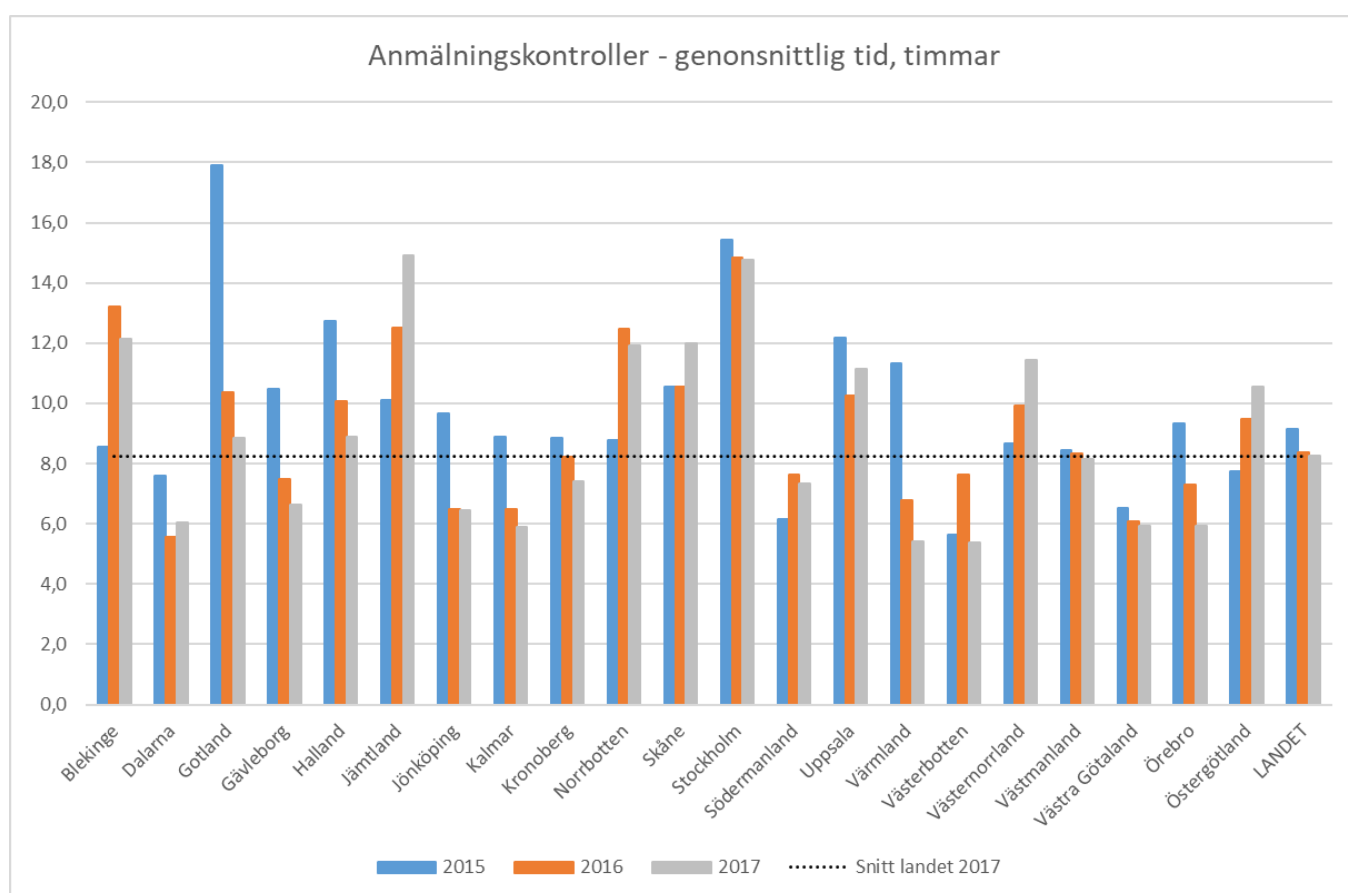
Hur lång tid länsstyrelserna i genomsnitt lägger ner på en så kallad Normalkontroll syns i diagram 2. Den genomsnittliga tiden för landet var 8,1 timmar under 2017, 7,9 timmar under 2016 och 7,3 timmar under 2015. Denna tid har varit ganska stabil sedan år 2011 som syns i diagram 1, men har dock ökat något de senaste tre åren. Det som varierar stort är tidsåtgången mellan länen. Flera län har minskat sin genomsnittliga tid, men för lika många har den istället ökat. Antalet län som hade en genomsnittstid på mer än 10 timmar var 6 stycken under både 2017 och 2016 samt 3 stycken under 2015. Variationen låg mellan 5,1 timmar och 28,2 timmar under 2017. Det är dock ett enda län som ligger på 28,2 timmar och ett län som ligger på 23,6 timmar, länet därunder ligger på 13,0 timmar. Variationen under 2016 låg mellan 4,7 timmar och 20,3 timmar. Då var det ett län som låg på 20,3 timmar och länet därunder låg på 13,2 timmar. Det är fortfarande en stor spridning, men i realiteten mer jämt fördelad, vilket syns i diagrammet. Situationen var densamma under 2015.

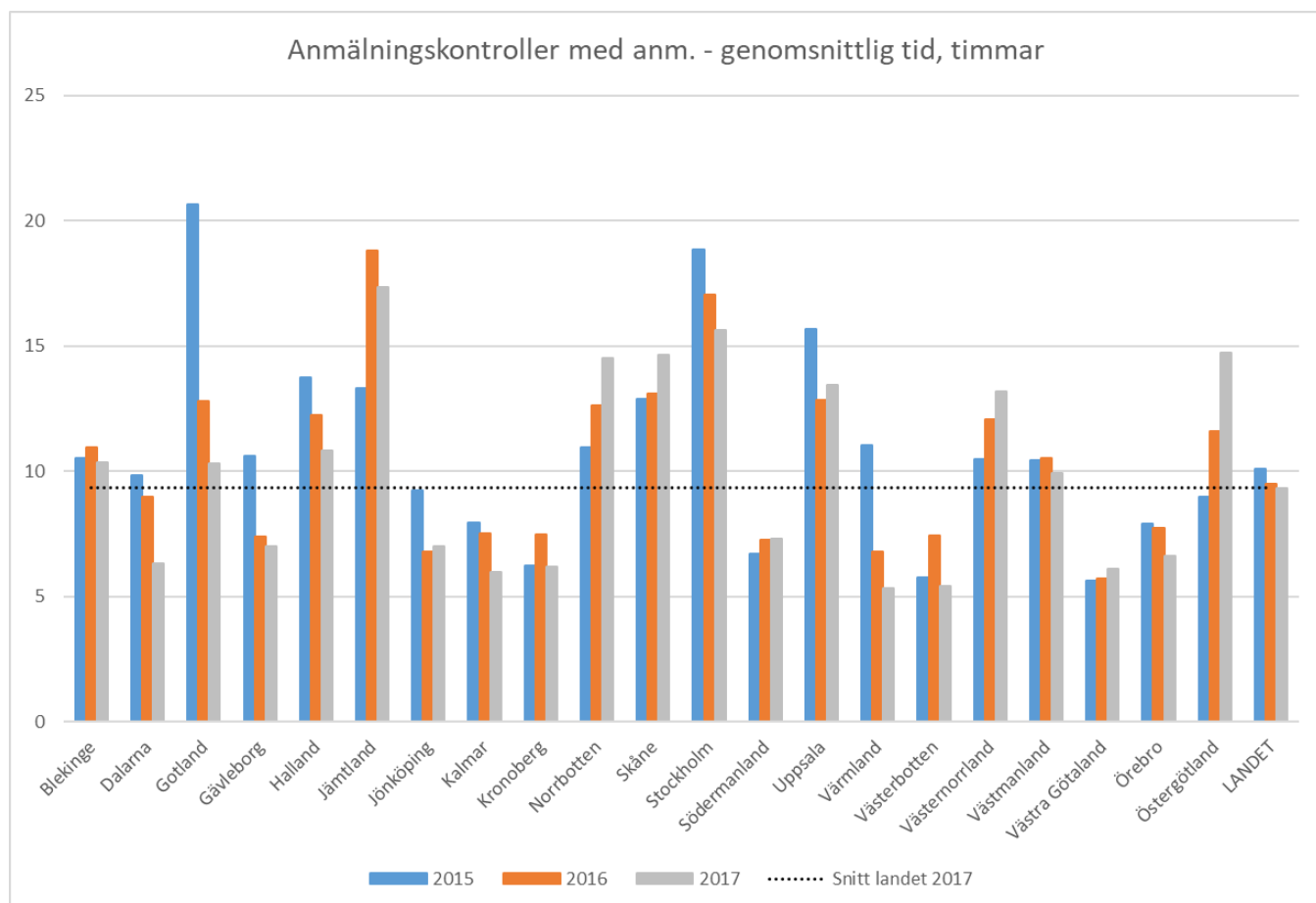
Diagram 2. Genomsnittlig tidsåtgång per Normalkontroll – faktiskt årligt utfall för respektive län och landet som helhet

2.3.3 Tidsåtgång för kontroller vid anmälningsärenden

Den genomsnittliga tiden länsstyrelserna lägger på anmälningskontroller (kontroller i samband med anmälan) framgår av diagram 3. Genomsnittstiden för landet som helhet har sjunkit till 8,3 timmar under 2017 samt 8,4 timmar under 2016 från 9,2 timmar under 2015. Variationen mellan länen låg mellan 5,4 och 14,9 under 2017. Under 2016 låg variationen mellan 5,6 och 14,8 timmar, vilket är en sänkning från 2015 då det låg mellan 5,6 och 17,9 timmar. Många län har minskat sin genomsnittliga tid och hos några har den ökat. Anmälningskontrollerna delas ytterligare in i om de var med eller utan anmärkning, se diagram 4 och 5.

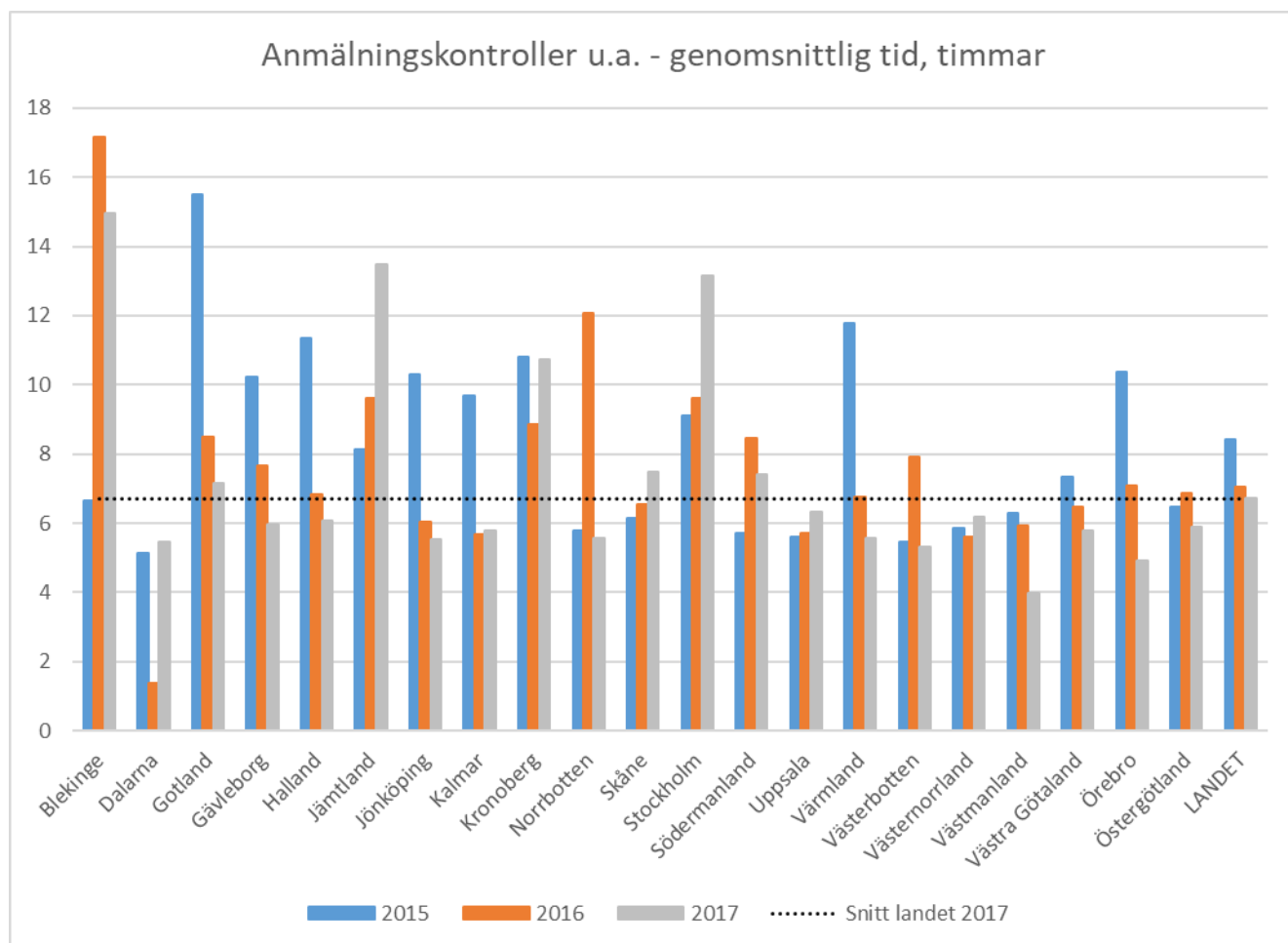
Diagram 3. Genomsnittlig tidsåtgång per anmälningskontroll – faktiskt årligt utfall för respektive län och landet som helhet

Diagram 4. Genomsnittlig tidsåtgång per anmälningsskontroll med anmärkning – faktiskt årligt utfall för respektive län och landet som helhet

Genomsnittstiden för anmälanskontroller med anmärkning, d.v.s. en anmälan som visar sig vara befogad har sjunkit till 9,3 timmar under 2017 från 9,5 timmar under 2016 och från 10,1 timmar under 2015. Under 2013 var snittet nästan tre timmar högre, 12,7. En tydlig effektivisering, men variationerna mellan länen är under 2017 mycket stora och ligger mellan 5,3 och 17,4, vilket framgår av diagrammet. 2016 var variationen mellan 5,7 och 18,8.

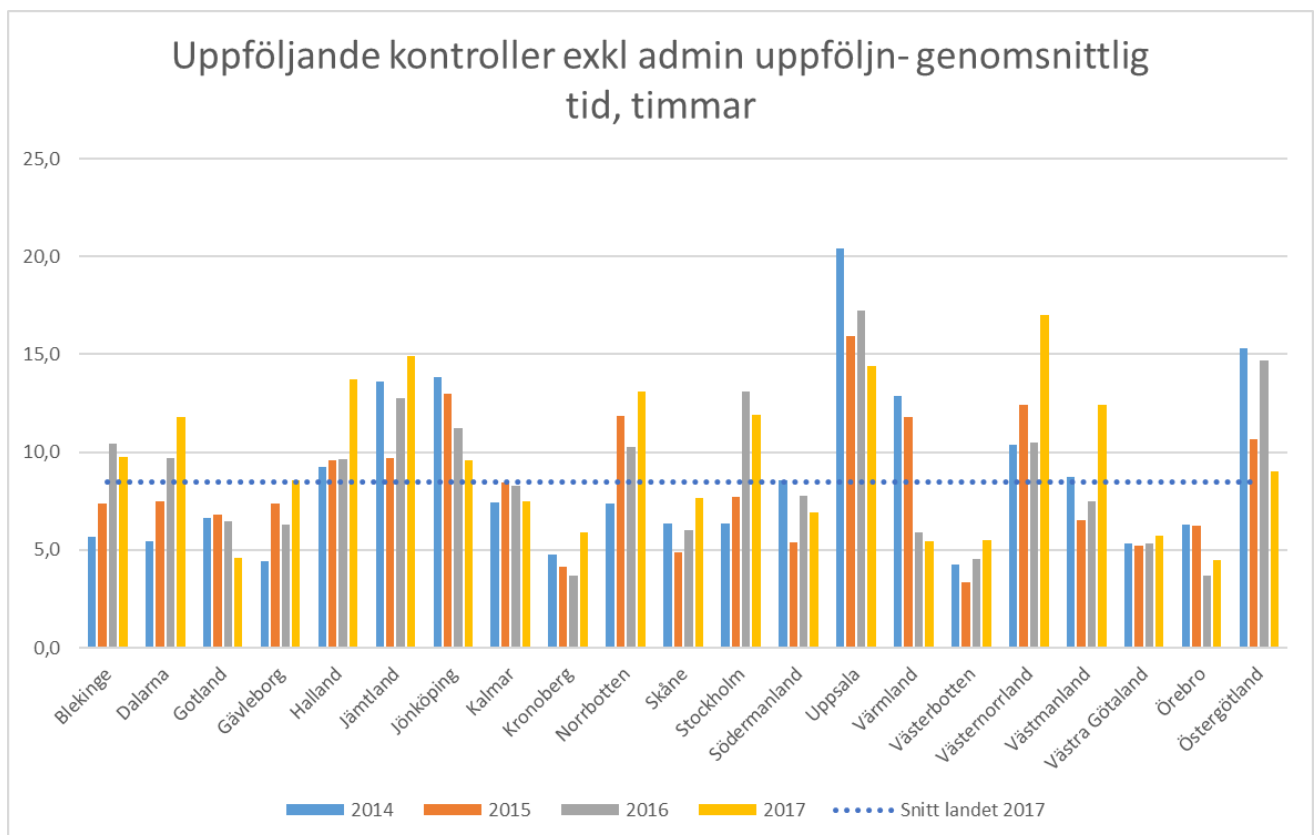

Diagram 5. Genomsnittlig tidsåtgång per anmälningsskontroll utan anmärkning– faktiskt årligt utfall för respektive län och landet som helhet

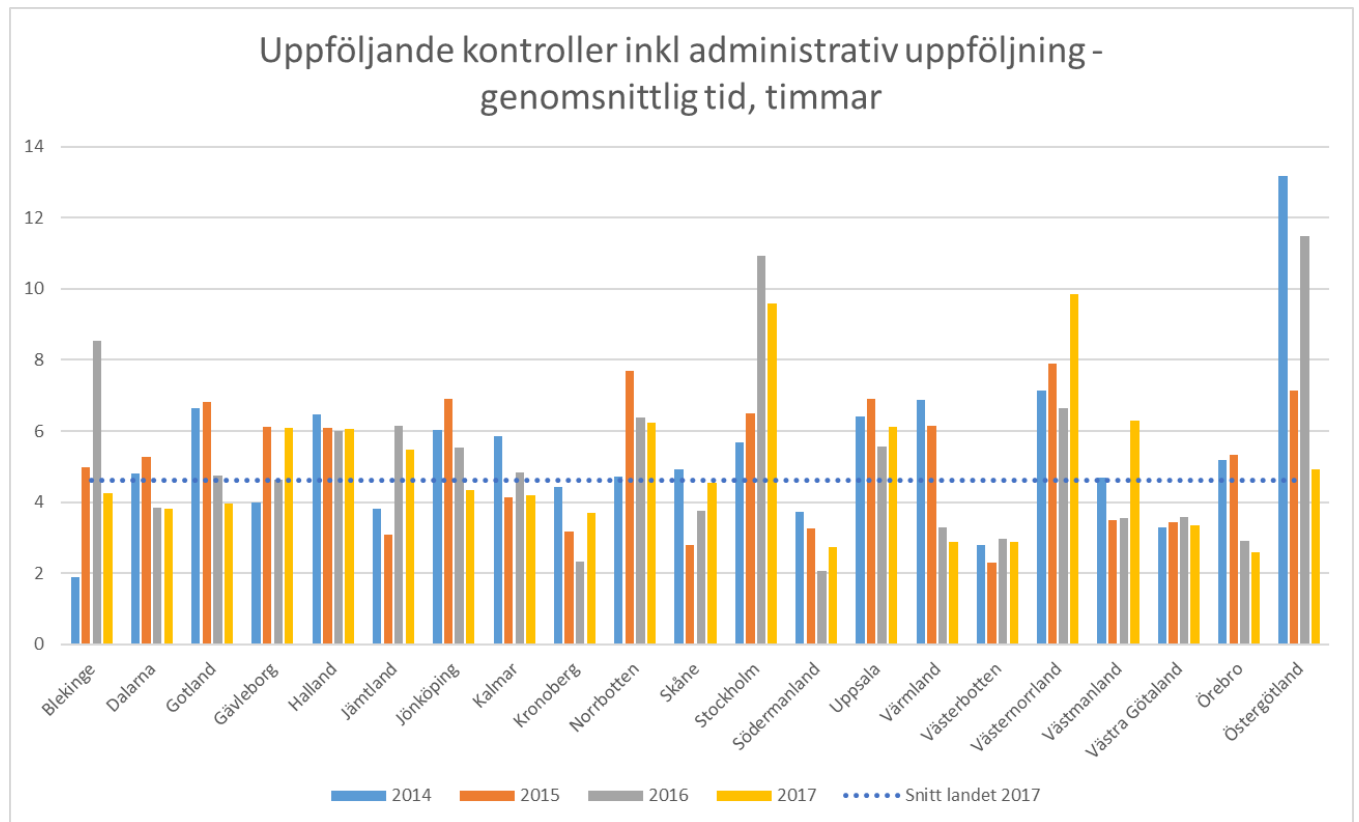
Genomsnittstiden för anmälningsskontroller utan anmärkning, har sjunkit till 6,7 timmar under 2017. Under 2016 hade det sjunkit till 7,0 timmar från 8,1 timmar under 2015. Under 2014 var snittet 10,4. En tydlig effektivisering, men variationerna mellan länen under 2017 är mycket stora som framgår av diagrammet, mellan 4,0 och 15,0 timmar.

2.3.3 Tidsåtgång för uppföljande kontroller

Den genomsnittliga tiden länsstyrelserna lägger på uppföljande kontroller framgår av diagram 6. Den genomsnittliga tiden för landet som helhet under 2017 ligger på 8,5 timmar vilket är en ökning från föregående år. 2016 låg den genomsnittliga tiden på 7,5 timmar, vilket är ungefär samma som under 2015 då den var 7,2 timmar. Variationen mellan länen är stor och ligger mellan 4,5 och 17,0 timmar under 2017. Variationen under 2016 låg mellan 3,7 och 17,2 timmar och låg mellan 3,4 och 15,9 timmar under 2015. Det bör kommenteras att när länsstyrelsen bedömer det lämpligt görs uppföljning av att brister åtgärdats på andra sätt än med en fysisk uppföljande kontroll. Det kan t.ex. innebära att djurhållaren skickar in ett intyg eller kvitto som bekräftar en klövverkning eller veterinärbesiktning. Det kan även vara ett foto som visar någon byggnadsteknisk åtgärd. Detta innebär att djurhållaren får en lägre avgift för denna extra kontroll då tidsåtgången är mycket mindre än om länsstyrelsen skulle kommit ut på plats. Det är även en effektivisering i länsstyrelsens kontrollarbete, eftersom uppföljningen får samma effekt och djurskyddsnytta och tidsbesparingen kan läggas på andra kontrollinsatser. Samtliga länsstyrelser använder sig av dessa uppföljningar, dock med varierande frekvens. Under 2017 gjordes drygt 1800 administrativa uppföljningar. Under 2016 och 2015 gjordes drygt 1400 och under 2014 knappt 1300. I diagram 6 nedan ingår inte de administrativa uppföljningarna, medan de gör det i diagram 7. Den genomsnittliga tiden sjunker avsevärt när dessa tas med i beräkningen. Det visar alltså vilken tidseffektivisering detta innebär.

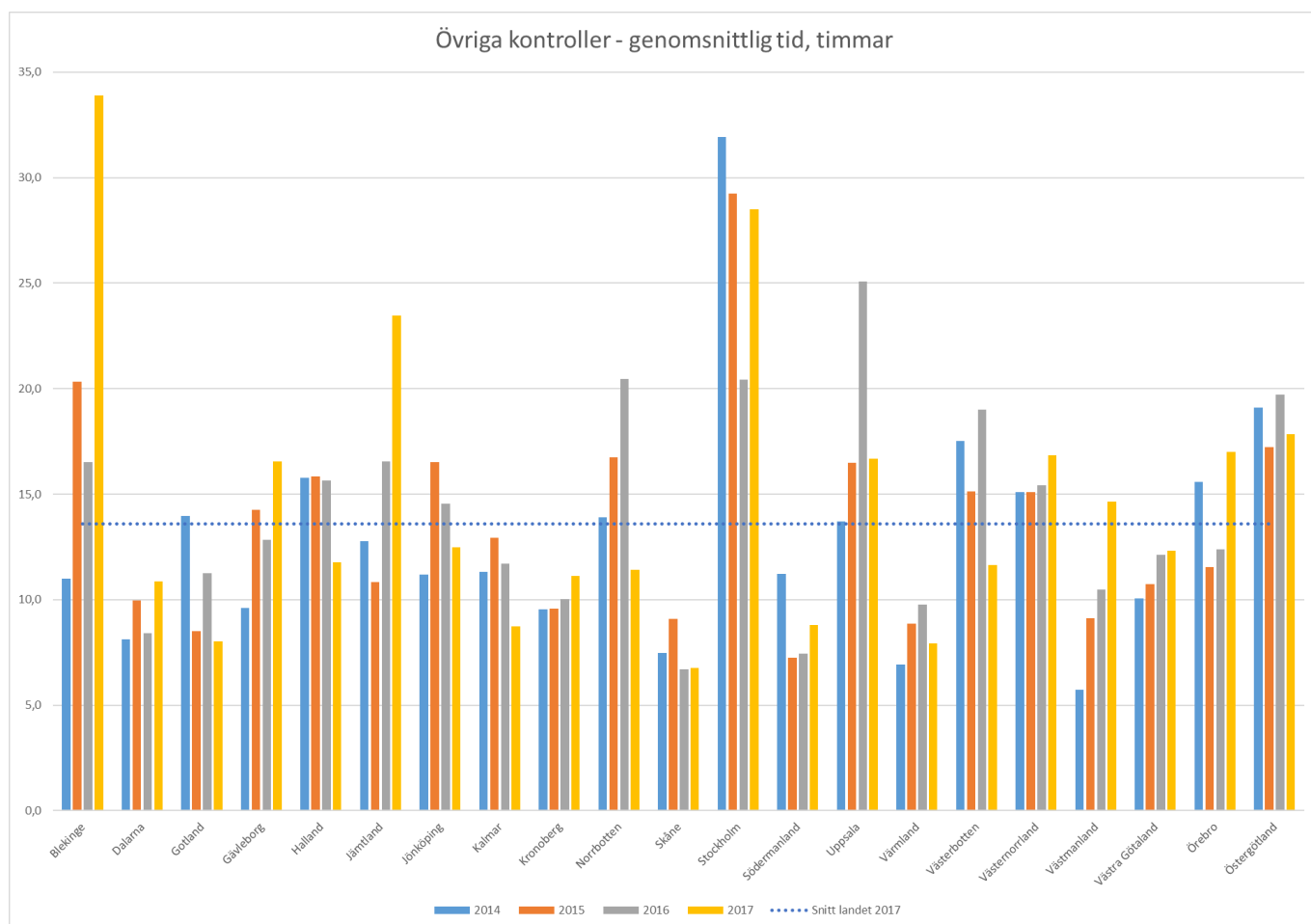
Diagram 6. Genomsnittlig tidsåtgång per uppföljande kontroll exkl administrativ uppföljning – faktiskt årligt utfall för respektive län och landet som helhet

Diagram 7. Genomsnittlig tidsåtgång per uppföljande kontroll inkl administrativ uppföljning – faktiskt årligt utfall för respektive län och landet som helhet

2.3.4 Tidsåtgång för övriga kontroller

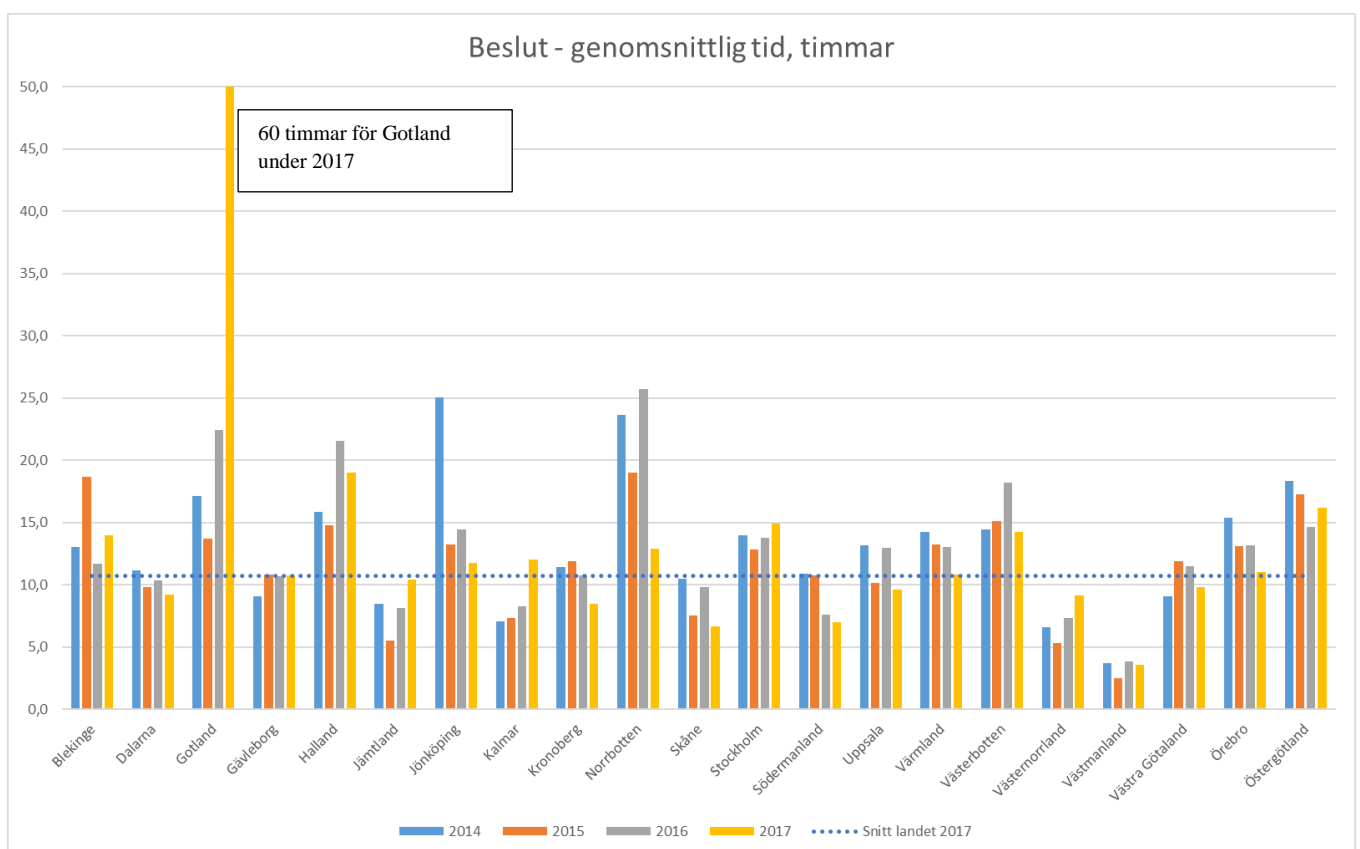
Diagram 8 visar hur lång tid länsstyrelserna i genomsnitt lägger ner på övriga kontroller som görs i samband med ansökningar om § 16, offentlig förevisning samt intyg i samband med godkännande av transportfordon. Genomsnittstiden för landet som helhet är 13,6 timmar under 2017. Under både 2016 och 2015 var genomsnittstiden 14,2 timmar. Även för dessa kontroller är variationen mellan länen stor och låg mellan 6,7 och 25,1 timmar. Under 2016 var variationen mellan 7,5 och 25,1 timmar och under 2015 var variationen mellan 8,5 och 29,3 timmar. Flera län har minskat sin genomsnittliga tid och hos några har den ökat.

Diagram 8. Genomsnittlig tidsåtgång per övriga kontroller – faktiskt årligt utfall för respektive län och landet som helhet

2.3.5 Tidsåtgång för beslut

Diagram 9 visar hur lång tid länsstyrelserna i genomsnitt lägger ner på ett djurskyddsbeslut. Den genomsnittliga tiden för länsstyrelserna har minskat till 10,7 timmar under 2017. Under 2016 hade tiden ökat till 12,2 timmar från 11,0 timmar under 2015. Variationen för tidsåtgången gällande besluten är stor mellan länen och låg mellan 3,6 och 59,1 timmar under 2017. Dock ska det uppmärksammas att det endast är ett län som ligger så högt som på 59,1 timmar och att den länsstyrelse som ligger näst högst ligger på 19,0 timmar. Under 2016 låg variationen mellan 3,8 och 25,7 timmar och mellan 2,5 och 19,0 timmar under 2015.

Diagram 9. Genomsnittlig tidsåtgång per beslut – faktiskt årligt utfall för respektive län och landet som helhet

2.4 Indexerad kontrollverksamhet

Kontrollverksamheten leder till olika typer av åtgärder såsom Normalkontroller, kontroller efter anmälan, uppföljande kontroller, kontroller inför ett godkännande eller tillstånd samt olika typer av beslut. Av länsstyrelsernas redovisning framgår tydligt hur antalet och förhållandet mellan dessa olika typer av åtgärder varierar mellan län och år. Då dessa olika åtgärder i sig är olika tidskrävande har Jordbruksverket konstruerat ett indexsystem för att kunna jämföra länsstyrelsernas djurskyddsarbete och effektivitetstal. Genom att indexera all verksamhet och ”översätta” de olika åtgärderna till en *kontrollenhet*, kan utfallet av verksamheten lättare analyseras. Som grundenhet för detta index har verket valt:

1(en) Kontrollenhet = genomsnittlig tid för en Normalkontroll i landet, eller 7,5 timmar.

- Denna grundenhet har index 1. Den genomsnittliga tiden för övriga kontrolltyper och beslut har sedan satts i relation till detta och index kan då räknas fram. Beräkningarna utgår från länsstyrelsernas tidredovisning och antalet registrerade kontroller i DSK och har därför en hög säkerhet.
- Observera att det är antalet prövningar om djurförbud och ansökningar om upphävande av djurförbud, och inte de efterföljande besluten, som utgör den faktiska tidsåtgången för djurförbudsärenden och därför används i vår beräkning

I tabell 3 nedan redovisas indexerad kontrollverksamhet avseende djurskyddet för landet under åren 2017 samt 2013-2016. Länsstyrelsernas redovisningar av olika antal med mer eller mindre krävande beslut, eller olika typer av kontroller kan med denna metod jämföras med varandra och utfallet lättare värderas i förhållande till personella och finansiella resurser som finns tillgängliga.

Tabell 3. Sammanställning av kontrollverksamheten och kontrollenheter år 2013 – 2017

Kontrollverksamhet djurskydd i landet, år 2013-2017						Index för offentlig djurskydds-kontroll År 2017	Index för offentlig djurskydds-kontroll År 2016	Index för offentlig djurskydds-kontroll År 2015	Index för offentlig djurskydds-kontroll År 2014	Index för offentlig djurskydds-kontroll Basår 2013
	ÅR 2017	ÅR 2016	ÅR 2015	År 2014	År 2013	År 2013 är basår. Genomsnittstiden för en Normalkontroll, 7,5 h, utgör index 1. Övriga genomsnittstidens index har satts i relation till denna.				
Antal kontroller, exklusive ansökningar om tillstånd (§ 16, offentlig förevisning)	10828	10899	11875	12 820	12 692					
- Varav antal normalkontroller	4528	4490	4590	4859	4 918	1,08	1,05	0,98	0,96	1
- Varav antal kontroller efter anmälan	4181	4320	4918	5695	5 071	1,1	1,12	1,22	1,26	1,53
- Varav antal uppföljande kontroller	2119	2089	2367	2266	2 702	1,13	1,00	0,95	0,97	0,93
Övriga kontroller	1401	1490	1540	1587	1 721	1,81	1,81	1,89	1,81	1,74
- varav inför § 16-tillstånd och offentlig förevisning)	844	970	1115	1108	1 090					
- varav besiktningar av fordon för djurtransport	557	520	425	479	631					
Antal beslut enligt §26	1239	1151	1312	1215	1 302					
Antal beslut enl §31	187	152	164	145	176					
Antal beslut enl §32	692	675	777	940	881					
Antal djurförbudsprövningar	264	299	316	255	269	1,43	1,62	1,46	1,56	1,52
Antal beslut om djurförbud	204	244	279	210	207					
Antal ansökningar om upphävande av djurförbud	82	93	96	81	110					
Antal beslut om upphävande av djurförbud	23	28	20	22	42					
Antal åtalsanmälningar	285	296	498	356	336					
Summa beslut	2766	2666	3163	2992	3 074					

Observera att handläggningstid för administrativa uppföljningar av tidigare kontroller (som redovisas under VÅS 28264), samt administrativ handläggning av inkomna anmälningar och information från officiell veterinär på slakteri är inräknad i kontrollverksamheten som redovisas i tabellen. Dessa kan dock inte redovisas i tydliga poster.

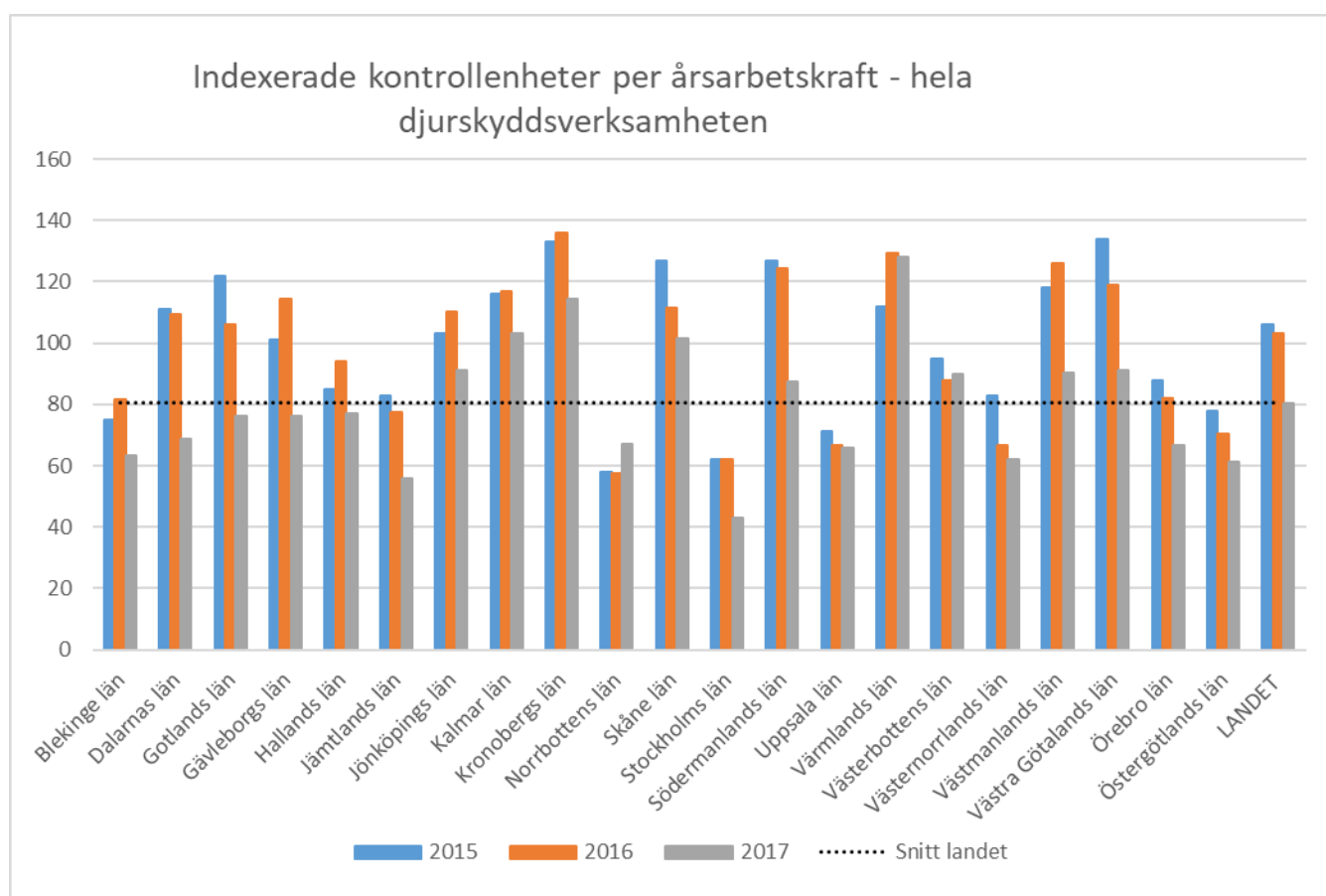
2.5 Länsvis redovisning av kontrollerdata

2.5.1 Fördelning av hela djurskyddsverksamheten och nettotid

Länsstyrelsernas totala resursåtgång benämns här hela djurskyddsverksamheten. En del av denna utgörs av tid som här kallas nettotid för kontroll. Som "nettotid" för kontrollen definieras tid som i huvudsak läggs ner för att utföra kontroller och hantera resultaten av dessa, såsom kontrollrapporter, beslut m.m.¹. Beskrivning av hur tiden räknas fram för hela djurskyddsverksamheten och vilka specificerade verksamhetskoder i tidredovisningen som ingår framgår av tabell 1. Den mer renodlade kontrolltiden för verksamheten ger en tydlig bild av tid som direkt är kopplad till genomförandet av kontroller och beslut. När årsarbetskrafter sätts i relation till de indexerade kontrollenheterna får vi fram ett resultat för landet som helhet och även för varje län – antal utförda kontrollenheter per årsarbetskraft för hela djurskyddsverksamheten. Indexeringen innebär en möjlighet att jämföra länen med varandra, oavsett hur antalet av de olika kontrollinsatserna varierar. Utfallet av antal kontrollenheter per årsarbetskraft kan alltså användas som en parameter för att mäta och jämföra effektivitet av länens kontrollverksamhet.

¹Beräkningen av "Nettotid" i kontrollverksamheten = redovisad tid i VÅS 2821 + 2824 + (2826 – 28260)

Utfallet för år 2017, 2016 och 2015 visas i diagram 10. Under 2017 var landets genomsnitt 80 kontrollenheter per årsarbetskraft hela djurskyddsverksamheten. Motsvarande siffra under 2016 var 98 kontrollenheter. Motsvarande siffra under 2015 var 103 kontrollenheter. Som jämförelse var det 103 under år 2015 och 106 under år 2014. Under år 2013 var det 110 kontrollenheter per årsarbetskraft. Variationen mellan länen är mycket stora, vilket framgår av diagram 10, och ligger för år 2017 mellan 45 och 134 kontrollenheter per årsarbetskraft hela verksamheten. För åren 2016, 2015 och 2014 är siffrorna mycket liknande. I bilagorna 1, 2, 3 och 4 som är en sammanställning i tabellform, kan de enskilda siffrorna för varje län utläsas. Här syns även hur länsstyrelserna fördelade resurserna mellan hela djurskyddsverksamheten respektive "nettoid".

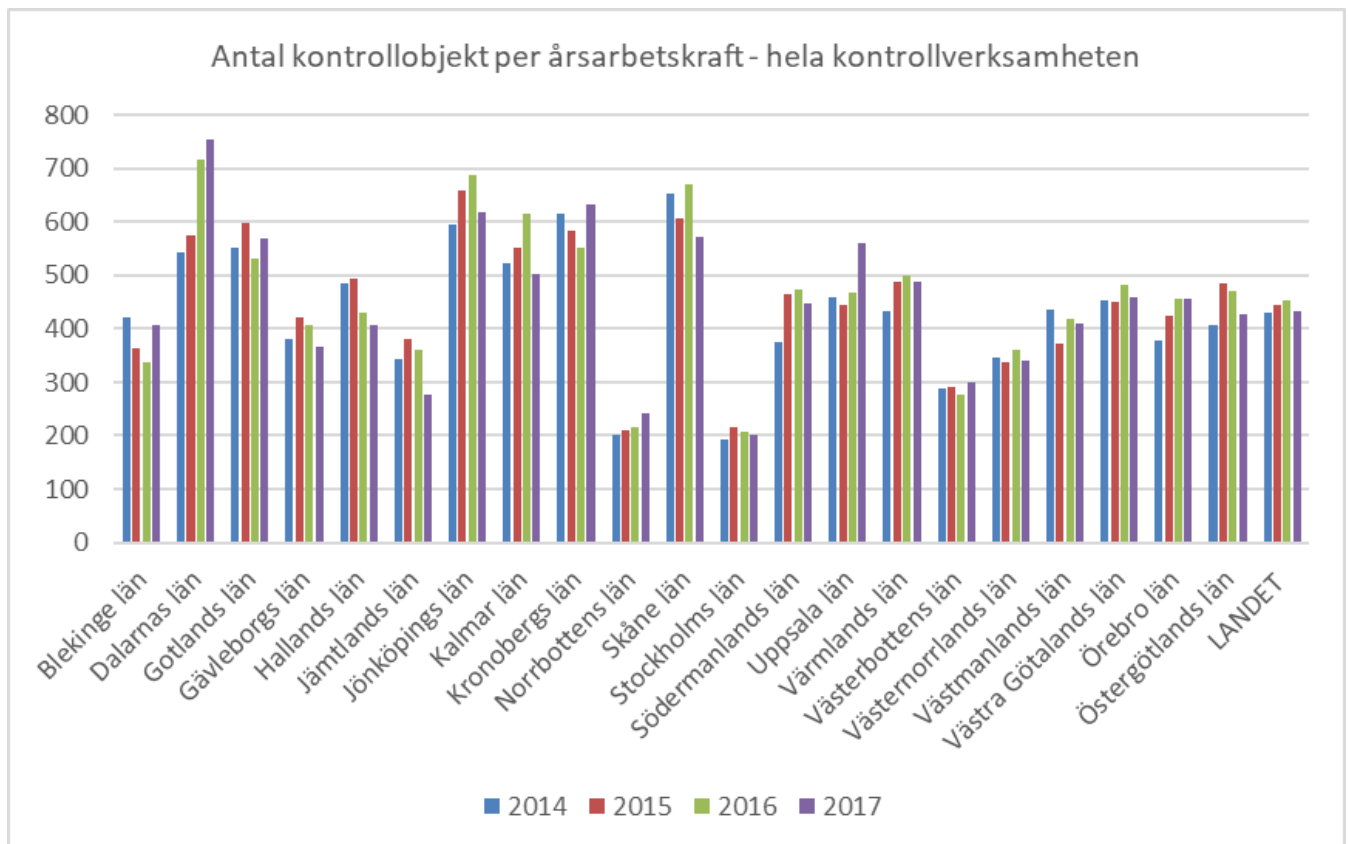
Diagram 10 Indexerade kontrollenheter per årsarbetskraft – hela djurskyddsverksamheten

2.5.2 Antal kontrollobjekt och årsarbetskrafter som förutsättningar för kontrollen

I detta avsnitt ges en bättre bild av länsstyrelsernas olika förutsättningar, t ex antalet kontrollobjekt per län och per årsarbetskraft i varje län. Som framgår av diagram 11 nedan är det mycket stora skillnader mellan länen vad gäller antalet kontrollobjekt i relation till antalet årsarbetskrafter. Under 2017 var det genomsnittliga antalet kontrollobjekt per åa för hela verksamheten 434 och under 2016 var det 453 stycken. Denna siffra har ökat sedan år 2014 varierat något mellan 430 och 453. Skillnaden mellan länen är även här mycket stor, med en variation mellan 202 i Stockholms län och 754 i Dalarna. För att utläsa de enskilda siffrorna per län, se bilaga 5, tabell 10. Olika typer av djurhållning och produktioner är mer resurskrävande än andra. Eftersom skillnaderna är så stora pågår arbete med att jämföra fördelning av olika sorters kontrollobjekt mellan länen, satt i relation till tillgängliga årsarbetskrafter i länet.

Detta är utgångsläget för ett av målen om att ”Minst 10 % av objekten som ska ha regelbunden kontroll kontrolleras varje år” som länsstyrelserna ska uppfylla från och med 2015. Nuvarande målformulering har inte varit tydlig och har ändrats i samband med revidering av målen. Från 2018 gäller det reviderade sättet att mäta. Trots detta väljer Jordbruksverket ändå att redovisa måluppfyllelsen med nuvarande beräkning eftersom det formulerats på detta sätt i målbilden för år 2017.

Diagram 11 Antal kontrollobjekt per årsarbetskraft - hela kontrollverksamheten

2.5.3 Handläggning av anmälningsärenden

Under 2017 kom 13 115 anmälningar in till länsstyrelserna, vilket kan jämföras med 12 977 under 2016, 12 472 under 2015 och 12 904 under 2014. Det är viktigt att notera att information från officiella veterinärer på slakteri om bristande djurskydd inte benämns som anmälningar. Detta är istället information från kontrollmyndigheten Livsmedelsverket till kontrollmyndigheten länsstyrelsen. Antalet ärenden med information från officiella veterinärer på slakteri skiljs åt från anmälningsärenden och ingår alltså inte i redovisade antal ovan. Under 2017 fick länsstyrelserna in 1 255 ärenden om information från officiell veterinär på slakteri, och under 2016 var antalet 898, 2015 var antalet 1576 och 2014 var det 1254. Se tabellerna 4, 5 och 6 som redovisar landet som helhet samt varje län.

Vid anmälningsärenden bedömer och prioriterar länsstyrelsen om kontroll behöver göras på plats eller om det är möjligt att handlägga ärendet via brev eller med liknande åtgärd. Målet är att så träffsäkert som möjligt göra fysiska kontroller på de anmälningsärenden där det är nödvändigt och att övriga hanteras med så kallad administrativ handläggning. Samtliga länsstyrelser har sedan 2012 i olika stor utsträckning använt sig av brevhandläggning och liknande åtgärder i de anmälningsärenden där det bedömts lämpligt. Ytterligare åtgärder som har vidtagits är förenklingar av de checklistor för sällskapsdjur som djurskyddshandläggarna använder vid kontrollen. Vid anmälningsärenden av sällskapsdjur som är utan anmärkning har förenklingar av det administrativa efterarbetet gjorts för att spara tid. I början av 2017 togs en ny nationell handlägningsrutin för prioritering av anmälningar i bruk. Andra framgångsfaktorer som tagits med och som kan effektivisera och öka möjligheterna till bra prioritering mellan ärendena är tydliga frågeställningar att ställa till den som anmäler ett djurskyddsärende per telefon. Viktigt är även informativa enhetliga formulär där anmälningsärendena fylls i av den som tar emot ärenden.

För att bättre kunna analysera dessa ärenden har SJV från och med 2015 begärt att länsstyrelserna ska redovisa hur många av anmälningsärendena som handläggs administrativt. Vad gäller ärendena om information från officiell veterinär på slakteri innebär dessa, precis som anmälningsärenden, resurskrävande handläggning för länsstyrelserna. Även i dessa ärenden bedömer och prioriterar länsstyrelsen om kontroll behöver göras på plats eller om det är möjligt att handlägga ärendet via brev eller med liknande åtgärd. I tabell 4 nedan redovisas antalet anmälningsärenden och antalet informationsärenden, fördelning av hur de handlagts (fysisk kontroll vs administrativ handläggning) samt utfall av kontroller som var utan anmärkning. Hur informationsärenden från officiell veterinär på slakteri har handlagts kan i dagsläget inte särredovisas och därför redovisas detta sammantaget för dessa ärenden och anmälningsärenden.

Andel kontroller på plats efter inkomna anmälningar varierar kraftigt över landet, se tabell 4. Under 2017 utförde Stockholms län fysisk kontroll på 10 % av anmälningarna medan Jönköpings län kontrollerade 47 %. Motsvarande siffror var för 2016 i Stockholms län 9 % av anmälningarna medan Gotland kontrollerade 59 % av anmälningarna. I genomsnitt i landet har ca 41 % av kontrollerna som genomförts på plats under 2017 varit utan anmärkning, men talet varierar mellan 25 % i Västernorrlands län och 63 % i Jämtlands län och flera län ligger runt ca 30 %. Motsvarande siffror för 2016 var en variation mellan 27 % i Norrbotten och 68 % i Jämtland. För 2015 låg variationen mellan 35 % i Skåne, Stockholm och Uppsala län och 62 % i Jämtland. Några län har dock markant minskat andelen anmälningskontroller som är utan anmärkning.

Tabell 4. Anmälningsärenden i landet år 2017

Län	Handläggning av anmälningsärenden och informationsärende från officiell veterinär (OV) på slakteri - fysisk kontroller vs administrativ handläggning år 2017						Antalet anmälningsärenden och informationsärenden från OV på slakteri, som handlagts utan fysisk kontroll
	Totalt antal anmälningsärenden under året	Informationsärende från OV på slakteri	Antal kontroller efter inkomna anmälningar och informationsärenden från OV på slakteri, samt utfall		Andel kontroller efter inkomna anmälningar och informationsärenden från OV på slakteri, samt utfall		
			Kontrollerade (fysisk kontroll)	varav utan anmärkning (u.a.)	Kontrollerade	Andel kontroller u.a. Mål på 20 % u.a.	Administrativ handläggning
Blekinge län	236	59	87	34	29%	39%	110
Dalarnas län	575	11	95	31	16%	33%	313
Gotlands län	173	48	100	46	45%	46%	83
Gävleborgs län	629	35	250	91	38%	36%	304
Hallands län	442	73	192	78	37%	41%	300
Jämtlands län	290	31	60	38	19%	63%	176
Jönköpings län	422	75	233	87	47%	37%	157
Kalmar län	489	140	236	125	38%	53%	213
Kronobergs län	326	16	149	40	44%	27%	177
Norrbottnens län	401	28	72	21	17%	29%	187
Skåne län	2297	182	660	246	27%	37%	911
Stockholms län	1416	19	145	49	10%	34%	807
Södermanlands län	371	75	80	37	18%	46%	241
Uppsala län	429	37	92	30	20%	33%	228
Värmlands län	559	22	203	81	35%	40%	204
Västerbottens län	404	30	139	57	32%	41%	111
Västernorrlands län	305	19	80	20	25%	25%	198
Västmanlands län	340	24	90	27	25%	30%	180
Västra Götalands län	2046	237	957	467	42%	49%	664
Örebro län	448	47	153	61	31%	40%	202
Östergötlands län	517	47	108	51	19%	47%	303
Landet år 2017	13 115	1255	4181	1717	29%	41%	6069
Landet år 2016	12977	898	4313	1926	31%	45%	5973
Landet år 2015	12471	1576	4918	2266	35%	46%	6286

Tabell 5. Anmälningsärenden i landet år 2016

Län	Handläggning av anmälningsärenden och informationsärende från officiell veterinär (OV) på slakteri - fysisk kontroller vs administrativ handläggning år 2016						
	Totalt antal anmälningsärenden under året	Informationsärende från OV på slakteri	Antal kontroller efter inkomna anmälningar och informationsärenden från OV på slakteri, samt utfall		Andel kontroller efter inkomna anmälningar och informationsärenden från OV på slakteri, samt utfall		Antalet anmälningsärenden och informationsärenden från OV på slakteri, som handlagts utan fysisk kontroll
			Kontrollerade (fysisk kontroll)	varav utan anmärkning (u.a.)	Kontrollerade	Andel kontroller u.a. Mål på 20 % u.a.	Administrativ handläggning
Blekinge län	291	24	125	46	40%	37%	87
Dalarnas län	571	12	132	59	23%	45%	333
Gotlands län	159	22	106	59	59%	56%	69
Gävleborgs län	673	17	253	90	37%	36%	309
Hallands län	444	83	218	88	41%	40%	220
Jämtlands län	291	5	95	65	32%	68%	150
Jönköpings län	415	74	280	106	57%	38%	156
Kalmar län	502	92	221	126	37%	57%	206
Kronobergs län	360	13	174	94	47%	54%	113
Norrbottnens län	390	13	63	17	16%	27%	249
Skåne län	2332	203	533	207	21%	39%	959
Stockholms län	1378	9	131	39	9%	30%	678
Södermanlands län	274	82	87	26	24%	30%	225
Uppsala län	409	27	123	44	28%	36%	198
Värmlands län	556	9	221	104	39%	47%	268
Västerbottens län	383	13	145	66	37%	46%	152
Västernorrlands län	321	15	79	26	24%	33%	236
Västmanlands län	425	16	193	93	44%	48%	161
Västra Götalands län	1829	127	870	421	44%	48%	714
Örebro län	420	17	160	103	37%	64%	182
Östergötlands län	554	25	104	47	18%	45%	308
Landet år 2016	12977	898	4313	1926	31%	45%	5973
Landet år 2015	12471	1576	4918	2266	35%	46%	6286
Landet år 2014	12904	1254	5695	2770	40%	49%	efterfrågades ej

Tabell 6. Anmälningsärenden i landet år 2015

Län	Handläggning av anmälningsärenden och informationsärende från officiell veterinär (OV) på slakteri - fysisk kontroller vs administrativ handläggning år 2015						
	Totalt antal anmälningsärenden under året	Informationsärende från OV på slakteri	Antal kontroller efter inkomna anmälningar och informationsärenden från OV på slakteri, samt utfall		Andel kontroller efter inkomna anmälningar och informationsärenden från OV på slakteri, samt utfall		Antalet anmälningsärenden och informationsärenden från OV på slakteri, som handlagts utan fysisk kontroll
			Kontrollerade (fysisk kontroll)	varav utan anmärkning (u.a.)	Kontrollerade	Andel kontroller u.a. Mål på 20 % u.a.	Administrativ handläggning
Blekinge län	272	38	130	66	42%	51%	87
Dalarnas län	534	23	134	64	24%	48%	311
Gotlands län	174	33	90	48	43%	53%	86
Gävleborgs län	606	23	253	94	40%	37%	273
Hallands län	455	124	208	87	36%	42%	296
Jämtlands län	266	11	86	53	31%	62%	167
Jönköpings län	415	97	244	100	48%	41%	189
Kalmar län	482	154	255	140	40%	55%	258
Kronobergs län	370	9	169	97	45%	57%	137
Norrbottens län	417	16	78	33	18%	42%	269
Skåne län	2197	493	637	222	24%	35%	1296
Stockholms län	755	11	154	54	20%	35%	610
Södermanlands län	348	136	132	73	27%	55%	352
Uppsala län	427	27	158	55	35%	35%	235
Värmlands län	585	20	190	72	31%	38%	270
Västerbottens län	348	24	181	72	49%	40%	99
Västernorrlands län	377	20	137	53	35%	39%	197
Västmanlands län	461	23	219	104	45%	47%	169
Västra Götalands län	2075	162	1122	592	50%	53%	582
Örebro län	425	41	200	117	43%	59%	162
Östergötlands län	482	91	141	70	25%	50%	241
Landet år 2015	12471	1576	4918	2266	35%	46%	6286

3 Analys av kontrollverksamheten

Resultatet i denna redovisning visar att såväl förutsättningarna för att bedriva verksamheten som effektiviteten av kontrollarbetet skiljer sig mycket åt över landet. Exempel på olika förutsättningar är antal kontrollobjekt per åa som beskrivs i avsnitt 2.5.2. Jordbruksverket bedömer inte att det är acceptabelt med så stora skillnader. I likhet med tidigare analyser, bl a i resursuppdraget kan vi generellt konstatera att det inte går att dra slutsatser som enkelt förklarar de stora skillnaderna mellan länsstyrelsernas resursåtgång. Orsakerna bakom siffrorna om effektivitet behöver sannolikt sökas i en kombination av organisation, ledningsstruktur, myndighetskultur, kompetens och tillgång till personal, geografiska faktorer etc. En nödvändighet för utveckling av verksamheten är ett ökat erfarenhetsutbyte mellan länen för att fånga upp och lära av varandras goda exempel. Arbetet med att överföra dessa goda exempel och denna kunskap mellan länen är mycket central och behöver intensifieras, vilket påbörjats under 2017. Här har både Jordbruksverket och länsstyrelserna, bl. a. i form av Rådet för djurskyddskontroll ett stort ansvar. Rådet anser att detta är en central strategisk fråga och har tagit upp länsstyrelsernas resursanvändning i djurskyddskontrollen ett fokusområde. Rådet för djurskyddskontroll är ett gemensamt forum för Jordbruksverket och länsstyrelserna, inrättat på uppdrag av regeringen, med syfte att samordna löpande strategiska frågor som rör djurskyddskontrollen. Rådets arbete finns att läsa om i separata redovisningar och rådet arbetar kontinuerligt med att finna nya strategier för att utveckla kontrollen.

Länsstyrelserna och Jordbruksverket arbetar aktivt tillsammans med att vidareutveckla sätt att analysera resultat och effekterna av djurskyddsarbetet. Under 2017 har målen för djurskyddskontrollen reviderats och det har bland annat inneburit utvärdering av nuvarande mål och indikatorer. Detta redovisas närmare i nästa års redovisning då revideringarna börjar gälla fr.o.m. år 2018. Det finns även behov av att undersöka eventuella korrelationer mellan t.ex. olika kontrollinsatser, hantering av ärenden, resurser och olika förutsättningar mellan länen.

Vidare har länsstyrelserna ett stort ansvar för att information och kunskap om djurskyddskontrollens styrning och ledning överförs och sprids på alla nivåer inom sina organisationer. Tydliga och fungerande kommunikationsvägar är en förutsättning för detta.

3.1 Resurser, kontrollinsatser och tidsåtgång

En återhämtning ses under 2017 i det totala antalet resurser som läggs på djurskyddsverksamheten i landet som helhet. De totalt nedlagda resurserna för länsstyrelsernas hela djurskyddsverksamhet var 200,4 åa under 2017 och har ökat med 9,6 åa sedan 2016. Mellan 2015 och 2016 minskade det istället med 7,7 åa. Med undantag från år 2017 så har det skett en minskning för varje år sedan 2013, då antalet åa var 208,4. En anledning till varför de nedlagda resurserna minskat under 2015 och 2016 är sannolikt beskedet att de statliga anslag på 25 miljoner som länsstyrelserna tilldelats under ett antal år inte skulle fortsätta under 2016. Besked om att pengarna fortsatt finns under år 2016 kom i vårbudgeten i mitten av april. Detta har enligt flera länsstyrelser påverkat inte bara 2015 års resurser, utan även de för 2016. Det var svårt att tillräckligt snabbt och effektivt få in resurser efter neddragningen i slutet av 2015.

Vidare kan vi även jämföra de resurser som lagts på kontrollverksamhet i primärproduktionen av foder och livsmedel. På många länsstyrelser är det samma personer som gör kontroller inom detta område och djurskyddet. Under år 2017 lade länsstyrelserna i landet som helhet 9,1 åa på offentlig kontroll av livsmedel och foder i primärproduktionen, vilket är i nivå med år 2016 då antalet åa var 10,1. Detta kan jämföras med 6,6 åa under 2015, 4,0 åa under 2014 och 3,6 åa under 2013. Här har alltså skett en ökning av resurser, vilket varit befogat, då detta område behövde förstärkning. Det är sannolikt så att under år 2013 till 2016 har en förskjutning av resurser skett från djurskyddskontrollen till förmån för foder- och livsmedelskontrollen i primärproduktionen, och är ytterligare en orsak till att åa inom djurskyddsverksamheten sjunkit mellan dessa år. Det förklarar dock bara en mindre del, ca 3,5 åa, av den minskning som skett mellan 2015 till 2016 som framgår i tabell 1. Det är även viktigt att i detta sammanhang påpeka att vi i resursuppdraget konstaterade vi att länsstyrelserna totalt sett i landet lägger mer resurser än de statliga anslag som tilldelas djurskyddsverksamheten.

Antalet genomförda kontroller ligger på samma nivå som under 2017 och 2016, precis som det totala antalet beslut. Trots en ökning av nästan 10 åa i landet som helhet under 2017 ligger alltså antalet kontroller och beslut på samma nivå som under 2016. En möjlig orsak som kan bidra till detta är att riskklassificeringsmodellen SToRK i DSK används på ett allt mer enhetligt sätt av länsstyrelserna för att rikta normalkontrollerna dit de bäst behövs. Detta kan eventuellt ge en effekt av att det är de mer resurskrävande objekten som gör att färre kontroller hinns med. Det framförs även från någon länsstyrelse att andra möjliga orsaker kan vara att en större andel anmälningssärenden handläggs administrativt. Detta innebär totalt sett en betydande tidsbesparing och effektivisering och kan enligt Jordbruksverkets uppfattning knappast bidra till att färre kontroller skulle kunna göras. Sett till effektivitet mätt med de indexerade kontrollenheter per åa för hela verksamheten, så har antalet kontrollenheter minskat mellan 2016 och 2017. Det har varit en marginell minskning mellan olika år tidigare, men sett över de senaste fem åren har antalet indexerade kontrollenheter sjunkit från 110 stycken per år under år 2013 till 84 stycken under 2017. Detta är en oroande utveckling som tyder på att länsstyrelsernas resurseffektivitet har minskat.

Det är dock en mycket stor variation mellan länen vad gäller genomförda kontrollinsatser per åa

I kapitel 2.3 beskrivs tidsåtgång för olika kontrolltyper och beslut. Vad som ska framhållas som positivt är att många länsstyrelser minskat sin genomsnittliga tidsåtgång för flera olika av dessa kontrollinsatser, men flera har istället ökat genomsnittstiden. Helheten visar på mycket stora skillnader mellan länen. Det är mycket positivt att det i landet som helhet fortsatt sker en effektivisering i tidsåtgång för kontroller vid anmälningssärenden. Tidsåtgången för beslut har ökat sedan 2012 och förutom en ökning under 2016, verkar den nu ha planat ut. Länsstyrelserna har tidigare beskrivit att de bedömer att om mer tid läggs på att höja kvaliteten på beslutsärenden så minskar antalet överklagade ärenden som ändras i högre instans. Det bör därför kunna sägas att beslut får högre kvalitet, blir mer rättssäkra och länsstyrelserna har därmed använt denna tid effektivt.

Under både 2017 och 2016 har länsstyrelserna arbetat med att tidsredovisa på ett mer enhetligt och likartat sätt. Siffrorna håller därför på att bli säkrare vid jämförelser mellan länen och förhoppningen är att år 2017 ger en än mer enhetlig tidsredovisning. Möjligen kan detta arbete för vissa enskilda länsstyrelser förklara en del av förändringen i genomsnittliga tider under de senaste två åren. Vi kan

dock konstatera att utfallet av genomsnittlig tid för olika typer av kontrollinsatser varierar anmärkningsvärt mellan länen och att dessa stora skillnader inte enbart kan förklaras med att tidsredovisningen varierar. Vidare är situationen densamma när vi jämför hur många indexerade kontrollenheter som utförs per åa. Detta varierar stort mellan länen. Detta framgår tydligt i avsnitt 2 där olika jämförelser görs mellan länen.

En annan viktig faktor är att kontrollobjekten är mer eller mindre resurskrävande bl. a. beroende på djurslag, verksamhetens storlek och produktionsform. Detta i kombination med den stora skillnaden i genomsnittligt antal kontrollobjekt per årsarbetskraft behöver sammantaget beaktas. Det går alltså inte att säga att lika många kontrollobjekt per årsarbetskraft i alla län skulle innebära en likvärdig förutsättning för länen att uppfylla målet om en viss andel kontrollerade objekt varje år. En kombination av en hög andel resurskrävande kontrollobjekt och många objekt per årsarbetskraft, jämfört med en låg andel resurskrävande objekt och färre objekt per årsarbetskraft kan ge mycket varierande förutsättningar för kontrollverksamheten. Eftersom skillnaderna är så stora pågår arbete med att jämföra fördelning av olika sorters kontrollobjekt mellan länen, satt i relation till tillgängliga årsarbetskrafter i länet.

Som nämndes inledningsvis i detta analysavsnitt så behöver orsakerna bakom siffrorna om effektivitet och måluppfyllelse sannolikt sökas i en kombination av olika faktorer. Erfarenhetsutbyte av goda exempel bedöms vara den enskilt största och avgörande framgångsfaktorn i arbetet med att arbeta med likriktat i kontrollverksamheten. Flera länsstyrelser uppger att de arbetar på olika sätt med att utbyta erfarenheter med varandra, bl a i olika regionala länsgrupperingar, både vad gäller utbildningar och samsyn i ärendehantering och bedömningar. Jordbruksverket och länsstyrelserna tillsammans med utveckling av djurskyddskontrollen. De senaste tre åren har ett utvecklingsmöte anordnats med syfte att utbyta erfarenheter och lära av varandras goda exempel. Detta samordnas med det årliga analysmötet för djurskyddskontrollen. Vidare har vi under 2017 även skapat ett forum där länsstyrelsernas djurskyddsamordnare och Jordbruksverket regelbundet har möten för att ett ökat erfarenhetsutbyte i syfte att just lära av varandras goda exempel.

3.2 Hantering av anmälningsärenden

Vi har under en längre tid uppmärksammat situationen att anmälningsärenden tar mycket resurser i anspråk, vilket påverkar antalet normalkontroller som länsstyrelserna kan utföra. Det är därför nödvändigt att underlätta, likrikta och effektivisera handläggningen av dessa ärenden, i synnerhet eftersom nästan hälften av de genomförda kontrollerna är utan anmärkning. Samtliga länsstyrelser upplever att dessa ärenden tar stora resurser i anspråk och kräver ofta svåra avvägningar. Stort fokus läggs på att finna bra metoder för så träffsäkert som möjligt göra fysiska kontroller på de anmälningsärenden där det är nödvändigt och att handläggs administrativt. I början av 2017 togs en ny nationell handläggningsrutin för prioritering av anmälningar i bruk. Syftet med rutinen är att syfte att öka enhetligheten samt att frigöra mer tid för normalkontroll. Den nya rutinen gör det svårt att jämföra resultatet av anmälningsärendena med tidigare år eftersom prioriteringen ser annorlunda ut. På sikt borde den nationella rutinen underlätta jämförelsen av anmälningsärenden i landet. De första erfarenheterna som utvärderades under årets analysmöte är att rutinen ökar likriktningen och att allvarliga anmälningsärenden inte missas på det sätt som befarats när antalet fysiska kontroller minskar och fler ärenden istället handläggs administrativt. Resultat och erfarenheter är ännu mycket

tidiga, och vi återkommer till detta i kommande redovisningar. Uppdatering av rutinen kommer att ske hos länsstyrelserna utifrån de erfarenheter som framkommer. Det är av yttersta vikt att samtliga län arbetar utifrån den gemensamt framtagna rutinen för att ytterligare uppnå måluppfyllelsen.

Administrativ handläggning, men även åtgärder som förenkling av checklistor och administrativt efterarbete har sedan tidigare vidtagits för att effektivisera och underlätta handläggning av dessa ärenden. Alla länsstyrelser har dock inte använt sig av förenklingarna i det administrativa efterarbetet. Flera verktyg finns alltså tillgängliga för att på olika sätt underlätta och likrikta arbetet.

Vi har tidigare konstaterat att länsstyrelserna och Jordbruksverket behöver arbeta med analys av kraftfulla åtgärder för att optimera de resurser som idag läggs på anmälningsärenden. Syftet och effekterna med detta arbete är att frigöra tid från anmälningsärenden som kan användas till fler normalkontroller. Det innebär också arbete med att minska andelen kontroller utan anmärkning. Länsstyrelserna framför att trots hårda prioriteringar har de svårt att komma under 30 % kontroller som är utan anmärkning vid anmälningsärenden. Med rutinen har flera län ändå kommit lägre än tidigare.

Anmärkningsvärt är ändå att den genomsnittliga tidsåtgången för ärenden utan anmärkning endast knappt tre timmar kortare än för ärenden med anmärkning. Det verkar inte rimligt med en så liten tidsskillnad och orsakerna till detta behöver undersökas. En annan jämförelse är att anmälningsärenden som är utan anmärkning tar nästan lika lång tid som en normalkontroll. Samtliga jämförelser är i landet som helhet. En av orsakerna till att tidsskillnaden mellan kontroller med och utan anmärkning inte är större är sannolikt att i många fall åker djurskyddshandläggarna två stycken på dessa ärenden. Anledningen är av säkerhetsskäl för att få en trygg arbetsmiljö.

Vidare är prioriteringar och styrning av resurser mellan normalkontroller och anmälningsärenden viktiga för hur vi lyckas med helheten i djurskyddskontrollen. Diskussioner om detta behöver fortsatt föras på en strategisk nivå och här har Rådet för djurskyddskontroll en viktig roll.

Jordbruksverket anser inte att det är acceptabelt med så stora skillnader mellan länen vad gäller genomsnittlig tidsåtgång och antalet anmälningskontroller som är utan anmärkning. Det har tagits fram verktyg för att på olika sätt kunna effektivisera och likrikta hanteringen av anmälningsärenden. Trots detta syns ännu inte tillräckliga effekter som kan frigöra tid för att öka antalet normalkontroller. Det är en tydlig styrnings- och ledningsfråga inom länsstyrelserna att likartat, kraftfullt och med mod använda framtagna verktyg och handlägningsrutiner för dessa anmälningsärenden.

3.3 Åtgärder för att brister i djurskyddet rättas till

Länsstyrelsen använder de åtgärder, i form av förelägganden, omhändertaganden, djurförbud och åtalsanmälningar som djurskyddslagstiftningen medger för att lagstiftningen ska efterlevas. De vanligaste åtgärderna från myndighetens sida är påpekanden i kontrollrapporter, men även förelägganden används. Sammanställningen av länsstyrelsernas inrapporterade statistik till Jordbruksverket visar att det totala antalet beslut och övriga tidskrävande ärenden låg på samma nivå under 2017 och 2016. I detta antal räknas omhändertaganden, prövningar av djurförbud, ansökningar om upphävande av djurförbud och åtalsanmälningar.

Länsstyrelserna gör uppföljande kontroller av att brister åtgärdas. Dessa uppföljningar kan vara fysiska kontroller eller administrativa uppföljningar. Uppföljningar är mycket viktiga åtgärder för att säkerställa att konstaterade brister åtgärdas och en viktig del i syftet med kontrollen. Uppföljande kontroller beskrivs även i avsnitt 4.10 och 2.3.3. Det är en stor variation mellan länen hur många uppföljande kontroller som gjordes i relation till hur många kontroller som hade brister. Variationen under 2017 ligger mellan drygt 20 % i Stockholm till nästan 90 % i Västerbotten. Flera län har uppgett att de satsar på eller kommer att satsa på att prioritera uppföljningar eftersom det är en så viktig del i kontrollverksamheten. Det totala antalet beslut generellt skiljer sig inte nämnvärt över de tre åren 2013-2017, som framgår av tabell 2.

Utöver detta görs även insatser såsom informationsblad och temamöten om djurhållning för djurhållare, informationsutbyte med bl. a. LRF och polisen. Information ges även via media om djurskyddskontroll och planerade kontrollprojekt m.m. Detta har visat sig ha en god effekt, både utifrån att djurhållare tycker att det är positivt med information och kunskap och att de länsstyrelser som använder sig av detta tycker sig se en positiv effekt med färre brister vid kontroll. Information och liknande åtgärder är en mycket viktig del av djurskyddsmyndigheternas övriga djurskyddsarbete och kompletterar kontrollen. Att genom information höja kunskapen hos djurhållare kan i en förlängning göra att färre brister konstateras. Detta arbetssätt är förebyggande åtgärder med mycket positiv effekt som visar att det finns olika sätt att uppnå djurskyddsnytta och ett förbättrat djurskydd. Även Rådet för djurskyddskontroll anser att detta är ett så viktigt område att det under både 2017 och 2018 har identifierats som ett fokusområde och benämnt det "Underlätta för djurägare att göra rätt". För att nå effekt behövs aktiviteter både i ett stort och övergripande perspektiv, såväl som i det litet mindre. Exempel på aktiviteter är att i dialog med branscher m.fl. använda länsstyrelsernas och Jordbruksverkets analys av de brister som upptäcks vid djurskyddskontrollen. Syftet med dialogen är att medvetandegöra bristerna och tillsammans arbeta med att förebygga och minska dessa. Ett konkret exempel är länsstyrelsernas pågående arbete med att ta fram informationsmaterial vid anmälningsärenden. Om ett bra material skickas ut till djurägare i anmälningsärenden som hanteras administrativt, kan detta ge en god djurskyddsnytta även utan en fysisk kontroll. Sådana förebyggande aktiviteter innebär i vissa delar ett lite annorlunda arbetssätt kopplat till våra roller och ansvar i myndighetsarbetet.

4 Resultat av kontrollen

I detta avsnitt redovisas resultatet av kontroller som länsstyrelserna genomfört under 2017. Statistik för underlaget har hämtats ur DSK som är det nationella register där länsstyrelserna lägger in resultatet av sina djurskyddskontroller. Viktigt att poängtera är att resultaten endast gäller kontroller hos en del av landets djurhållare. Det ger alltså inte en generell bild av hur det samlade djurskyddsläget ser ut i landet. Det är dessutom så att eftersom kontrollen är riskbaserad innebär det att kontrollresurserna riktas dit de bäst behövs. Sannolikt leder detta till att fler brister konstateras än om kontrollerna enbart skett slumpmässigt. Värt att notera är även att resultaten innehåller samtliga kontrolltyper, d.v.s. både normalkontroller, anmälningskontroller, uppföljande kontroller och kontroller i samband med ansökningar. Detta innebär att det i dagsläget inte går att urskilja skillnaden som kan finnas mellan både typ av brist och antal brister mellan olika typer av kontroller. Framöver kommer detta att kunna redovisas och analyseras tydligare.

Vad gäller hundar och katter är det extra viktigt att påpeka att resultatet inte speglar det generella djurskyddsläget i landet. När dessa djur hålls som sällskapsdjur kontrolleras de endast i samband med eventuella anmälningar om bristande djurskydd. Det är alltså ingen djurhållning som regelbundet ska kontrolleras av länsstyrelsen. Verksamheter med hund eller katt som har tillstånd enligt 16 § djurskyddslagen är de objekt som kontrolleras riskbaserat och regelbundet. I början av 2017 togs en ny nationell handläggningsrutin för prioritering av anmälningar i bruk. Syftet med rutinen är att frigöra mer tid för normalkontroll. Den nya rutinen gör det svårt att jämföra resultatet av anmälningsärendena med tidigare år eftersom prioriteringen ser annorlunda ut. På sikt borde den nationella rutinen underlätta jämförelsen av anmälningsärenden i landet.

De brister som konstaterats vid kontrollen redovisas för några av de olika djurslag som länsstyrelserna kontrollerar och ger en bild av hur olika djurskyddsbestämmelser har uppfyllts. Även länsstyrelsernas bedömning av vilka de vanligaste orsakerna till bristerna är redovisas. Vilka åtgärder som vidtagits för att bristerna ska åtgärdas anges i ett gemensamt stycke, då detta är väldigt likartat oavsett vilket djurslag det gäller. I diagrammen för respektive djurslag redovisas några av de vanligaste bristerna vid kontrollerna. Diagrammen speglar kontrollpunkterna i de nationellt framtagna checklistorna som länsstyrelserna använder vid kontrollen. I avsnitt 4.7 finns även ett diagram som visar ett antal brister som återkommer hos flera olika djurslag. Definition av de vanligaste brister har avgränsats till:

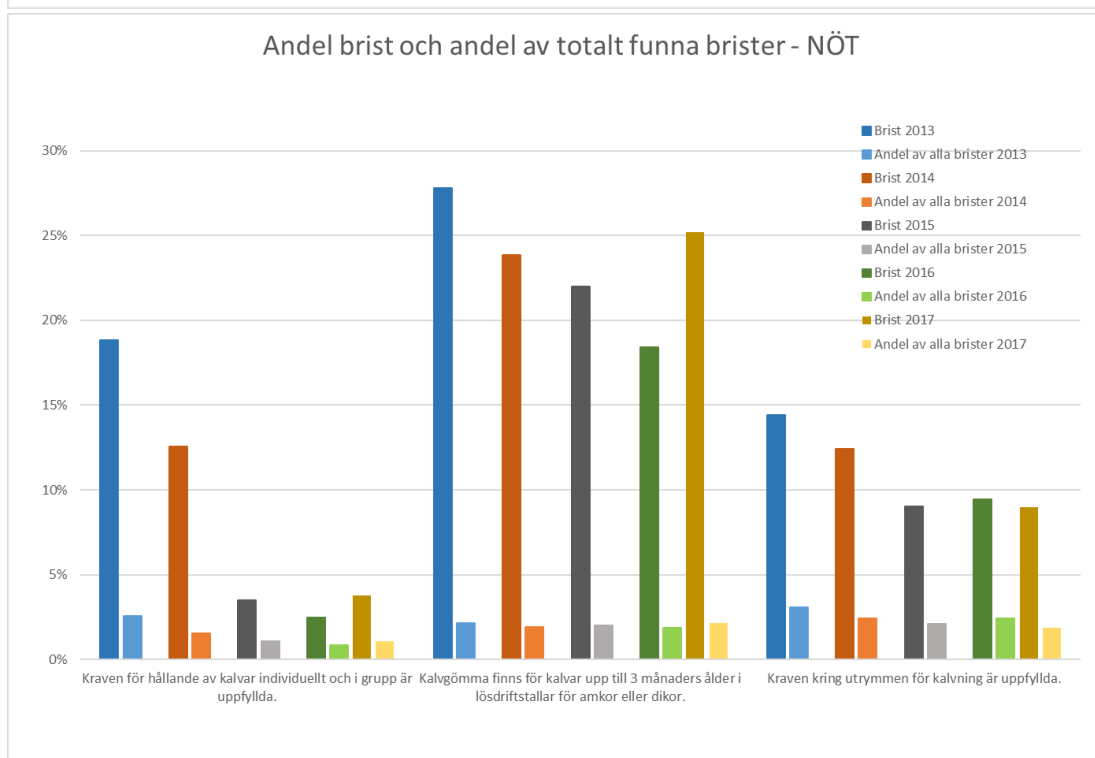
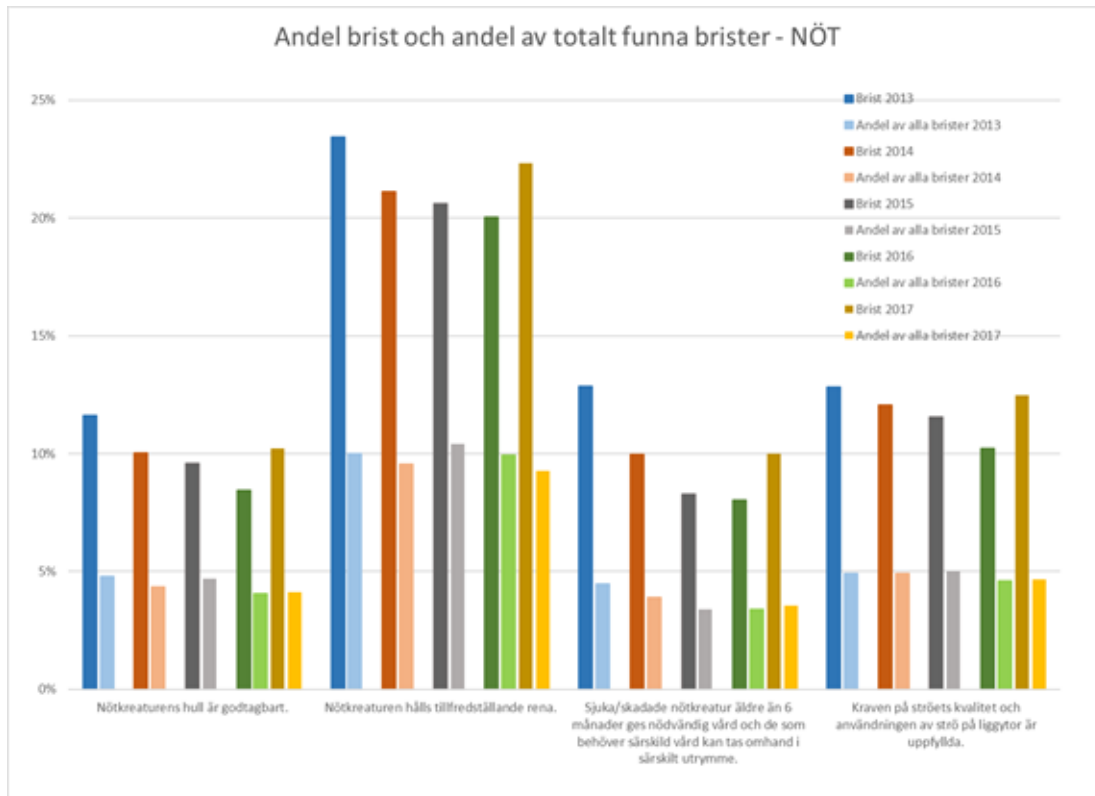
- kontrollpunkter som har en brist vid mer än 10 % av antalet kontroller där punkten kontrollerats

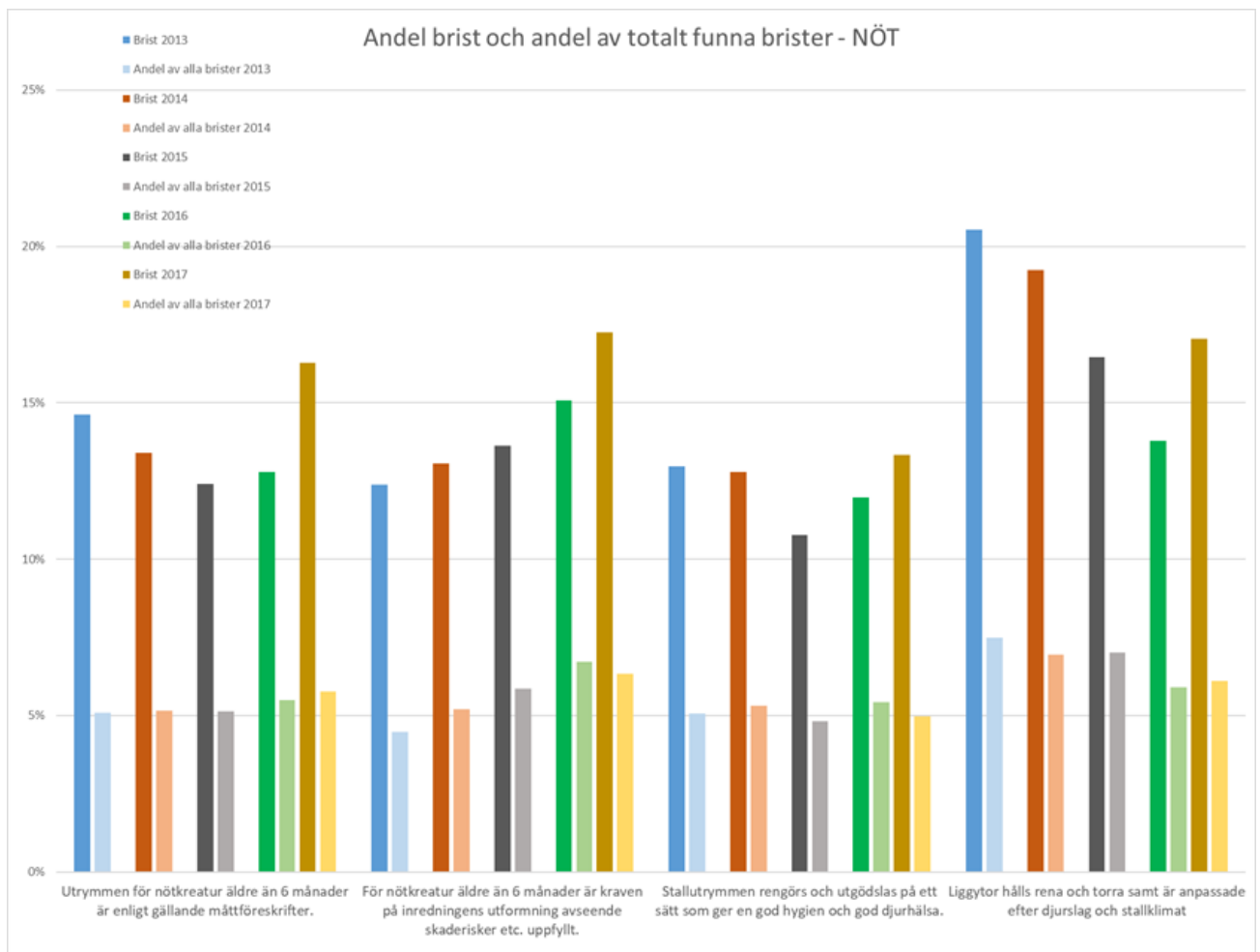
Denna procentsiffra är oberoende av hur många gånger punkten kontrollerats vid det totala antalet kontroller för respektive djurslag. Eftersom det är värdefullt att även veta hur stor andel varje brist utgör av det totala antalet brister för djurslaget, görs en kompletterande beräkning av:

- kontrollpunktens andel brister av totalt funna brister för djurslaget

Syftet med kontrollen är att verifiera efterlevnaden av djurskyddslagstiftningen i landet, medan ansvaret för att lagstiftningen följs ligger hos djurhållaren. Resultatet av kontrollen visar i år att de flesta brister över tid ligger ganska konstant även om de tidigare år har sett ut att minska. Detta framgår mer detaljerat i beskrivningen för respektive djurslag där några av bristerna även kommenteras.

4.1 Nötkreatur

De vanligaste skälen till bristande efterlevnad

Under 2017 gjordes ca 3397 kontroller, ca 130 fler än under 2016. De generella skälen till brister i hållningen av nötkreatur bedöms vara kunskapsbrist, resurser och engagemang hos djurägaren. Som mer specifika skäl anges bl.a. att smutsiga djur beror på brister i renhållning och dåligt strödda liggytor vilket i sin tur är kopplat till brister i skötseln men även ibland till tungarbetade och gamla inhysningssystem.

De vanligaste återkommande bristerna är smutsiga djur och andra brister kopplade till denna punkt såsom renhållning, rena liggytor ytor, strömedel etc. Vid ca 20 % av de tillfällen när denna kontrollpunkt bedömts har det funnits brister. Tidigare har en svag positiv trend av förbättring setts men det senaste året har trenden vänt. Dessa brister är tydligt kopplade till de dagliga rutinerna i djurhållningen. Faktorer som påverkar är tillgången till personal, utformningen av byggnader, ekonomi, utbildning och kunskap eller insikt om hur detta påverkar djuren. Vädret sommaren och hösten 2017 ledde till att många lantbrukare fick in mindre skördar än normalt, vilket kan ha direkt påverkan på brister gällande torra och rena liggytor samt mängden strö. Troligtvis kommer dessa problem synas ännu tydligare efter årsskiftet 2018.

Brister kopplade till drift med utegångsdjur såsom avsaknad av eller för liten ligghall är vanligt förekommande och visar en svag ökning. Delvis beror bristen på att djuren stallas in för sent på hösten i förhållande till när ligghallskravet infinner sig och uppmärksammas inte sällan genom anmälningar. Under året har det varit ovanligt långa slaktköer vilket har påverkat brister gällande till exempel sen installation och överbeläggningar. Överbeläggningar påverkar i sin tur även renhet på liggytor och djurens renhet speciellt i samband med brist på halm.

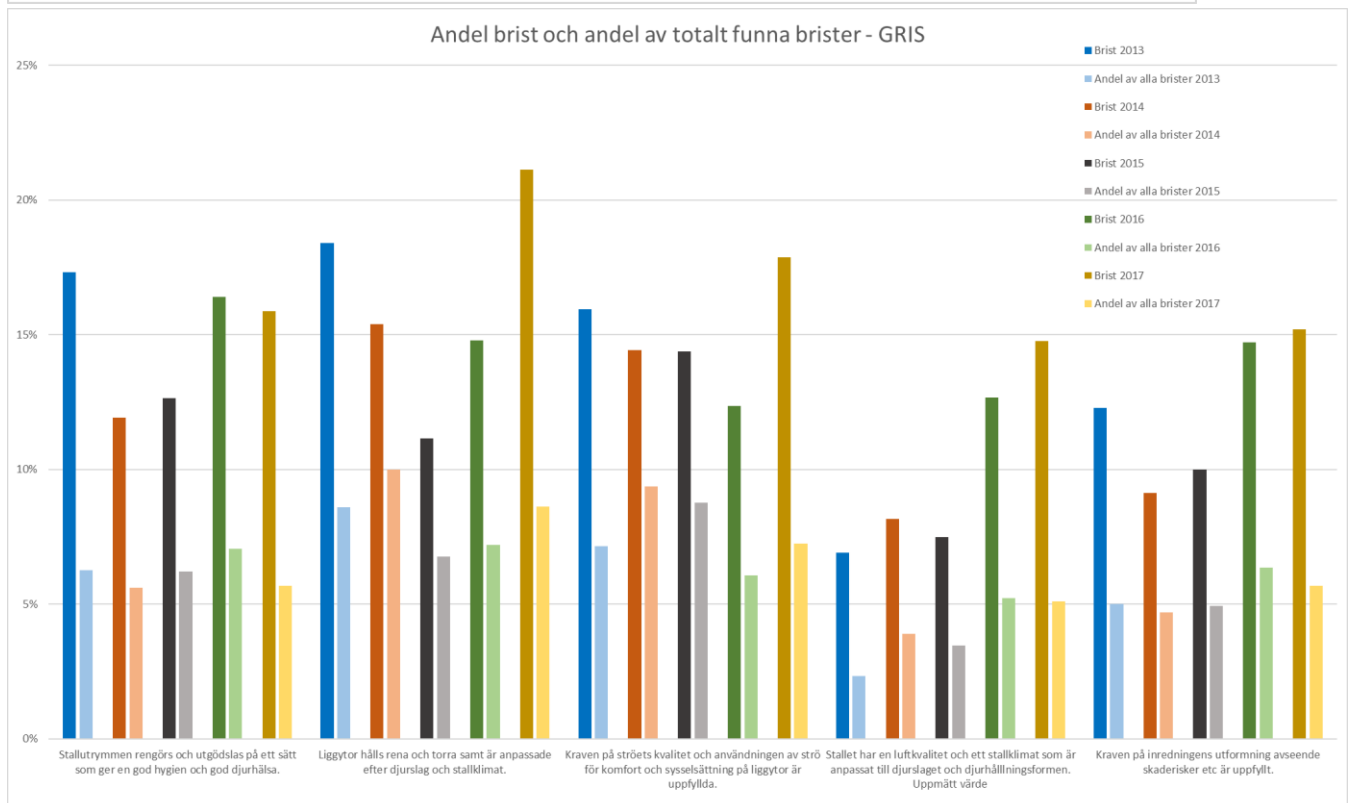
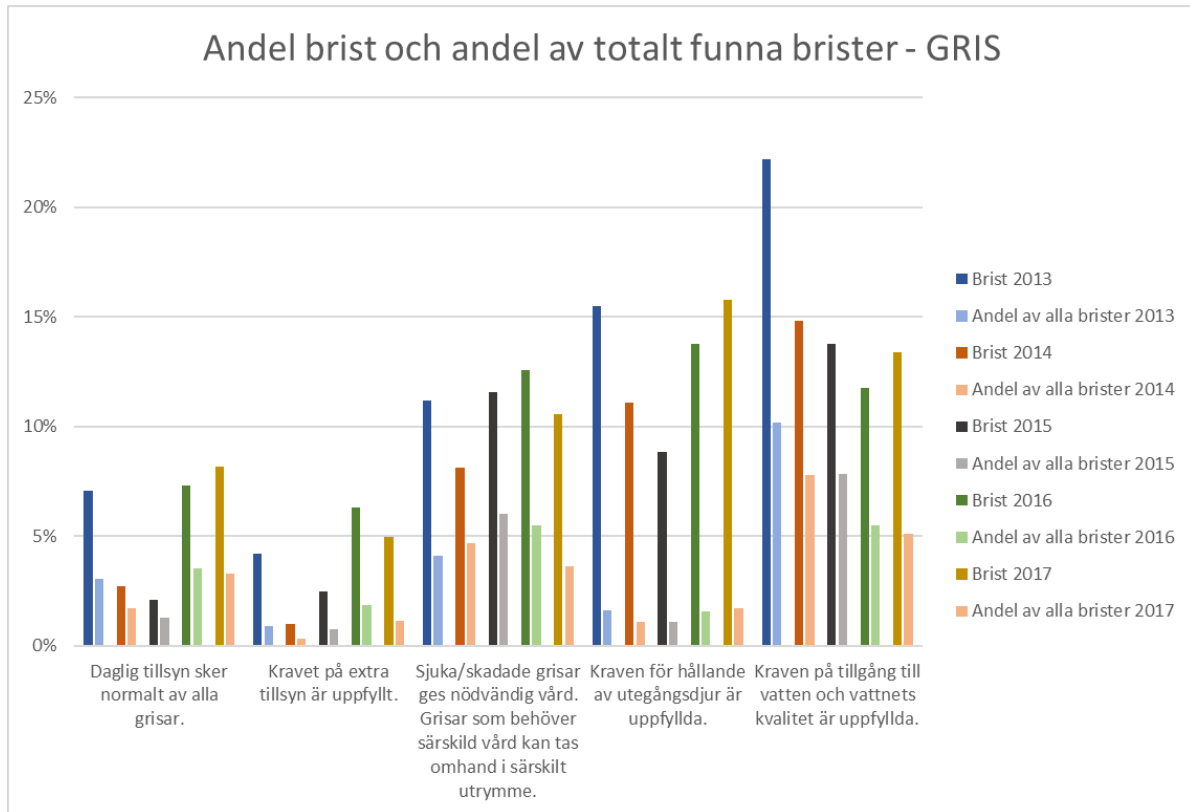
Skaderisker i inredningen visar en fortsatt negativ trend. Orsaken anges främst bero på att äldre byggnader används för inhysning, som antingen byggts om från t.ex. mjölkproduktion till köttproduktion eller som inte underhållits i nödvändig utsträckning. När det gäller avsaknad av larm i stall där kalvar hålls uppger länsstyrelsen att djurhållarna många gånger inte känner till bestämmelsen eller anser att den inte är relevant för svenska förhållanden. Denna brist har däremot minskat betydligt i flera av länen de senaste åren, vilket sannolikt kan kopplas till ökad kunskap bland djurhållarna. En annan trolig orsak till minskningen är en tydligare vägledning från Jordbruksverket om larm i stallar vilket påverkat Länsstyrelsernas bedömning. Bristerna kring kraven på kalvgömma har gått från en tydlig minskning till att åter öka. Eventuellt ser vi nu att bristen stabiliseras sett till ett längre perspektiv. Andelen brister gällande kalvgömma ligger därmed fortsatt för högt och kan bero på att vissa lantbrukare inte ser nyttan med kalvgömma. När det gäller brister om kraven om hållande av kalvar individuellt och i grupp har den tidigare tydligt positiva trenden planat ut på en låg nivå. Även här har en förändrad tolkning av regelverket varit den största anledningen till minskningen.

Sett över flera år verkar många brister stabiliseras över tid. Flera brister som tidigare setts minska har nu åter ökat. Förändringarna mellan åren är dock ganska små procentuellt sett och kan bero på en normalvariation. Skötselrelaterade brister är vanligare än byggnadsrelaterade. Detta är positivt sett ur aspekten att bristerna är relativt lätta att åtgärda, men samtidigt negativt då bristerna finns i djurets absoluta närmiljö och därmed direkt påverkar djurets välbefinnande.

Allvarliga konsekvenser av brister

De brister som beskrivs få allvarliga konsekvenser för djuren är bl.a. brister i hull, tillgång på foder och vatten och utebliven veterinärvård. Även brister i djurens renhet, torra och rena liggplatser, strö, utrymme, kalvningsboxar, ligghall med mera kan medföra allvarliga risker för djurens välfärd beroende på graden av brist och varaktigheten. Bristerna är kopplade till grundläggande sköselfaktorer där brister innebär relativt stor risk för försämrad djurvälfärd och i allvarliga fall även djurlidande. Kombinationen av dåliga skördar och långa slaktköer kan sätta lantbrukarna i en svår situation som de har begränsad möjlighet att påverka.

4.2 Grisar

De vanligaste skälen till bristande efterlevnad

Under 2017 gjordes ca 395 kontroller, 22 fler än under 2016. När det gäller brister i grishållningen har länsstyrelserna uppgivit att de vanligaste skälen till brister är bland annat kunskapsbrist och för lite personal. Det finns betydande skillnader mellan mindre producenter och större. Det bedöms också att bristerna kan skilja sig åt mellan olika djurkategorier samt mellan produktionsbaserad grishållning och hobbybaserad grishållning. Avsaknad av strö bedöms t ex vara vanligare i slaktgrisproduktion.

Även för djurslaget gris ses i år en ökning av brister på punkter där trenden de senare åren varit positiv. Detta upplevs som ett nationellt problem. Brister som rör sjuka och skadade djur ligger stabilt runt tio procent. I kontrollpunkten ingår både frågan om det finns sjukbox och om skadade eller sjuka djur fått adekvat behandling. Den höga frekvensen av bristen behöver därmed inte spegla djurlidandet men är väsentlig ur djurskyddssynpunkt och därmed för hög.

Även brister gällande överbeläggning, luftkvalitén och grisarnas renhet har ökat. Dessa brister hänger troligen ihop. Branschens ekonomiska situation kan göra att fler lantbrukare tvingas ligga på den övre gränsen för beläggningsgrad och därmed inte har några marginaler när det gäller exempelvis slaktköer. Skaderisker i inredningen ligger fortsatt högt. Skaderisker i form av trasig inredning är framför allt vanliga i hobbybesättningar samt att stallarna blir äldre och mer slitna.

Brist gällande strömängd är fortfarande vanligt och har dessutom ökat. Tolkningen av hur mycket strö som är tillräckligt är svår för både lantbrukare, kontrollmyndighet och branschorganisationer. Gällande strömängd har brister uppgetts till exempel bero på att strö fastnar i utgödslingsmaskineriet samt att det är ett tidskrävande och tungt arbetsmoment. Att liggytor inte hålls rena och torra är fortfarande en vanlig brist som ligger högt.

Antalet brister avseende kraven för utegångsdjur fortsätter öka. Brister avseende fri tillgång till vatten har visat en positiv trend men verkar nu plana ut och ligger fortfarande för högt. Orsaker som anges är till exempel att det finns mycket små besättningar där djuren hålls i byggnader utan rinnande vatten. Brister avseende vatten har även berott på att det inte varit påslaget under hela dygnet utan endast delar av det. Orsaken till flera av dessa brister handlar om hobbybesättningar med viss kunskapsbrist.

Brist om att grisar ska hålls i par eller i grupp varierar mellan åren och visar ingen tydlig trend. De ärenden där dessa brister framför allt finns handlar ofta om små besättningar, djurhållare som håller enbart någon enstaka gris som hobby eller hushållsgris. Det förekommer även att djurhållare som skaffat enstaka grisar hålls i gamla djurhållningssystem som inte uppfyller kraven på social kontakt.

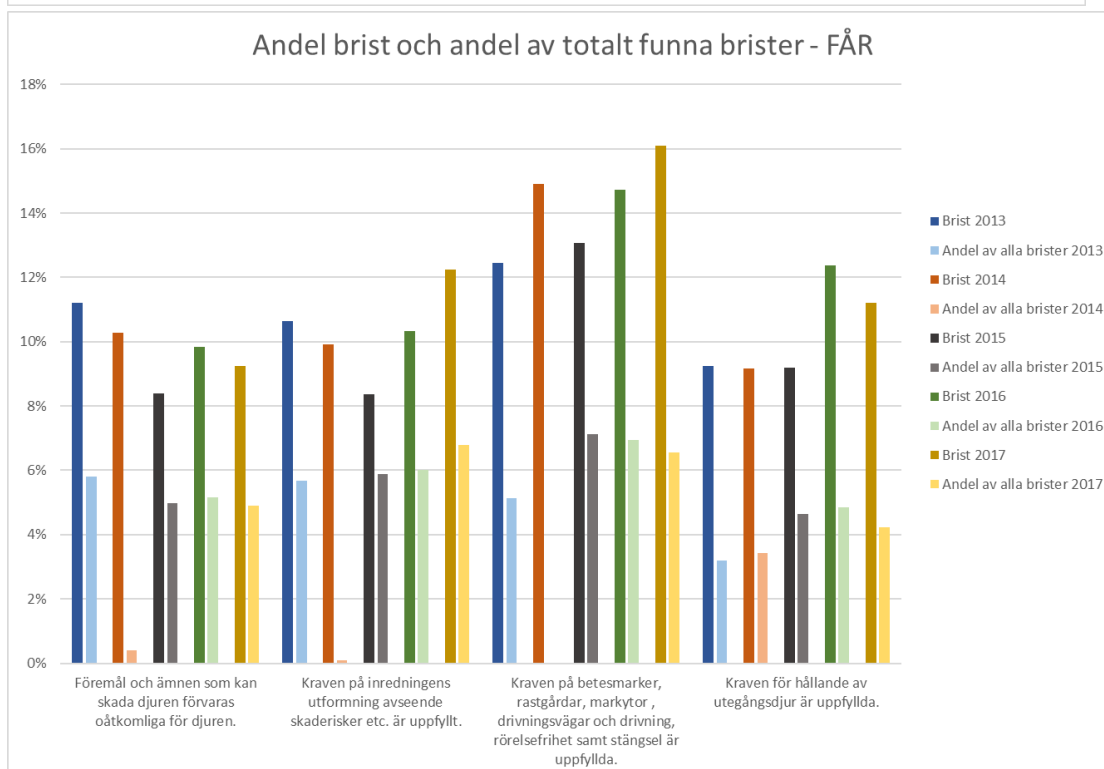
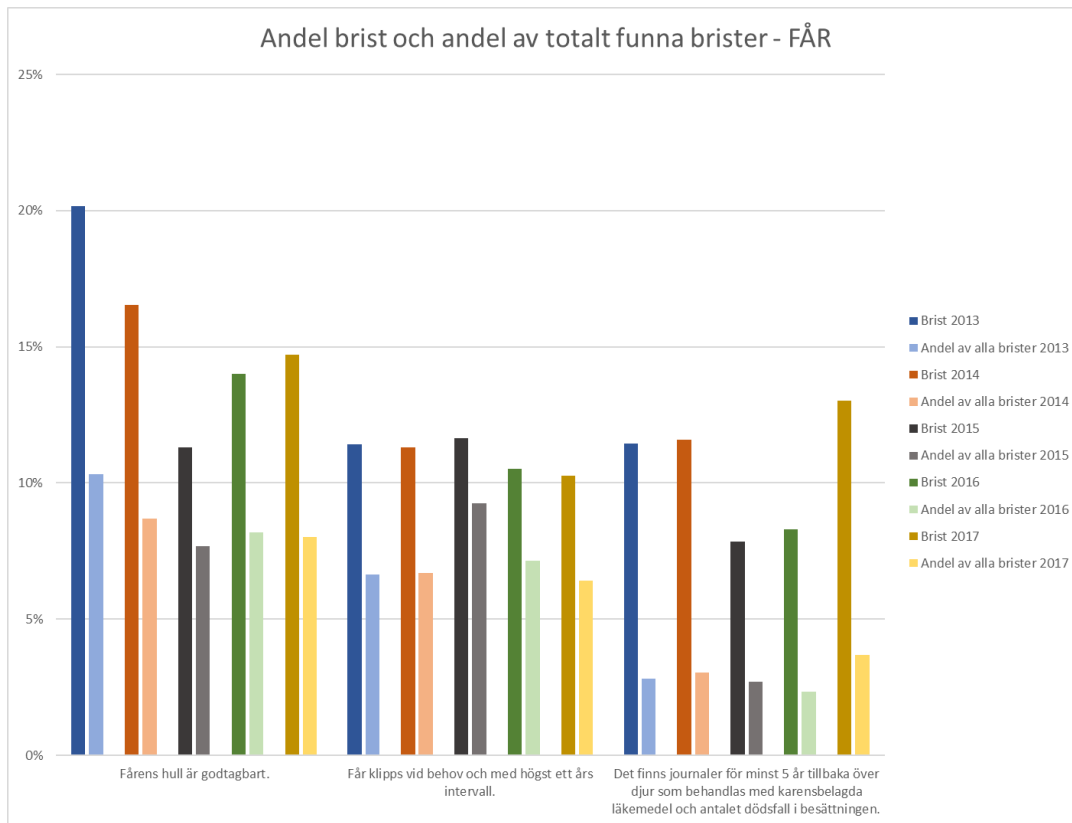
Allvarliga konsekvenser av brister

Några av de brister som bedöms ha stor betydelse för grisarnas välmående var bland annat brister i strömängd och att liggytor och utrymmen inte hålls torra och rena. Brister i form av otillräcklig strömängd för sysselsättning eller komfort kan leda till allvarliga följder då grisarna får fler eller allvarligare skador såsom t.ex. bogsår på suggor, slitageskador på klövar och knän på smågrisar, svansbitning hos tillväxtgrisar och slaktgrisar. Skadorna är smärtsamma och kan bl.a. ge infektioner som kräver behandling med antibiotika.

Vattentillgång är en mycket viktig välfärdsfaktor, vilket självklart i sig medför en allvarlig risk och kan ge allvarliga följder. I merparten av ärendena rörde det dock sig inte om en total avsaknad av vatten utan om att tillgången begränsats varför risken och följderna får anses som mindre.

Bristerna i djurens skötsel såsom hull, tillsyn och hantering av sjuka djur samt skaderisker kan medföra brister som allvarligt hotar djurens välfärd. Bristerna är kopplade till grundläggande skötselfaktorer där brister innebär relativt stor risk för försämrade djurvälfärd och i allvarliga fall även djurlidande. Många av bristerna samverkar på ett negativt sätt för djurens välfärd varför det kan vara svårt att komma till rätta med problem enbart genom att åtgärda enskilda brister. I vissa fall kan större besättningsutredningar vara en väg att gå för att varaktigt komma tillrätta med problem.

4.3 Får

De vanligaste skälen till bristande efterlevnad

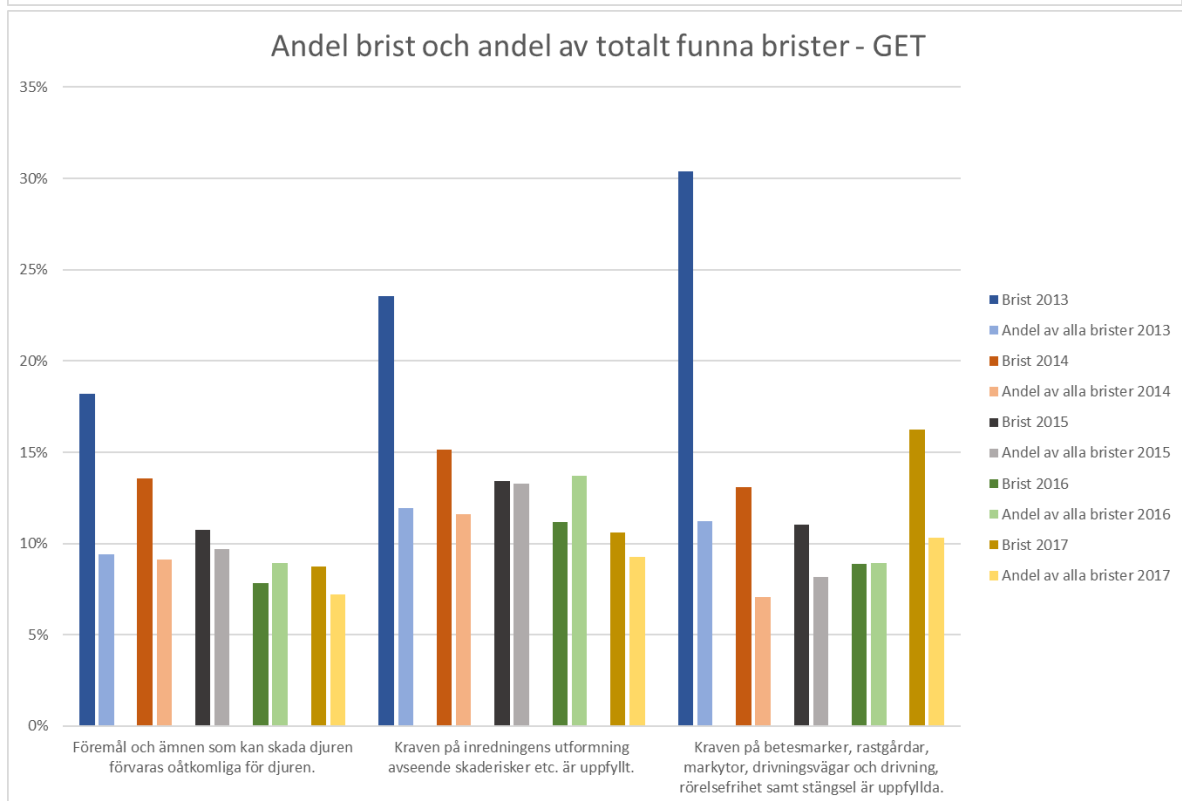
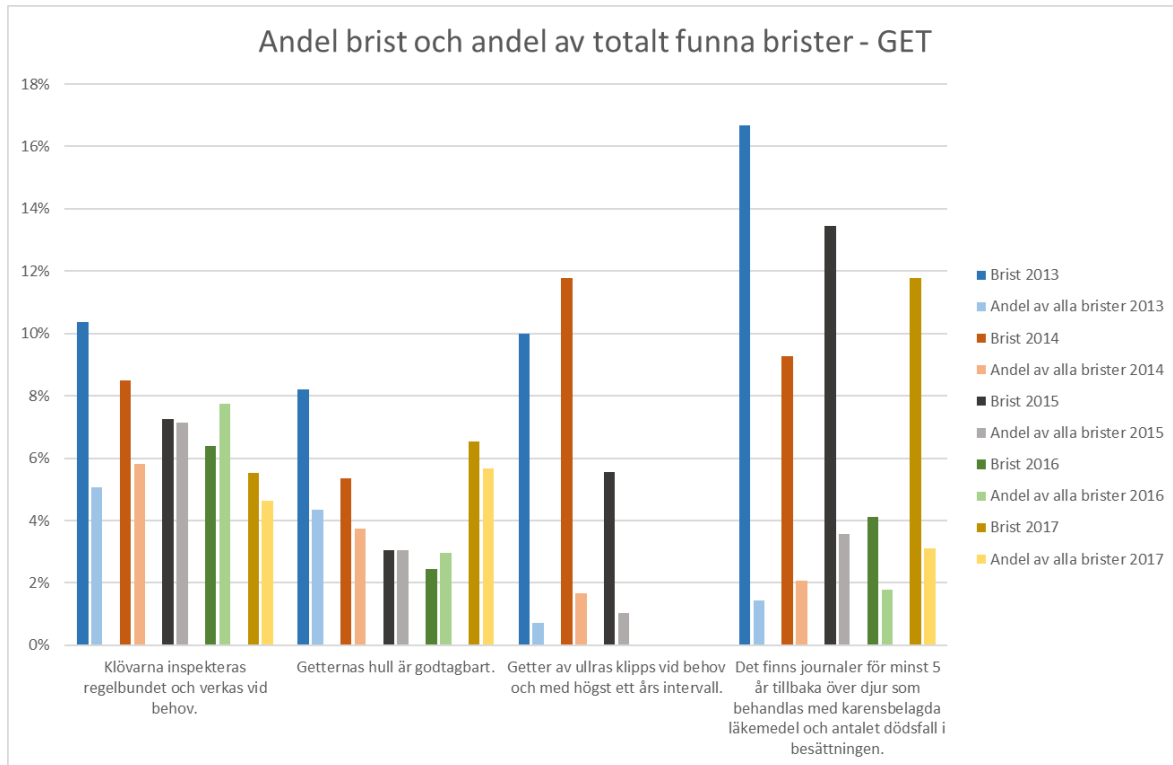
Antalet kontroller var under 2017 var 1532 stycken, en ökning med 57 kontroller jämfört med 2016. Antalet får i landet har ökat över en längre tidsperiod och länsstyrelserna anser att detta sannolikt medfört en större andel fårägare med bristande kunskap.

De vanligaste bristerna rör klippning, hull, skaderisker och hållande av utegångsdjur. Generellt sett ligger alla brister på får på en stabil nivå. Sammantaget bedöms flertalet av de vanligaste bristerna bero på okunskap om hur får bör hållas och skötas. Upplevelsen är också att de flesta bristerna återfinns hos hobbybesättningarna. Får ska exempelvis klippas minst en gång per år eller vid behov. Många hobbyägare tolkar detta som en gång årligen utan att ta hänsyn till att många får behöver klippas oftare. Länsstyrelserna upplever att bedömning av hull skiljer sig över landet och att detta är en aktuell samsynsfråga.

Allvarliga konsekvenser av brister

Brister i djurens skötsel såsom hull och klövar kan det medföra brister som allvarligt hotar djurens välfärd. Även brister gällande sjuka och skadade djur ligger högt även om de inte når upp till tio procent. Bristerna är kopplade till grundläggande sköselfaktorer där brister innebär relativt stor risk för försämrade djurvälfärd och i allvarliga fall även djurlidande.

4.4 Get

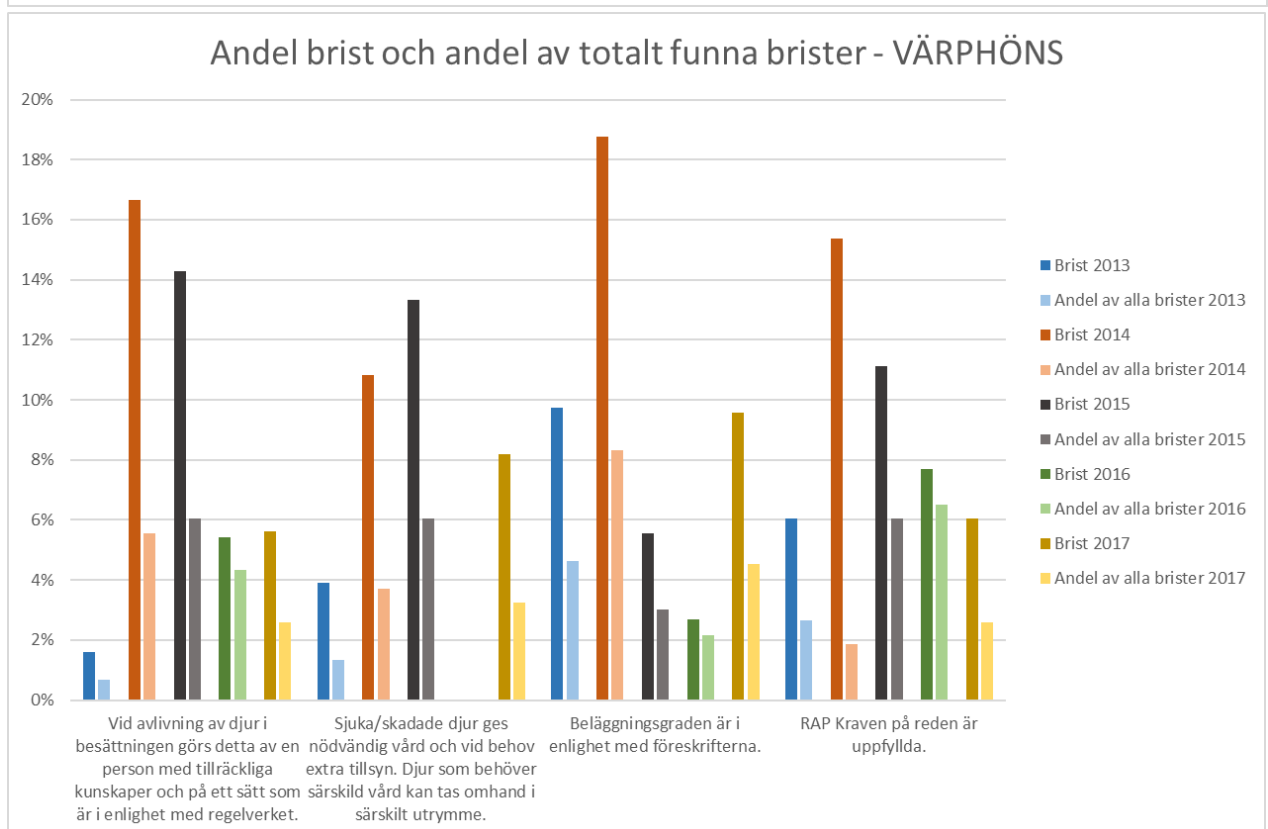
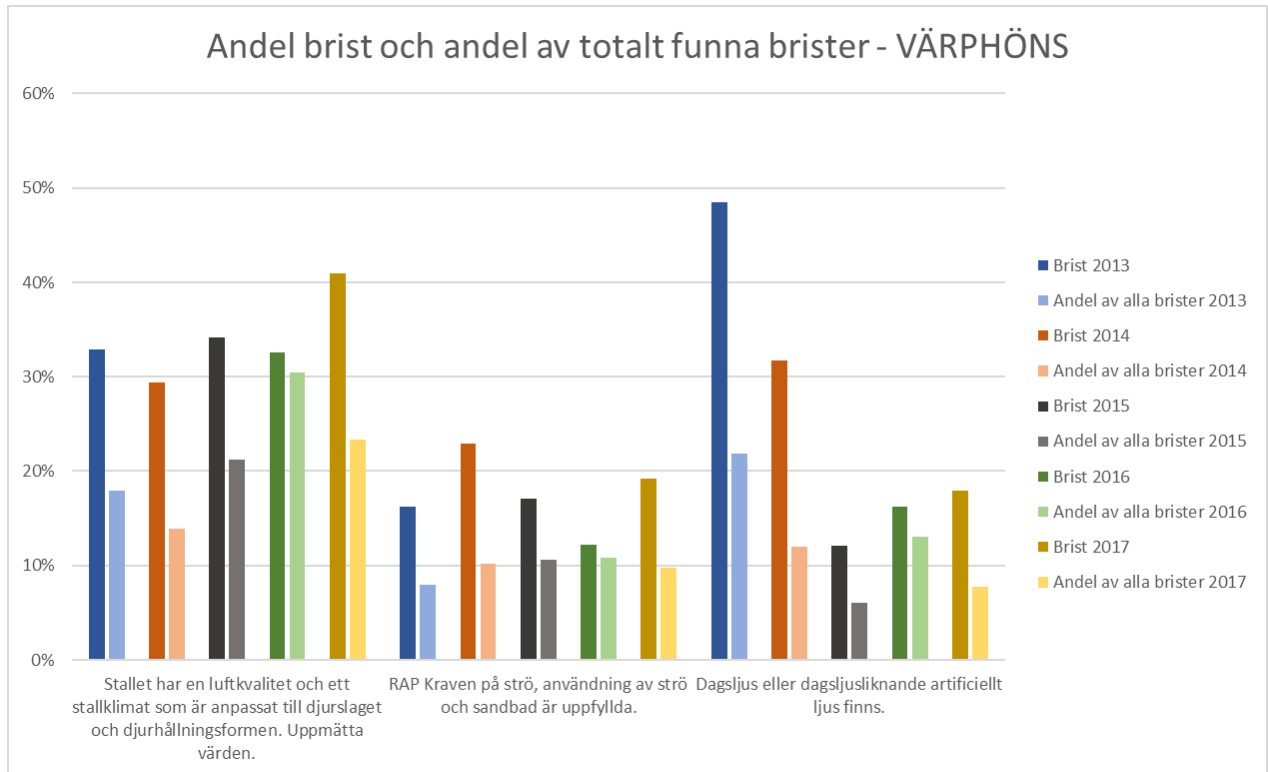
De vanligaste skälen till bristande efterlevnad

Antalet kontroller avseende getter är relativt få. Under 2017 gjordes 198 kontroller, vilket var 42 färre än 2016. Det kan därför vara svårt att dra några direkta slutsatser av kontrollresultatet då underlaget är relativt litet. En del av kontrollerna har skett avseende några få sällskapsgetter. Det är ändå så att för getter visar antalet brister genomgående på en positiv- eller en stabil trend med låg andel brister. Den vanligaste bristen som länsstyrelserna ändå har konstaterat är på betesmarker, rastgårdar, drivningsvägar mm. Det är en brist som dessutom ökat något sedan förra året.

Allvarliga konsekvenser av brister

Brister i form av skaderisker kan leda till ett onödigt lidande om getterna skadar sig på föremålen eller på inredningen. Om det förekommer brister i djurens skötsel såsom hull och klövar kan det medföra brister som allvarligt hotar djurens välfärd.

4.5 Värphöns

De vanligaste skälen till bristande efterlevnad

Relativt få kontroller har gjorts på området. Det innebär att återkommande kontroller under året hos en djurhållare med problematisk djurhållning får ett relativt stort genomslag på siffrorna. Under 2017 gjordes 91 kontroller, vilket är en fördubbling av antalet kontroller jämfört med 2016.

Luftkvalitet och ventilation har varit ett stort problem inom värphönsproduktionen under många år. Brist har markerats i 41 procent av kontrollerna under 2017 vilket är en ytterligare ökning från tidigare år. För hög ammoniakhalt beror ofta på dålig ströbädd och/eller dålig ventilation i kombination med äldre byggnader och system. Det uppges även att de brister som ses i fjäderfäbesättningar till stor del handlar om systemfel i produktionsformen.

Den tidigare förbättringen gällande bland annat sjuka och skadade djur, samt den som avlivar djur i besättningen har tillräckliga kunskaper har nu avstannat. Siffrorna varierar mellan åren vilket kan vara ett resultat av att underlaget är litet. Brister i ljusinsläpp/belysning är vanligt. Bristen har däremot minskat sedan 2014, men verkar nu stabiliseras. Minskningen beror till stor del på Jordbruksverkets tydligare regler vad gäller dagsljusinsläpp.

Inom produktionsformen värphöns i inredda burar är det vanligt med brister gällande tillgång till ströbad. Det kan bero på tveksamheter hos producenten ifall ströbadet fyller sitt syfte, problem att strömaterialet snabbt försvinner ur ströbadet eller att fåglarna får tillgång till ströbadet under för kort tid. Bristen är så pass vanlig att man kan dra slutsatsen att det är ett systemfel gällande denna produktionsform.

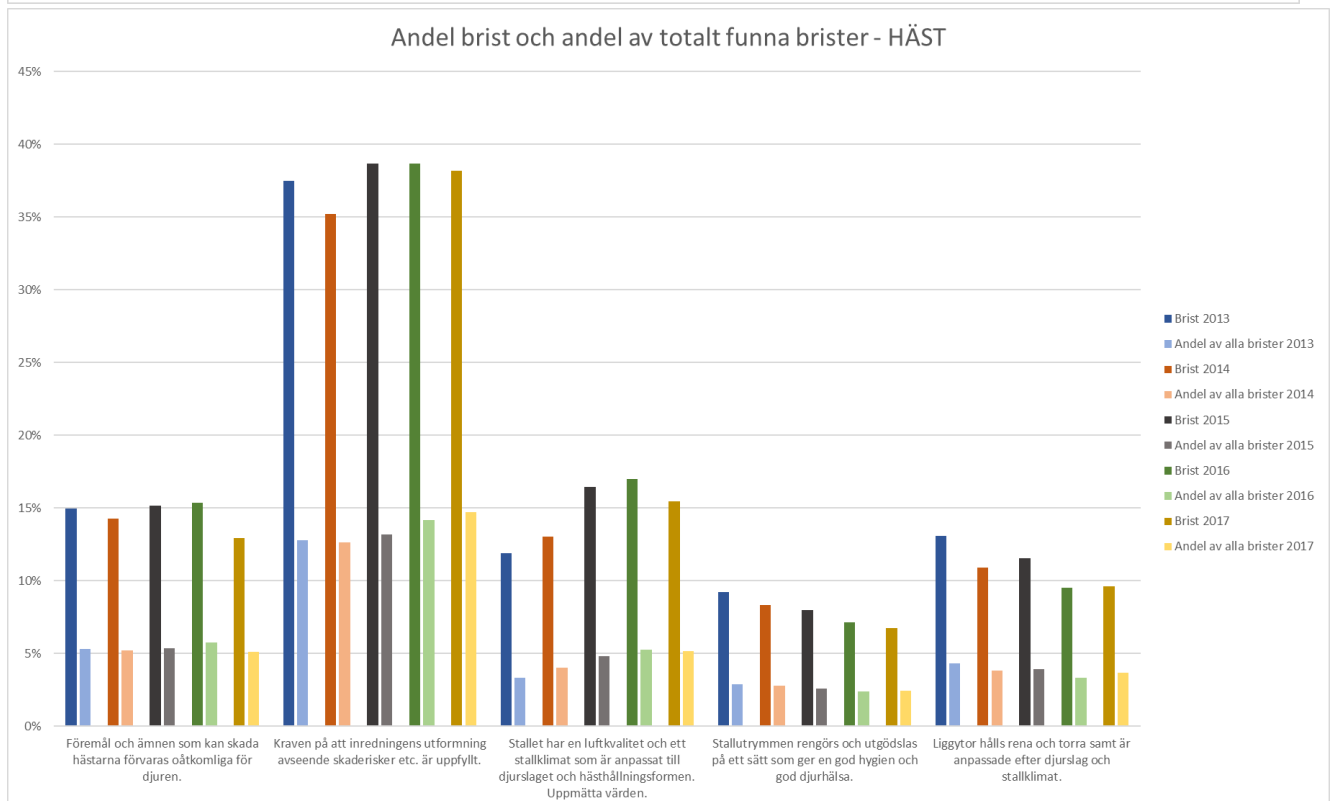
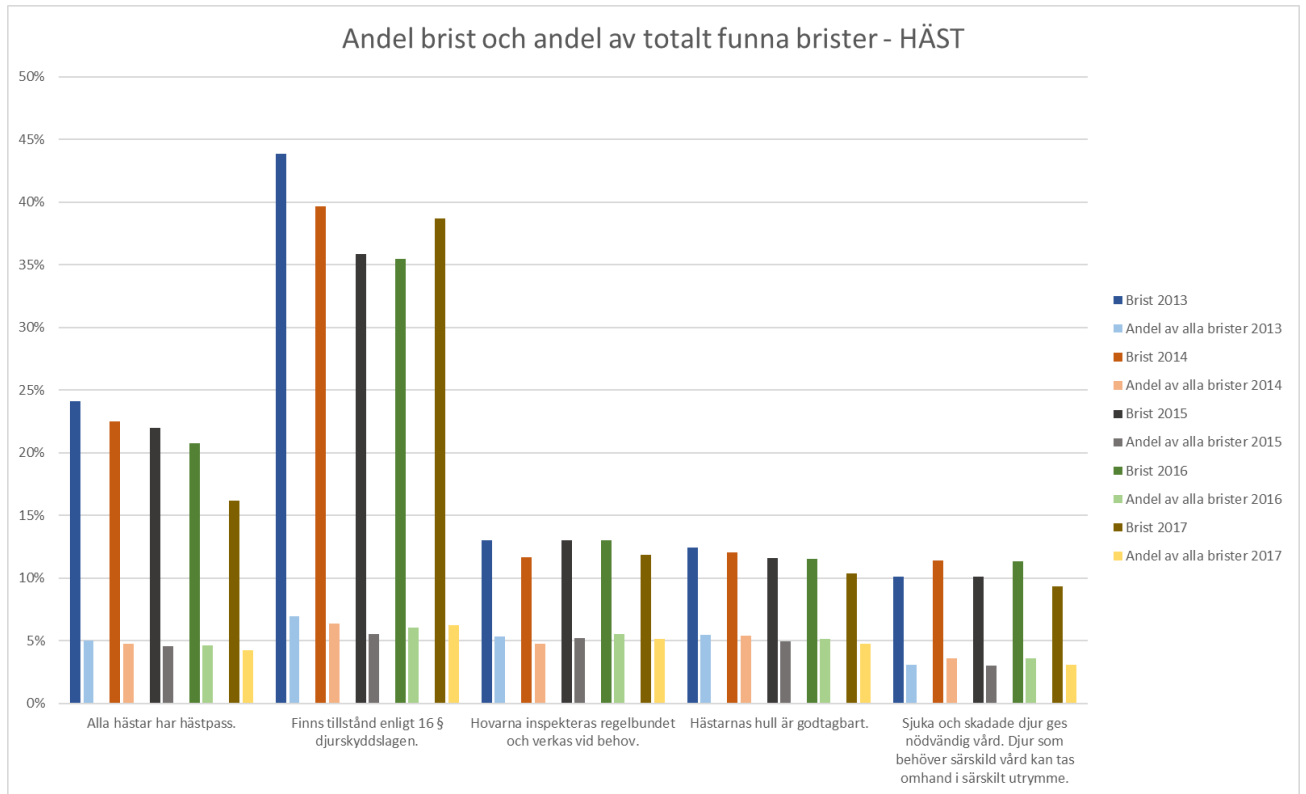
Brist gällande tillräcklig mängd sittpinnar har ökat. Det kan eventuellt förklaras med att det kom en ny föreskrift gällande sittpinnelängd för unghöns som trädde i kraft första januari 2017.

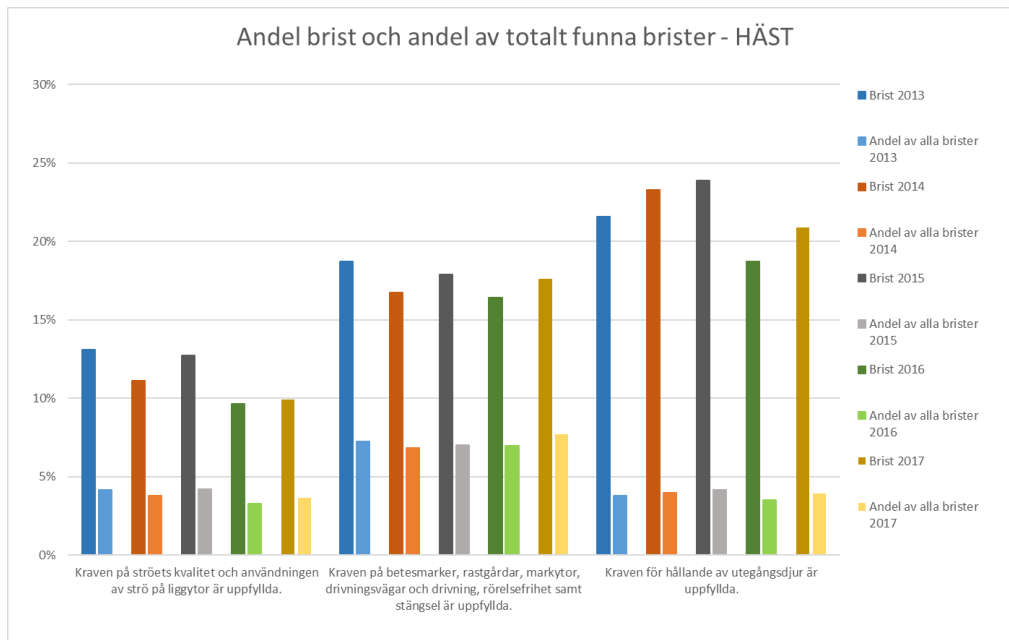
Allvarliga konsekvenser av brister

Bristerna i luftkvalitet och stallmiljö med höga till mycket höga ammoniakhalter bedöms medföra allvarliga risker och följder för djuren i form av stress. Då kan konkurrens om reden, sittpinnar och yta uppstå. Dessa brister kan även leda till ökad stress för djuren, vilket på sikt kan göra att hönsen plockar fjädrar från varandra och hackar på varandra. Höga ammoniakhalter kan även ge skador på djurens, t.ex. irritationsskador på ögonen. Att strøbada är ett starkt motiverat beteende hos höns som syftar till att hålla fjäderdräkten i trim. Beteendet är så starkt att de även badar utan strö om de har möjlighet. Att inte kunna utföra starkt motiverade beteende orsakar stress för djuren.

4.6 Hästar

De vanligaste skälen till bristande efterlevnad

Under 2017 gjordes 2258 kontroller, vilket är 46 färre än under 2016. Sett över tid så består i princip samma brister i denna djurhållning. Det är även en stor variation över landet avseende förekomst av brister. Många av bristerna bedöms bero på okunskap och detta är även ett djurhållningsområde där gruppen djurhållare är väldigt blandade.

En av de vanligaste bristerna handlar om skaderisker i stall, exempelvis att fönstergaller saknas eller inte är tillräckligt bra. Denna brist ligger stabilt högt och är viktig för det förebyggande djurskyddsarbetet. Ofta beror bristen på att djurägaren blivit hemmablind eller inte är medveten om vad som kan utgöra skaderisker för hästar. Andra vanliga brister som rör stallbyggnader är till exempel att takhöjden i stallet är för låg, att stallet har ventilationsbrister eller att ligghall för utgångsdjur saknas alternativt inte uppfyller kraven.

Brister som är direktrelaterade till hästarnas välmående så som rena och torra liggplatser, hull, hovar och veterinärvård ligger relativt konstant över åren. Många av kontrollerna på häst är dock gjorda efter anmälningar på häst och speglar därför inte riktigt hur hästhållningen i stort ser ut. De län som har gjort många normalkontroller på häst ligger också generellt lägre gällande samtliga brister.

Det är också vanligt att § 16 -tillstånd saknas för tillståndspliktiga verksamheter. Detta beror troligen främst på okunskap om när tillstånd krävs. I dagsläget är punkten i checklistan utformad på så sätt att det blir en brist i de fall tillstånd söktes men ännu inte beviljats. Punktens formulering kommer att ses över.

Trots att allt fler hästar har hästpass och bristen visar en positiv trend är det förvånande vanligt med brist på denna punkt. Det tas nu fram en ny vägledning för kontroll av hästpass för att likrikta kontrollen och säkerställa att passen verkligen kan visas upp.

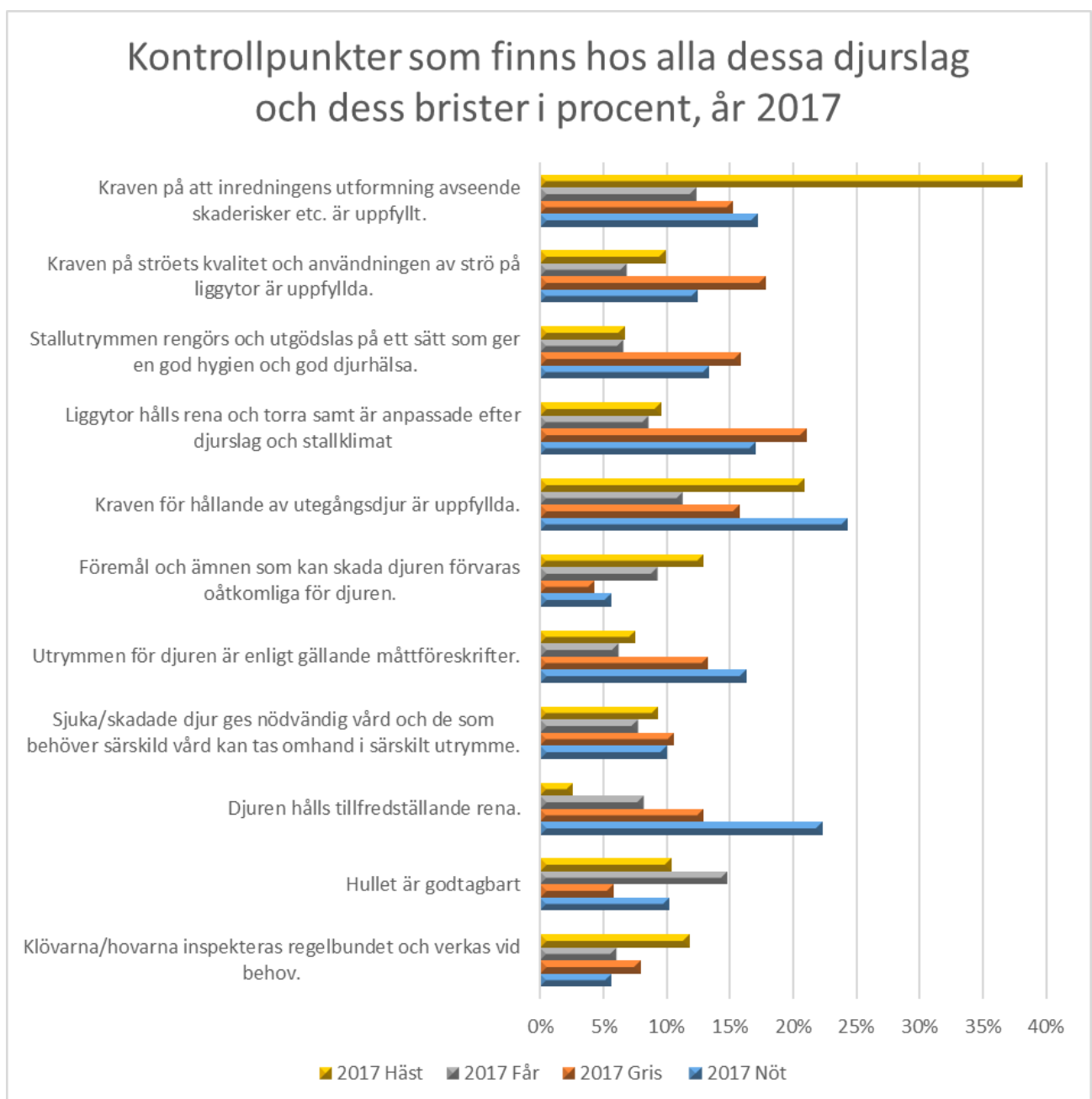
Några av skälen till bristerna anges vara gamla slitna stallar och brister i ekonomi och kunskap. Även brist på förståelse för lagstiftningens krav är en orsak, vilket bland annat märks vad gäller takhöjd och luftkvalitet. Många hästhållare är inte medvetna om skaderiskerna i hästens närmiljö.

Allvarliga konsekvenser av brister

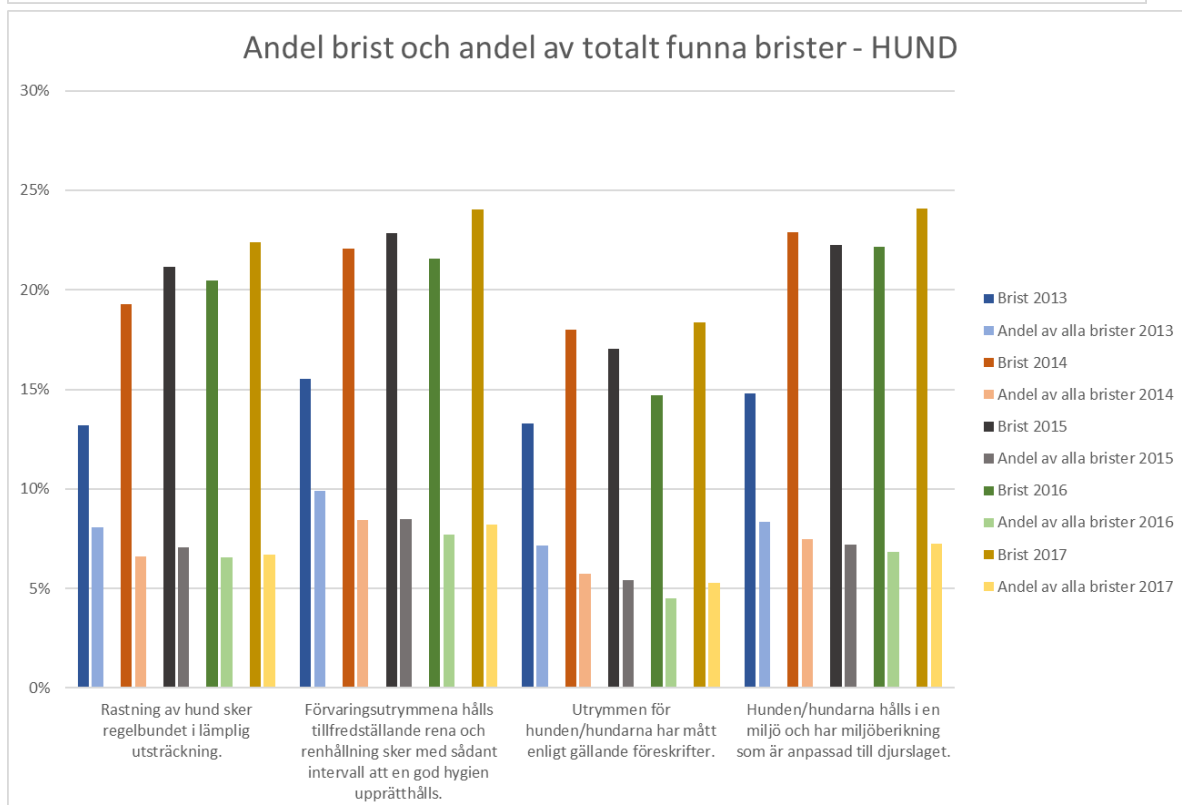
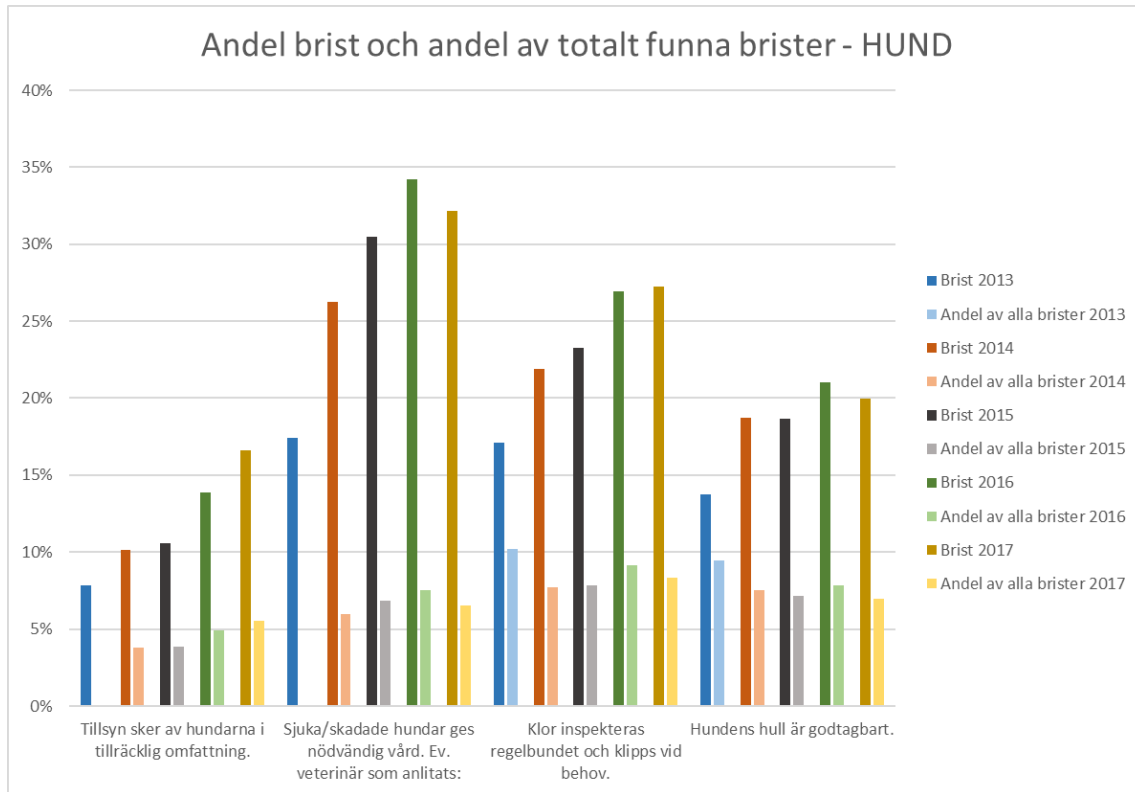
Brister i hästarnas skötsel såsom hull, hovar, foder, renhet, ventilation, strö, skaderisker och veterinärvård kan medföra mycket allvarliga brister då de allvarligt hotar hästens välfärd. Utebliven veterinärvård utsätter hästen för lidande som, i vissa fall, kan vara omfattande. Att hästar hålls i en miljö som är så fri från skaderisk som möjligt är mycket viktigt då hästar på grund av sitt inbyggda flyktbeteende, ofta skadar sig mycket allvarligt när olyckor sker. Sammantaget beror flertalet av de vanligaste bristerna på okunskap avseende hur hästar bör hållas. Bristerna är kopplade till grundläggande sköselfaktorer där brister innebär relativt stor risk för försämrad djurvälfärd och i allvarliga fall även lidande.

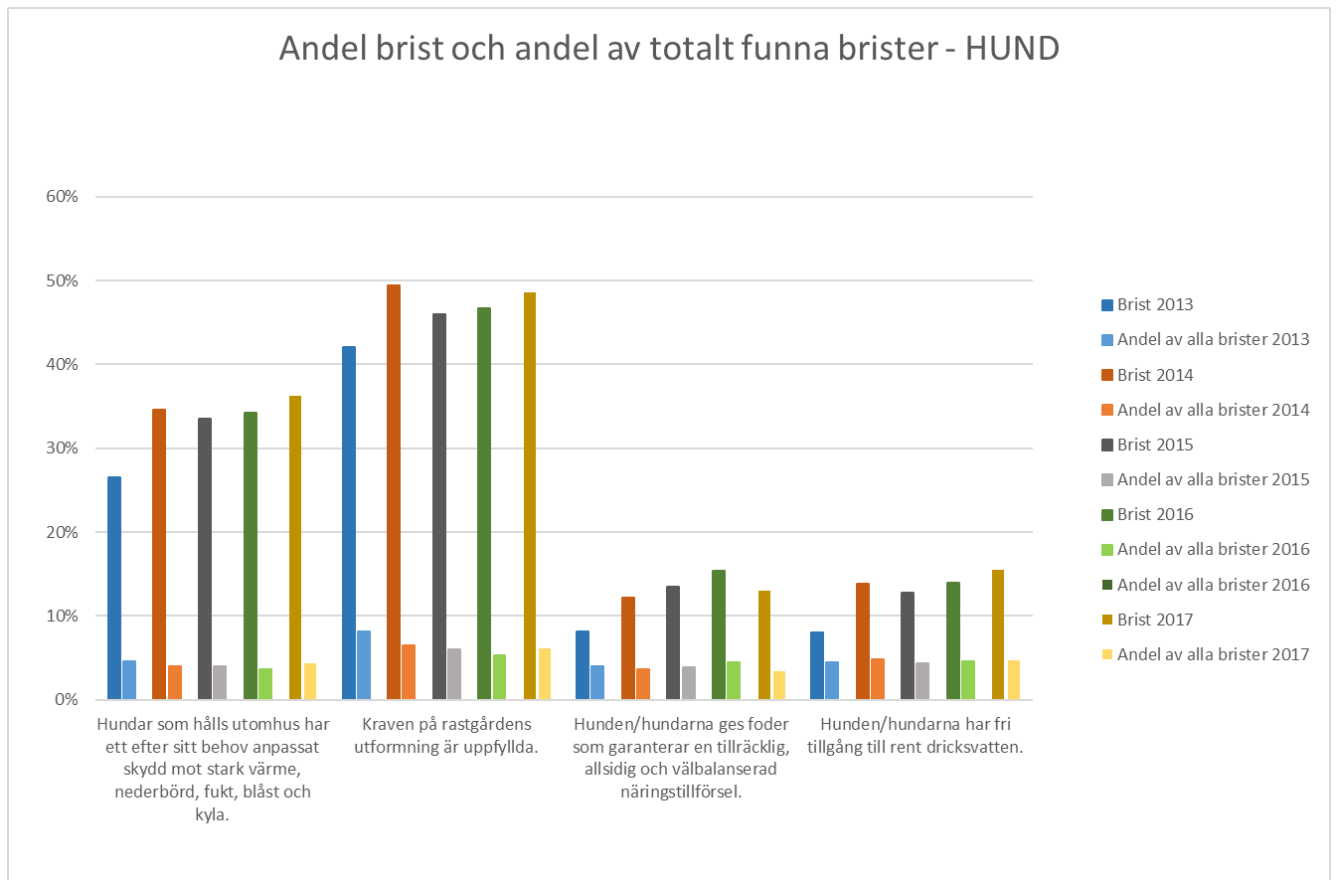
4.7 Brister som finns hos flera djurslag

Figuren nedan visar en översikt för djurslagen häst, får, gris och nöt. Sammanställningen visar ett antal brister som hos minst ett av djurslagen ligger högre än 10 %. Bristerna som visas är samtliga sådana finns i djurens absoluta närmiljö och därmed direkt påverkar och har stor betydelse för djurens välbefinnande. Bilden visar att bristerna är mer vanliga hos vissa av djurslagen. Som exempel syns att skaderisker vad gäller utformning av inredning är vanligast hos häst, medan brister i att djuren hålls rena är störst hos nöt. Helheten och skillnaden mellan djurslagen var liknande under 2016. För vissa kontrollpunkter har bristerna dock ökat eller minskat något, vilket har beskrivits närmare i avsnitt 4.

4.8 Hundar

De vanligaste skälen till bristande efterlevnad

Eftersom den allra största andelen av kontrollerna gjorts efter anmälningar och vid uppföljningar av tidigare brister, kan resultatet inte ses som en bild av den genomsnittliga djurhållningen. Många av de miljöer som besöks är tyvärr personer med olika typer av sociala begränsningar. Andelen kontrollerade befogade anmälningarna har ökat. Detta är ett resultat av den nya nationella prioriteringen av anmälningar som togs i bruk i början av året. Syftet är att minska andelen kontrollerade obefogade anmälningar genom att hantera fler anmälningar på annat sätt än genom kontroll. På detta sätt ska tiden kunna läggas där den gör mest djurskyddsnytta, på befogade anmälningar samt normalkontroller.

Kontroller på sällskapsdjur utan brister genererar inte en kontrollrapport, utan endast ett enklare kontrollkort till djurhållaren som bekräftar att kontrollen var utan anmärkning. Det gör att obefogade anmälningar inte finns med i statistiken över de vanligaste bristerna. Siffrorna över andel kontroller med brister blir därför fortsatt missvisande i dagsläget, men förbättringar undersöks.

Brister avseende hundhållning i rastgårdar är vanliga. Många av bristerna rör för liten yta, oisolerad hundkoja eller avsaknad av miljöberikning och upphöjda liggplatser samt bristande renhållning. Andra tecken på ointresse eller okunskap är burhållning, felaktig uppbinding, och brist på rastning. Även

brist på kloklippning hör till de vanligaste fallen av bristande efterlevnad. Vissa hundägare upplever att till exempel kloklippning är svårt att utföra och därför utförs den aldrig eller alltför sällan.

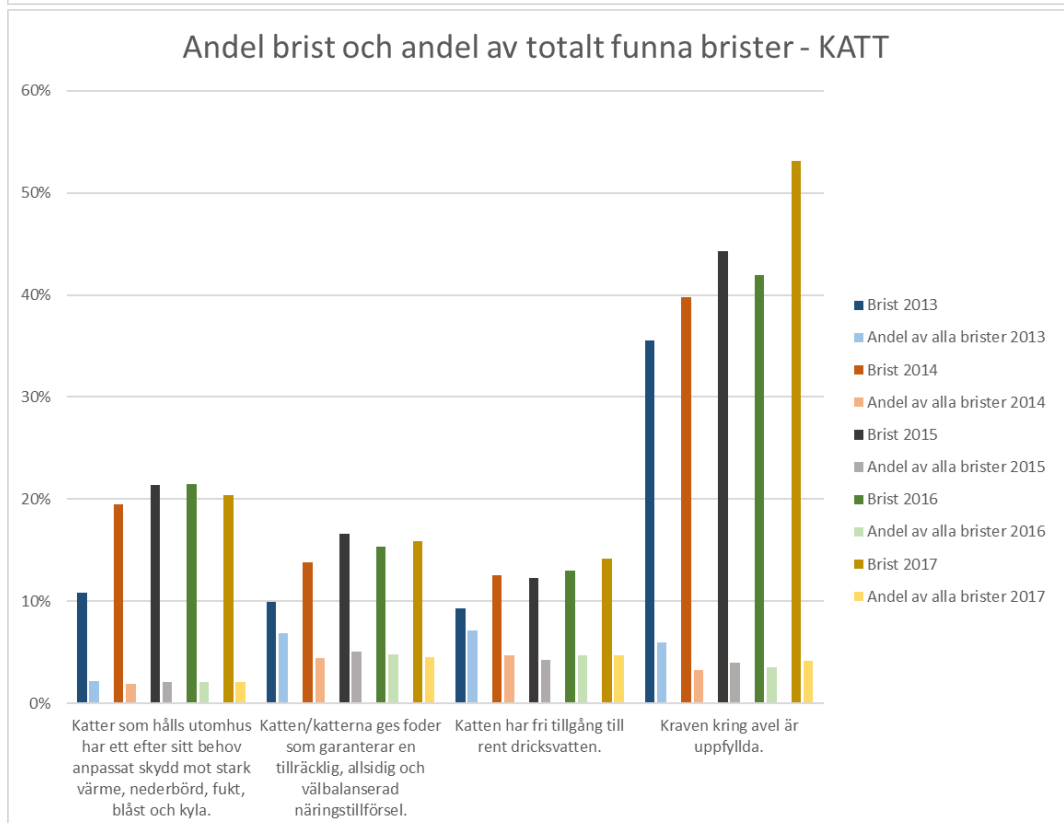
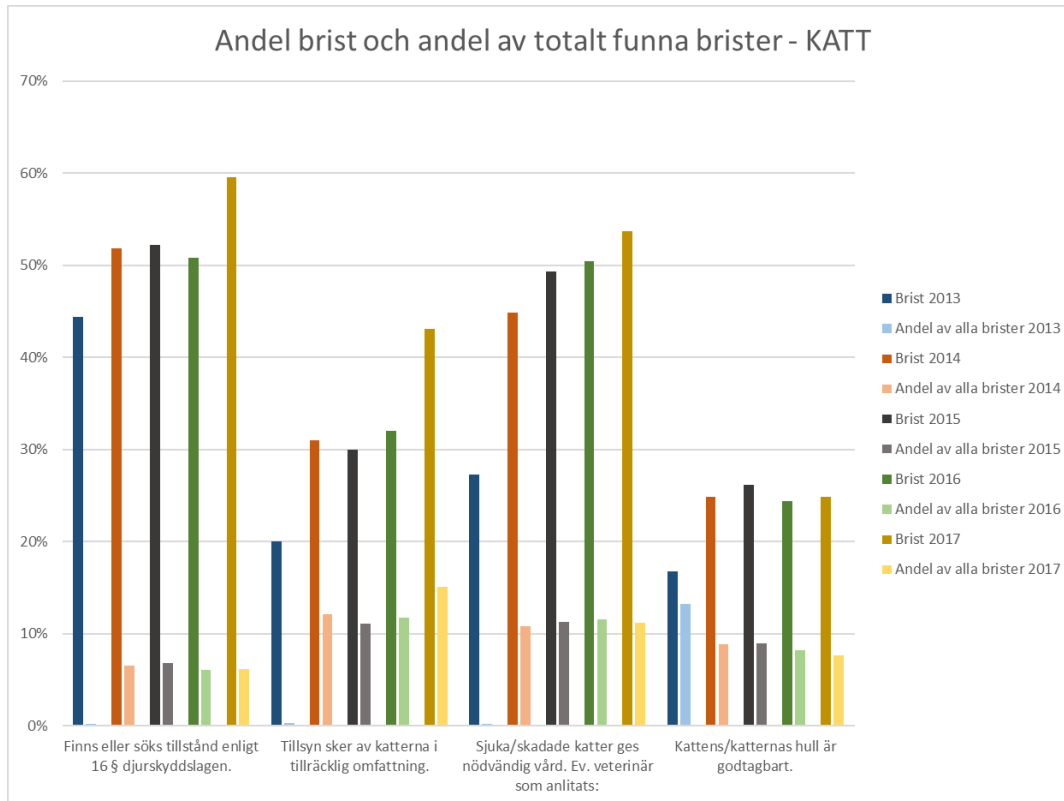
Att sjuka eller skadade hundar inte får nödvändig vård beror ofta på att kostnaderna är svåra att bära för djurägaren eftersom vården vanligen är kostnadskrävande. Relativt vanligt är också att människor som skaffar hund inte har hela kunskapen om de kostnader det innebär att ha djur, med alltifrån mat till skötsel och veterinärvård. När det gäller brister i hundens hull är det vanligaste skälet att hunden getts för mycket eller för lite att äta alternativt felaktigt foder. Dåliga kunskaper och bristande förmåga att rätt avväga mattilldelning och motion kan ge kraftigt överviktiga hundar. Ibland kan hunden i all välmening också få för mycket att äta. De som har svårt att röra på sig kan ha problem med att motionera sin hund tillräckligt. Många av bristerna beror på okunskap och ekonomiska begränsningar, men även praktiska orsaker som gör att man helt eller delvis inte kan sköta djuret.

Allvarliga konsekvenser av brister

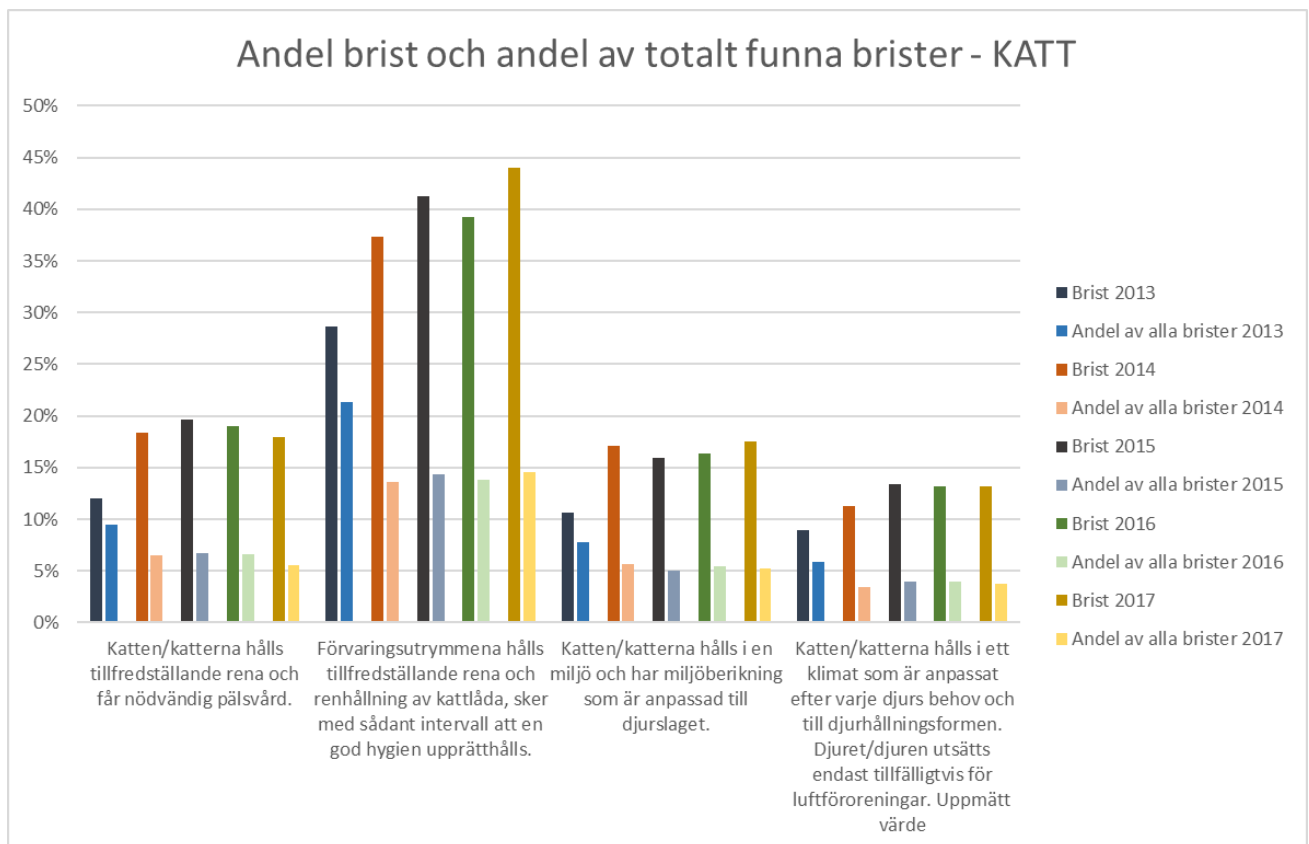
Brister som för kraftig över- eller undervikt, eftersatt munhälsa och utebliven kloklippning kan medföra mycket allvarliga brister då hundens välfärd allvarligt kan hotas. Utebliven tillsyn eller veterinärvård är en mycket allvarlig brist som kan leda till stort onödigt lidande. Bristerna är kopplade till grundläggande skötselfaktorer som innebär relativt stor risk för försämrad djurvälfärd och i allvarliga fall även lidande. Sammantaget beror flertalet av de vanligaste bristerna på okunskap avseende hur djur bör hållas eller bristande förmåga att tillgodose behoven.

När det gäller brister i hundgårdar som tillräcklig yta, inredning och renhet så minskar hundarnas välfärd, men medför inte allvarliga risker.

4.9 Katter

De vanligaste skälen till bristande efterlevnad

Även för detta kontrollområde gäller att majoriteten av kontrollerna görs med anledning av anmälningar och uppföljningar av tidigare brister. De djurhållare som besöks är därför inte representativa för landet som helhet. Även på detta område används i många fall kontrollkort vid kontroller utan brister, varför siffrorna över andel kontroller med brister blir missvisande.

Den vanligaste bristen i landet rör bristande renhållning, avsaknad av tillstånd vid hållande av många katter samt, bristande veterinärvård, tillsyn och avel. Vanligtvis rör det sig om katter som är magra och som hålls i större grupper där de också förökar sig fritt. De får inte heller tillsyn och veterinärvård vid sjukdom eller skador. En annan situation är de katter som hålls i smutsiga miljöer och där katterna inte hålls tillräckligt rena. Här är det vanligare med katthållare med sociala begränsningar av olika slag. Många av bristerna beror på okunskap och oförmåga att begränsa sin katthållning samt dålig kunskap om katters skötselbehov.

Utöver de kontroller som genomförts på plats gör många länsstyrelser ett flertal omhändertaganden av övergivna och förvildade katter där beslut tas utan föregående kontroll. Anledningen att kontroll inte görs är av förklarliga skäl inte möjligt, då dessa katter ofta rör sig över stora områden. I samtliga dessa fall är tillsynen av katterna inte tillräcklig. Dessa ärenden återspeglas inte i statistik av brister då någon checklista inte används då kontroll inte utförts. Det finns skillnader mellan länen avseende samarbetet mellan de olika myndigheterna länsstyrelserna, kommunerna och polismyndigheten.

Många problem kopplade till katthållning kan härröras till att katten traditionellt har haft ett lägre värde än andra sällskapsdjur. En tro på att katter klarar sig själva i kombination till deras förmåga att fortplanta sig kan på kort tid få en djurhållning att gå överstyr med stort djurlidande som följd.

Allvarliga konsekvenser av brister

Utebliven tillsyn eller veterinärvård samt felaktig utfodring är mycket allvarliga brister som kan leda till stort onödigt lidande. Bristerna är kopplade till grundläggande sköselfaktorer som innebär relativt stor risk för försämrade djurvälstånd och i allvarliga fall även lidande. Katter som lever tätt tillsammans i smutsiga miljöer får lättare sjukdomar och parasiter som påverkar kattens hälsa. En lång och tovig päls kan vara smärtsamt. Okastrerade katter kan snabbt skapa halvilda populationer som är svåra att komma till rätta med. Sammantaget beror flertalet av de vanligaste bristerna på okunskap avseende hur djur bör hållas

4.10 Länsstyrelsernas åtgärder vid brister

Länsstyrelsen använder de åtgärder, i form av förelägganden, omhändertaganden, djurförbud och åtalsanmälningar som djurskyddslagstiftningen medger för att lagstiftningen ska efterlevas. De vanligaste åtgärderna från myndighetens sida är påpekanden i kontrollrapporter, men även förelägganden används. Sammanställningen av länsstyrelsernas inrapporterade statistik till Jordbruksverket visar att det totala antalet beslut och övriga tidskrävande låg på samma nivå under 2017 och 2016. I detta antal räknas omhändertaganden, provningar av djurförbud, ansökningar om upphävande av djurförbud och åtalsanmälningar.

Länsstyrelserna gör uppföljande kontroller av att brister åtgärdas. Dessa uppföljningar kan vara fysiska kontroller eller administrativa uppföljningar. Dessa uppföljningar är mycket viktiga åtgärder för att säkerställa att konstaterade brister åtgärdas och en viktig del i syftet med kontrollen. Uppföljande kontroller beskrivs även i avsnitt 2.3.3, Tidsåtgång för uppföljande kontroller. Diagrammen nedan visar hur många kontroller som länsstyrelserna totalt gör och här räknas samtliga kontroller med, inklusive s.k. övriga kontroller i samband med t ex ansökan om 16 §. Diagram 12 visar andelen kontroller som hade brister under 2017 och 2016. Nästa diagram, 13, visar andelen av kontroller med brister som följts upp. Här syns att det är en stor variation mellan länen hur många uppföljande kontroller som gjordes i relation till hur många kontroller som hade brister. Variationen under 2017 ligger mellan drygt 20 % i Stockholm till nästan 90 % i Västerbotten. Flera län har uppgett att de satsar på eller kommer att satsa på att prioritera uppföljningar eftersom det är en så viktig del i kontrollverksamheten. Utöver detta görs även insatser såsom informationsblad och möten för djurägare samt olika typer av möten med LRF och polisen med flera. Information ges även om planerade kontrollprojekt med mera.

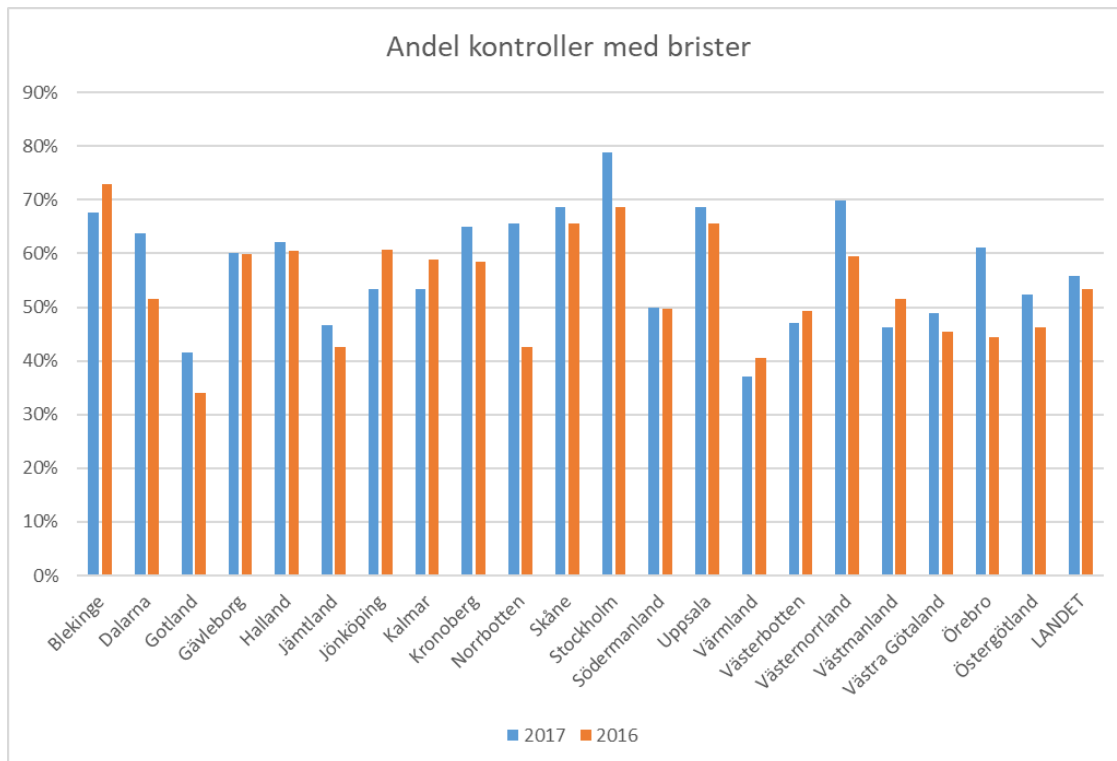

Diagram 12. Andel kontroller med brister, länsvis och landet som helhet.

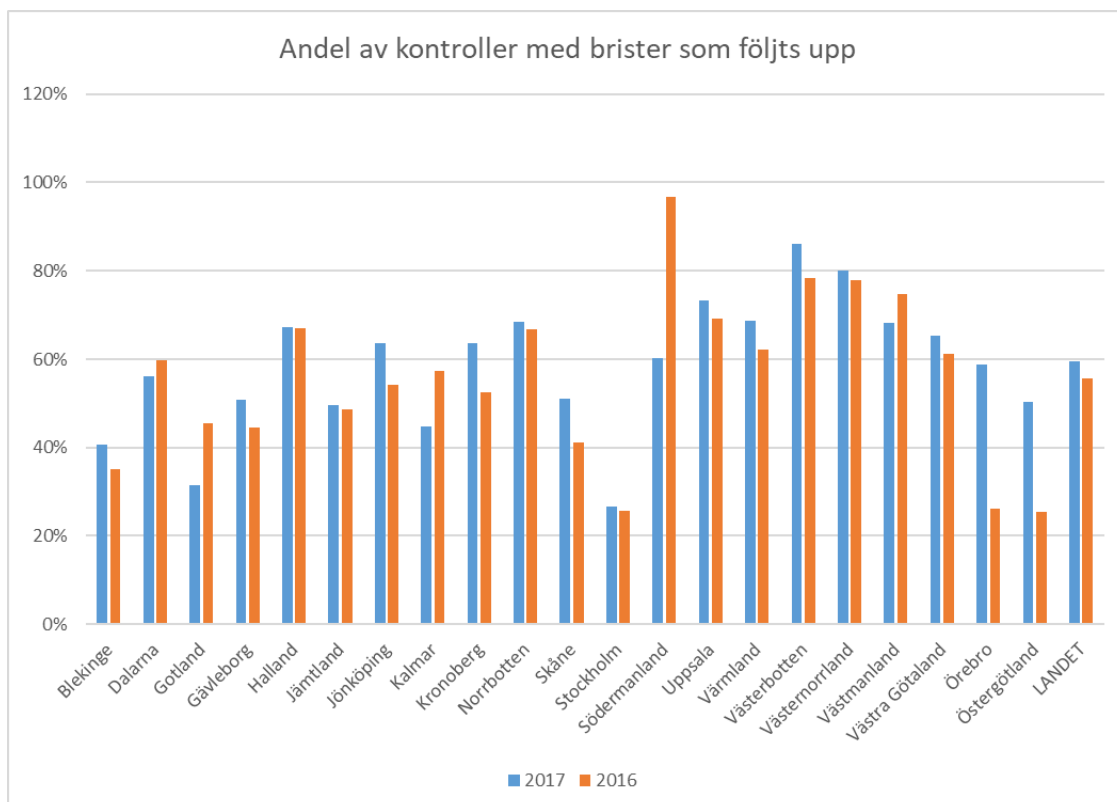

Diagram 13. Andel kontroller som följts upp, länsvis och landet som helhet.

5 Uppfyllelse av beslutade mål för djurskyddskontrollen

Jordbruksverket och länsstyrelserna har tillsammans tagit fram mål för djurskyddskontrollen. Denna målbild började gälla för kontrollverksamheten från och med år 2014 och godkändes av Rådet för djurskyddskontroll i september 2013. Den har därefter reviderats och fungerar numera som ett viktigt verktyg för att planera, styra, följa upp och utvärdera kontrollarbetet. Måluppfyllelsen redovisas nedan.

5.1 Normalkontroller

Från och med år 2015 finns ett gemensamt mål om att det ska genomföras minst lika många normalkontroller som anmälningskontroller (kontroller efter anmälan). En kvot på minst 1 mellan de två kontrolltyperna (normalkontroller/anmälningskontroller) ska uppnås för att målet ska vara uppnått. Detta sätt att mäta är nytt sedan år 2015 och ger en tydligare och mer korrekt bild än tidigare beräkningssätt. För att ändå få en jämförelse med tidigare år har dessa räknats om till det nya sättet. För år 2017 uppfylldes målet i landet som helhet med en kvot på 1,08. Det gjordes sammanlagt 4528 normalkontroller och 4181 anmälningskontroller i hela landet under året. 2016 uppfylldes målet i landet som helhet för första gången med en kvot på 1,04, då 4484 normalkontroller och 4313 anmälningskontroller genomfördes. För 2015 var kvoten 0,93 och under 2014 var kvoten 0,85. I tabell 2 framgår hur antalet normalkontroller respektive anmälningskontroller varierat under åren 2013-2017.

Ett motsvarande mål finns angivet som ett allmänt råd i Statens jordbruksverks föreskrifter om offentlig djurskyddskontroll². Normalkontrollerna utgör den regelbundna och riskbaserade kontrollen och är därför en av den huvudsakliga verksamheten i länsstyrelsernas djurskyddskontrollarbete. Det är därför mycket viktigt att en viss andel kontroller utförs av normalkontroller.

Målet gällande att normalkontrollerna ska vara minst lika många som anmälningskontrollerna uppfylldes i flera län under 2017. Faktorn varierade däremot mellan 0,37 och 2,70 mellan de olika länen. För 2016 varierade faktorn mellan 0,08 och 3,46 mellan de olika länen och landets faktor som helhet var 1,04. För 2015 varierade faktorn mellan 0,23 och 2,0 mellan länen och landets faktor som helhet var 0,93. För 2014 var faktorn för landet 0,85. Flera län har förbättrat sin kvot markant mellan år 2016 och 2017, medan några län även har gjort en minskning av sin kvot sedan föregående år. Diagram 15 visar en jämförelse för landet som helhet mellan år 2014 -2017. Diagram 16 visar detta mål för respektive län och landet som helhet. För att målet ska vara uppfyllt innebär det att stapeln når upp till kvoten 1, alltså att antalet genomförda normalkontroller har varit minst lika många som antalet genomförda kontroller i samband med anmälningar.

Den länsstyrelse som ligger längst ifrån målet uppger att de haft många anmälningsärenden med många allvarliga brister och på grund av personalomsättning under året, så har de begränsade resurserna varit svåra att frigöra till att kunna genomföra normalkontroller i tillräcklig omfattning. Ett nytt arbetssätt har däremot införts 2018 för att tydligare skilja de olika kontrollerna åt och i syfte att mer resurser ska läggas på att utföra normalkontroller. Övriga länsstyrelser som inte har uppnått målet

---

² Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2008:67) om offentlig djurskyddskontroll, L 44w

eller som har sänkt sin kvot har bland annat anfört att det berott på stor andel anmälningsärenden och prioritering av tillståndsärenden och/eller att man haft personalomsättningar. Vissa länsstyrelser har haft problem med vakanser som inte har blivit ersatta, vilket resulterat i färre normalkontroller under året. Sedan 2014 syns en positiv trend i landet som helhet för denna måluppfyllelse. Det är fortsatt viktigt att följa utvecklingen av hur stor andel normalkontroller som genomförs. Sammantaget är det mycket positivt med förbättringarna som har skett under både år 2016 och 2017, då målet i landet som helhet nu är uppfyllt samt att många enskilda länsstyrelser uppfyller detta mål.

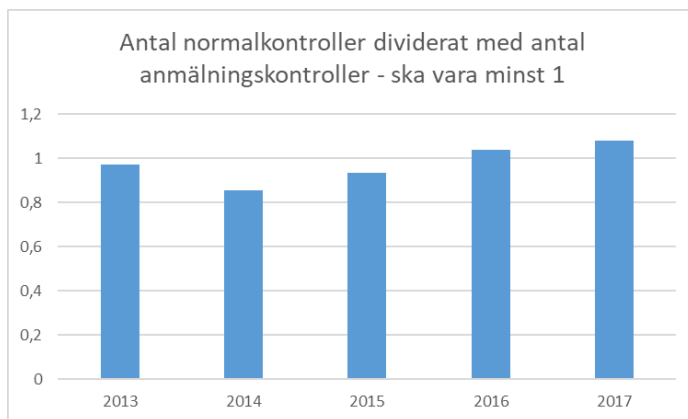

Diagram 15. Landets resultat för mål om minst lika många normalkontroller som anmälningskontroller

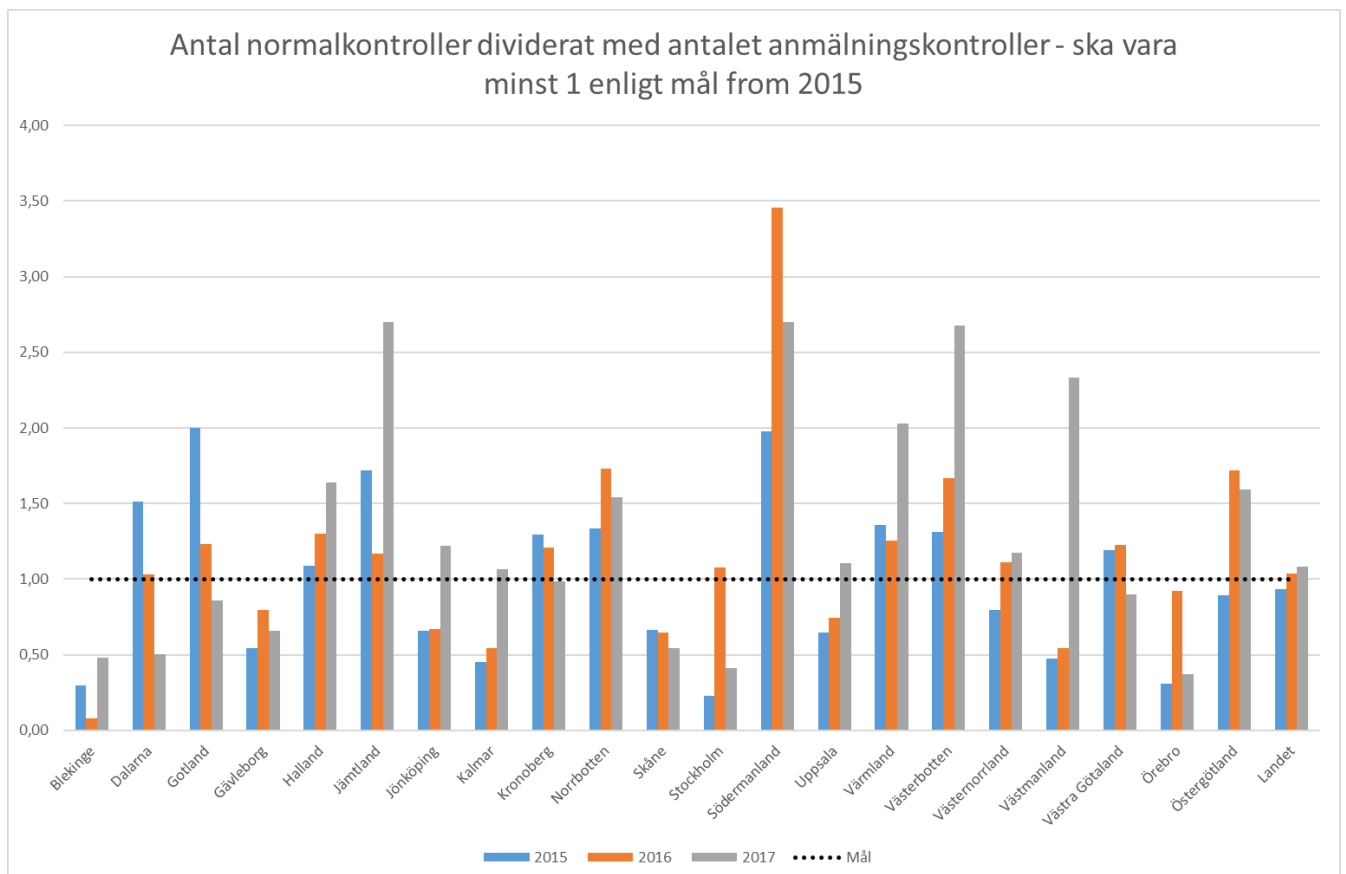

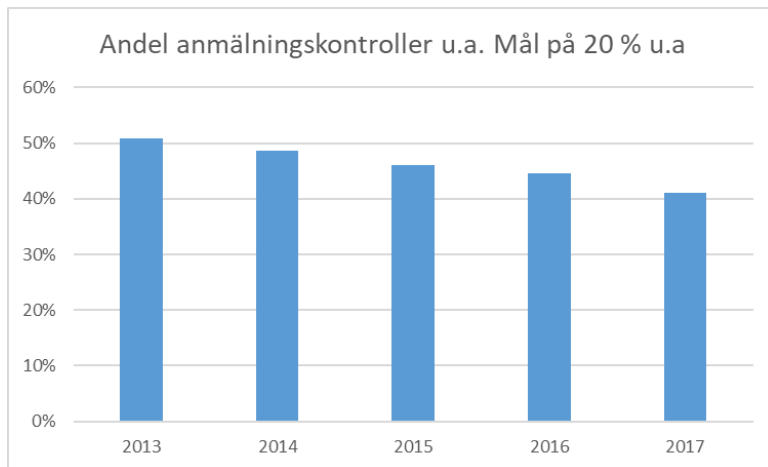
Diagram 16. Mål om att antal normalkontroller ska vara lika många som antalet anmälningskontroller.

5.2 Anmälningssärenden

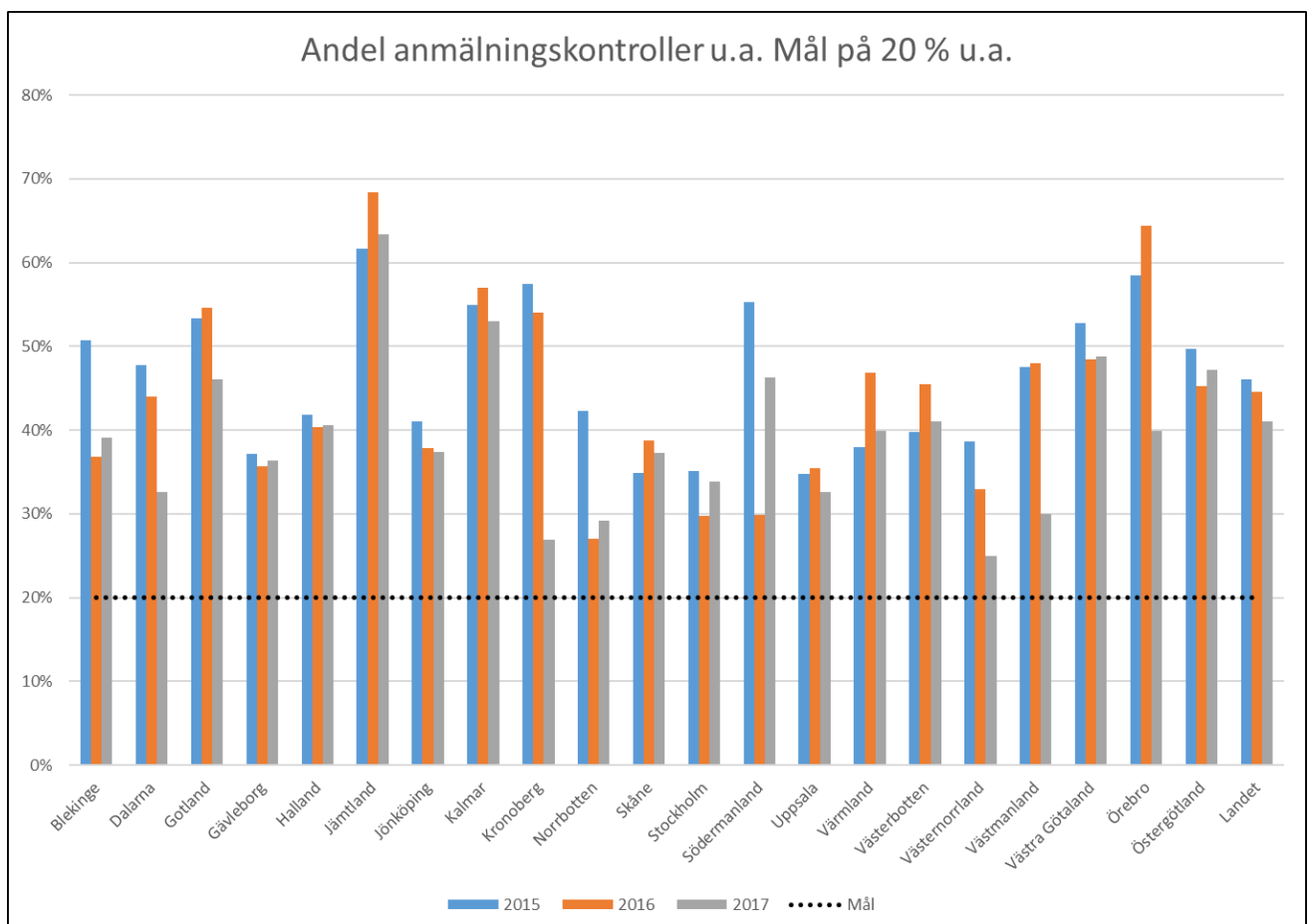
För anmälningssärenden finns ett mål om att högst 20 % av de djurskyddskontroller som görs till följd av anmälningar är utan anmärkning. Detta är ett mål som inte uppnås i landet som helhet och inte heller hos någon enskild länsstyrelse. Under 2017 var siffran i landet som helhet 41 %. En betydlig förbättring på 10 % har skett från år 2013 till år 2017. Se diagram 17 nedan. Variationen mellan länsstyrelserna visas i diagram 18. Den stora variationen av andelen ärenden som kontrolleras på plats och vilka som handläggs administrativt kan bero på att länsstyrelsen sannolikt prioriterar och bedömer olika mellan vilka typer av ärenden som hanteras på respektive sätt. Se avsnitt 2.5.3 för ytterligare information om handläggning och utfall av dessa ärenden. Stor variation av vilka djurslag som anmälningssärenden berör kan eventuellt vara en annan orsak. Den stora variationen i hur andelen anmälningssärenden som vid kontroll bedöms vara utan anmärkning behöver undersökas och utfallet

Under 2017 utförde Stockholms län fysisk kontroll på 10 % av anmälningarna medan Jönköpings län kontrollerade 47 % av anmälningarna. Motsvarande siffror var för 2016 i Stockholms län 9 % av anmälningarna medan Gotland kontrollerade 59 % av anmälningarna. 2015 kontrollerade Norrbottens län 18 % av anmälningarna och Västra Götaland 50 %. I genomsnitt har drygt 40 % av kontrollerna som länsstyrelserna genomfört på plats under 2017 varit utan anmärkning, men talet varierar mellan 22 % i Norrbottens län och 63 % i Jämtlands län. Motsvarande siffror för 2016 var en variation mellan 27 % i Norrbotten och 68 % i Jämtland. 2015 var variationen mellan 35 % i Stockholm, Uppsala och Skåne och 62 % i Jämtlands län. Detta är en positiv utveckling och några län har markant minskat andelen anmälningsskontroller som är utan anmärkning.

Länsstyrelserna uppger att de fortlöpande arbetar med att minska antalet anmälningsskontroller som är utan anmärkning och hänvisar bl a till deras gemensamt framtagna rutin för handläggning av anmälningssärenden. Flera länsstyrelser har sett över prioriteringen och arbetar aktivt med mottagningen av anmälningssärenden samt har fått en ökad medvetenhet hos handläggarna som tar emot anmälningarna. Vissa länsstyrelser har försökt minska andelen obefogade kontroller genom att utbilda dem som tar emot anmälningarna samt utvärdera och revidera frågeformulären som används. Det arbetas exempelvis med att få in mer information i anmälningarna, för att lättare prioritera dessa på rätt sätt. Många gånger tycker länsstyrelserna att det är svårt att med säkerhet säga att en anmälan inte stämmer när den tas emot och vid stor tveksamhet i sådana fall som skulle kunna medföra allvarliga konsekvenser för djuren görs kontroll. Flera länsstyrelser uppger att de under året har haft personalomsättningar eller en lägre personalstyrka på grund av tjänstledigheter, sjukskrivningar och föräldraledigheter vilket har påverkat. Ett par olika länsstyrelser har börjat klassificera anmälningarna före och efter kontroll för att sedan kunna utvärdera resultatet. Det påpekas även att det i vissa fall kan vara svårt att verifiera bristen även om den tidigare har funnits. Flera länsstyrelser anger att målet inte nås trots mycket hård prioritering, men att resultatet ändå har gått åt rätt håll under 2017.

Diagram 17. Mål om att högst 20 % av de djurskyddskontroller som görs till följd av anmälningar är utan anmärkning. Diagrammet visar landet som helhet.

Diagram 18. Mål om att högst 20 % av de djurskyddskontroller som görs till följd av anmälningar är utan anmärkning. Diagrammet visar respektive län och landet som helhet.

5.3 Handläggningstid av anmälningsärenden

Målsättning om att minst 90 % av anmälningsärendena handläggs inom 90 dagar. 17 länsstyrelser uppger att de uppnår målet och två länsstyrelser har en nivå på 80 % eller mer och två länsstyrelser har en nivå på 79 %. Under 2016 uppnådde fjorton länsstyrelser målet och sex länsstyrelser hade en nivå på 80 % eller mer. 2015 uppnådde nio länsstyrelser målet och sex länsstyrelser hade en nivå på 80 % eller mer. Här syns en tydligt positiv utveckling av hur många län som uppfyller målet.

5.4 Andel kontrollerade kontrollobjekt

Här finns ett mål om att minst 10 % av objekten som ska ha regelbunden kontroll kontrolleras varje år. Detta mål har satts för att tydligt styra kontrollen mot den regelbundna riskbaserade kontrollen som är en av huvuduppgifterna inom länsstyrelsernas djurskyddskontrollverksamhet. Som nämns i avsnitt 2.5.2 har nuvarande målformulering visat sig inte vara optimal och har därför ändrats i samband med att målbilden reviderades. Detta gäller från år 2018. Trots detta väljer Jordbruksverket ändå att redovisa måluppfyllelsen med nuvarande beräkning eftersom det formulerats på detta sätt i målbilden för år 2017. Det är en mycket stor variation mellan de olika länen, mellan 3,2 % och 18,7 %. Under 2016 låg variationen mellan 5,3 % och 14,6 %. Länens enskilda siffror för denna måluppfyllelse finns i bilaga 5, tabell 10. Vi analyserar därför inte denna måluppfyllelse närmare nu, utan återkommer istället till denna i nästa års redovisning.

5.5 Kontrollrapporter

Målet är att 90 % av kontrollrapporterna ska skickas ut till djurägaren inom 21 dagar efter kontrollen. 2017 redovisade tolv av länsstyrelserna att de uppfyller målet. Fem av länsstyrelserna ligger mellan 80-89 % och variationen mellan samtliga länsstyrelserna ligger mellan 73-98 %. Under 2016 var det tolv av länsstyrelserna som uppfyllde målet. Sju av länsstyrelserna låg mellan 80-89 % och variationen låg på 76-97 % mellan länen. 2015 redovisade sju av länsstyrelserna att de uppfyllde målet. Åtta av länsstyrelserna låg mellan 80-89 % och sex länsstyrelser låg under 80 %. Variationen låg på 56-99 % mellan länen.

Det har blivit ett betydligt bättre resultat under 2016 och 2017 än tidigare år. En länsstyrelse uppger att deras procent inte riktigt stämmer utan antas borde vara högre på grund av att man inte alltid har fyllt i att ärendet är komplett. En länsstyrelse uppger att de har uppföljningar av antalet dagar det har tagit på deras vecko- och månadsmöte. En länsstyrelse uppger att de har uppföljningar på varje handläggare över hur många dagar det tagit innan kontrollrapporten har skickats och två andra länsstyrelser anger att det är så man kommer att göra framöver. Några länsstyrelser lämnar kontrollrapporten på plats vid anmälningsärenden som är obefogade eller där mindre brister påträffas som djurhållaren åtar sig att åtgärda.

5.7 Riskklassificeringsmodellen SToRK

Samtliga länsstyrelser uppger att de under 2017 använt riskklassificeringsmodellen i DSK för att ta ut kontrollobjekt för normalkontroller. 2016 använde samtliga länsstyrelser, förutom en, riskklassificeringsmodellen i DSK och 2015 använde samtliga den, förutom två.

5.8 Kompetensutvecklingsplan

Länsstyrelserna har tagit fram en modell som ska underlätta arbetet med att bestämma vilken grundkompetens som behövs inom djurskyddskontrollen. Modellen är även ett verktyg för att få fram utseendet för nuvarande kompetensprofil. Modellen hjälper nu myndigheterna att identifiera inom vilka områden de har tillräcklig kompetens och vilka områden som behöver utvecklas. Det är ett bra sätt att åskådliggöra både utgångsläget och behovet. I modellen finns också delarna kommunikation och bemötande med. I detta sammanhang kan nämnas att Jordbruksverket under 2014 etablerade kontakt med ett forskningsprojekt som undersöker effekten av att använda metoden så kallade motiverande samtal vid kontroller. Området djurskyddskontroll intresserade forskarna och kontakt togs med länsstyrelserna. Flera länsstyrelser var intresserade av att delta och djurskyddskontroll har ingått i ett forskningsprojekt som för närvarande utvärderas och analyseras av forskningsgruppen. Resultatet av forskningsprojektet kommer att redovisas under 2018. Detta område finns upptaget i målbilden.

5.9 Better training for safer food – utbildningar

Kommissionens utbildningar om bl. a. djurskydd och hälsa kallas Better training for safer food, BTSF. Mål finns om att Sverige ska fylla sina platser på dessa utbildningar. I och med målbildsarbetet har dessa utbildningar blivit mer kända för länsstyrelserna, som uppger att de skickar flera medarbetare på dessa kurser.

5.10 Verifiering av djurskyddskontroller (VAD)

Länsstyrelserna har genomfört projektet VAD som syftar till att bättre kunna följa upp och verifiera att djurskyddskontrollen är effektiv och ändamålsenlig. Detta är ett mål för 2014. Det finns även ett mål om att det ska genomföras minst en parallellkontroll per handläggare. Båda målen ingår i VAD. Projektet har tagit fram en gemensam modell med rutiner som samtliga länsstyrelser kan använda. De allra flesta länsstyrelserna har använt modellen eller delar av den även under 2017.

Bilaga 1, Tabell 6 Sammanställning av kontrollinsatser för länen år 2017

		Kontrollinsatser 2017 (djurskyddskontroller och beslut, exkl. administrativ handläggning av anmälningar)											
	Län	Genomsnittlig tid Normal kontroller	Genomsnittlig tid Anmälningskontroller	Genomsnittlig tid uppföljande kontroller, inklusive administrativ uppföljning	Genomsnittlig tid Övriga kontroller	Genomsnittlig tid Beslut	Summa indexerade kontroller	ÅA som "Nettotid" för kontroll = VÅS 2821 + 2824 + (2826 - 28260)	Antal åa - hela verksamheten	Andel resurser som används för fysiska kontroller och beslut	Indexerade kontroller/ÅA "Nettotid"	Indexerade kontroller/åa hela verksamheten	
K	Blekinge län	7,9	12,1	4,2	33,9	14,0	288	1,8	4,3	42%	151	63	K
W	Dalarnas län	5,1	6,0	3,8	10,9	9,2	310	1,1	4,3	26%	266	69	W
I	Gotlands län	7,0	8,9	4,0	8,0	59,1	252	1,2	3,2	37%	205	76	I
X	Gävleborgs län	9,7	6,6	6,1	16,6	10,7	683	3,4	8,6	40%	190	76	X
N	Hallands län	8,7	8,9	6,1	11,8	19,0	946	5,7	11,7	48%	160	77	N
Z	Jämtlands län	11,2	14,9	5,5	23,5	10,4	388	2,4	6,6	37%	152	56	Z
F	Jönköpings län	5,5	6,5	4,3	12,5	11,7	815	3,3	8,6	38%	237	91	F
H	Kalmar län	6,3	5,9	4,2	8,7	12,1	843	3,2	7,8	41%	249	103	H
G	Kronobergs län	5,6	7,4	3,7	11,1	8,5	599	2,4	5,0	47%	241	114	G
BD	Norrbottnens län	13,0	11,9	6,2	11,4	12,9	497	3,0	7,1	42%	158	67	BD
M	Skåne län	10,4	12,0	4,6	6,8	6,7	2508	11,4	23,7	48%	211	101	M
AB	Stockholms län	28,2	14,8	9,6	28,5	14,9	997	7,9	22,2	36%	120	43	AB
D	Södermanlands län	6,5	7,4	2,7	8,8	7,0	568	2,0	6,2	32%	274	87	D
C	Uppsala län	7,3	11,1	6,1	16,7	9,6	435	2,4	6,3	38%	174	66	C
S	Värmlands län	6,2	5,4	2,9	7,9	10,8	940	3,3	7,0	47%	272	128	S
AC	Västerbottens län	8,1	5,4	2,9	11,6	14,3	754	3,5	8,0	44%	206	90	AC
Y	Västernorrlands län	12,0	11,4	9,8	16,8	9,2	458	3,2	7,1	46%	136	62	Y
U	Västmanlands län	6,3	8,1	6,3	14,6	3,6	551	2,1	5,8	36%	249	90	U
O	Västra Götalands län	6,5	5,9	3,3	12,3	9,8	3035	11,7	31,8	37%	248	91	O
T	Örebro län	23,6	5,9	2,6	17,0	11,1	443	2,4	6,4	38%	175	67	T
E	Östergötlands län	9,2	10,5	4,9	17,8	16,2	554	3,2	8,7	37%	166	61	E
	Landet år 2017	8,1	8,3	4,6	13,6	10,7		80,7	200,4	40%	200	80	Landet 2017
	Landet år 2016	7,9	8,4	4,4	13,6	12,2		81,8	190,7	43%	228	98	Landet 2016
	Landet år 2015	7,3	9,2	4,5	14,2	11,0		89,0	197,5	45%	228	103	Landet 2015
	Landet år 2014	7,2	9,4	4,7	13,6	11,7		94,6	204,3	46%	228	106	Landet 2014

Bilaga 2, Tabell 7 Sammanställning av kontrollinsatser för länen år 2016

	Län	Kontrollinsatser 2016 (djurskyddskontroller och beslut, exkl. administrativ handläggning av anmälningar)											
		Genomsnittlig tid Normal kontroller	Genomsnittlig tid Anmälningskontroller	Genomsnittlig tid uppföljande kontroller, inklusive administrativ uppföljning	Genomsnittlig tid Övriga kontroller	Genomsnittlig tid Beslut	Summa indexerade kontroller	ÅA som "Nettotid" för kontroll = VÅS 2821 + 2824 + (2826 - 28260)	Antal åa - hela verksamheten	Andel resurser som används för fysiska kontroller och beslut	Indexerade kontroller/ÅA "Nettotid"	Indexerade kontroller/åa hela verksamheten	
K	Blekinge län	10,7	13,2	8,5	16,5	11,7	414	2,3	5,1	45%	183	82	K
W	Dalarnas län	6,0	5,6	3,8	8,4	10,4	491	1,7	4,5	37%	294	109	W
I	Gotlands län	6,3	10,4	4,7	11,3	22,4	368	1,7	3,5	50%	214	106	I
X	Gävleborgs län	7,9	7,5	4,6	12,8	10,7	888	3,6	7,8	46%	249	114	X
N	Hallands län	8,4	10,1	6,0	15,6	21,6	1071	6,1	11,4	54%	175	94	N
Z	Jämtlands län	11,9	12,5	6,1	16,6	8,2	381	2,2	4,9	44%	176	77	Z
F	Jönköpings län	4,7	6,5	5,5	14,5	14,4	848	3,4	7,7	45%	247	110	F
H	Kalmar län	7,6	6,5	4,8	11,7	8,3	739	2,7	6,3	42%	277	117	H
G	Kronobergs län	6,5	8,2	2,3	10,0	10,7	764	2,8	5,6	49%	278	136	G
BD	Norrbottnens län	11,5	12,5	6,4	20,4	25,7	434	3,1	7,5	41%	139	58	BD
M	Skåne län	8,9	10,5	3,8	6,7	9,8	2272	9,0	20,4	44%	251	111	M
AB	Stockholms län	20,3	14,8	10,9	20,4	13,7	1292	8,7	20,8	42%	149	62	AB
D	Södermanlands län	7,2	7,6	2,1	7,5	7,6	721	2,6	5,8	44%	280	124	D
C	Uppsala län	9,6	10,3	5,6	25,1	13,0	489	3,0	7,4	41%	163	66	C
S	Värmlands län	6,8	6,8	3,3	9,8	13,1	886	3,4	6,9	49%	261	129	S
AC	Västerbottens län	10,0	7,6	3,0	19,0	18,2	751	3,7	8,6	43%	204	88	AC
Y	Västernorrlands län	13,2	9,9	6,7	15,4	7,3	454	2,3	6,8	34%	196	67	Y
U	Västmanlands län	6,1	8,3	3,6	10,5	3,8	716	2,3	5,7	40%	313	126	U
O	Västra Götalands län	5,6	6,1	3,6	12,1	11,5	3597	12,3	30,2	41%	294	119	O
T	Örebro län	8,1	7,3	2,9	12,4	13,1	511	2,1	6,2	33%	245	82	T
E	Östergötlands län	8,9	9,5	11,5	19,7	14,6	545	3,0	7,7	39%	183	71	E
	Landet år 2016	7,9	8,4	4,4	13,6	12,2		81,8	190,7	43%	228	98	Landet 2016
	Landet år 2015	7,3	9,2	4,5	14,2	11,0		89,0	197,5	45%	228	103	Landet 2015
	Landet år 2014	7,2	9,4	4,7	13,6	11,7		94,6	204,3	46%	228	106	Landet 2014
	Landet år 2013	7,5	11,5	efterfrågades ej	13,0	11,4		100,3	208,4	48%	228	110	Landet 2013

Bilaga 3, Tabell 8. Sammanställning av kontrollinsatser för länen år 2015

	Län	Kontrollinsatser 2015 (djurskyddskontroller och beslut, exkl. administrativ handläggning av anmälningar)											
		Genomsnittlig tid Normal kontroller	Genomsnittlig tid Anmälningskontroller	Genomsnittlig tid uppföljande kontroller, inklusive administrativ uppföljning	Genomsnittlig tid Övriga kontroller	Genomsnittlig tid Beslut	Summa indexerade kontrollenheter	ÅA som "Nettotid" för kontroll = VÅS 2821 + 2824 + (2826 - 28260)	Antal åa - hela verksamheten	Andel resurser som används för fysiska kontroller och beslut	Indexerade kontrollenheter /ÅA "Nettotid"	Indexerade kontrollenheter/åa hela verksamheten	
K	Blekinge län	6,6	8,6	5,0	20,3	18,7	352	1,8	4,7	39%	191	75	K
W	Dalarnas län	7,0	7,6	5,3	10,0	9,8	620	2,4	5,6	43%	256	111	W
I	Gotlands län	3,7	17,9	6,8	8,5	13,7	384	1,8	3,1	56%	218	122	I
X	Gävleborgs län	9,5	10,5	6,1	14,3	10,8	751	3,7	7,4	49%	205	101	X
N	Hallands län	9,1	12,7	6,1	15,8	14,8	1004	5,8	11,9	48%	175	85	N
Z	Jämtlands län	9,6	10,1	3,1	10,8	5,5	381	1,8	4,6	39%	215	83	Z
F	Jönköpings län	4,1	9,7	6,9	16,5	13,2	825	4,0	8,0	49%	209	103	F
H	Kalmar län	5,2	8,9	4,1	12,9	7,3	817	3,1	7,1	44%	265	116	H
G	Kronobergs län	5,9	8,9	3,2	9,6	11,9	713	2,7	5,4	51%	261	133	G
BD	Norrbottnens län	9,2	8,8	7,7	16,7	19,0	433	2,6	7,4	35%	169	58	BD
M	Skåne län	8,7	10,5	2,8	9,1	7,6	2829	10,9	22,3	49%	259	127	M
AB	Stockholms län	se stycke 2.3.1	15,4	6,5	29,3	12,8	1196	8,7	19,4	45%	137	62	AB
D	Södermanlands län	6,5	6,2	3,3	7,2	10,7	749	2,5	5,9	42%	302	127	D
C	Uppsala län	11,2	12,2	6,9	16,5	10,2	538	3,2	7,6	42%	168	71	C
S	Värmlands län	9,9	11,3	6,2	8,9	13,2	829	4,5	7,4	61%	183	112	S
AC	Västerbottens län	8,3	5,6	2,3	15,1	15,1	753	2,9	7,9	37%	257	95	AC
Y	Västernorrlands län	10,8	8,7	7,9	15,1	5,3	624	2,9	7,5	39%	216	83	Y
U	Västmanlands län	7,9	8,4	3,5	9,1	2,5	762	2,4	6,4	38%	312	118	U
O	Västra Götalands län	5,8	6,5	3,4	10,7	11,9	4552	16,2	34,0	48%	282	134	O
T	Örebro län	3,7	9,3	5,3	11,5	13,1	585	2,5	6,6	37%	239	88	T
E	Östergötlands län	5,1	7,7	7,1	17,2	17,3	580	2,8	7,5	37%	208	78	E
	Landet år 2015	7,3	9,2	4,5	14,2	11,0		89,0	197,5	45%	228	103	Landet 2015
	Landet år 2014	7,2	9,4	4,7	13,6	11,7		94,6	204,3	46%	228	106	Landet 2014
	Landet år 2013	7,5	11,5	efterfrågades ej	13,0	11,4		100,3	208,4	48%	228	110	Landet 2013

Bilaga 4, Tabell 9. Sammanställning av kontrollinsatser för länen år 2014

	Län	Kontrollinsatser 2014 (djurskyddskontroller och beslut, exkl. administrativ handläggning av anmälningar)											
		Genomsnittlig tid Normal kontroller	Genomsnittlig tid Anmälningskontroller	Genomsnittlig tid uppföljande kontroller, inklusive administrativ uppföljning	Genomsnittlig tid Övriga kontroller	Genomsnittlig tid Beslut	Summa indexerade kontrollenheter	ÅA som "Nettotid" för kontroll = VÅS 2821 + 2824 + (2826 - 28260)	Antal åa hela verksamheten	Andel resurser som används för fysiska kontroller och beslut	Indexerade kontrollenheter /ÅA "Nettotid"	Indexerade kontrollenheter/åa hela verksamheten	
K	Blekinge län	6,9	8,1	1,9	11,0	13,0	403	1,6	4,1	39%	250	99	K
W	Dalarnas län	3,7	8,9	4,8	8,1	11,2	869	3,0	6,0	50%	293	146	W
I	Gotlands län	5,5	19,4	6,6	14,0	17,1	352	2,0	3,4	58%	178	103	I
X	Gävleborgs län	9,0	9,8	4,0	9,6	9,1	903	3,7	8,1	46%	243	111	X
N	Hallands län	7,6	14,1	6,5	15,8	15,9	905	5,1	12,3	42%	177	74	N
Z	Jämtlands län	10,2	12,0	3,8	12,8	8,5	381	1,9	5,0	39%	197	77	Z
F	Jönköpings län	5,8	8,1	6,0	11,2	25,1	858	4,4	8,8	50%	194	97	F
H	Kalmar län	6,8	10,4	5,9	11,3	7,1	801	3,1	7,5	42%	258	107	H
G	Kronobergs län	5,2	7,3	4,4	9,5	11,4	781	2,7	5,1	53%	286	152	G
BD	Norrbottnens län	12,1	9,8	4,7	13,9	23,7	434	2,7	7,8	35%	160	56	BD
M	Skåne län	7,7	10,0	4,9	7,5	10,5	2701	10,7	20,4	52%	253	133	M
AB	Stockholms län	14,8	13,8	5,7	31,9	14,0	1324	9,2	21,3	43%	145	62	AB
D	Södermanlands län	7,2	8,0	3,7	11,2	10,9	849	3,5	7,4	47%	243	114	D
C	Uppsala län	17,0	11,5	6,4	13,7	13,2	516	3,4	7,3	47%	151	71	C
S	Värmlands län	6,8	11,8	6,9	6,9	14,3	1043	5,1	8,4	60%	206	124	S
AC	Västerbottens län	8,7	6,3	2,8	17,5	14,5	639	2,6	7,7	34%	243	83	AC
Y	Västernorrlands län	14,1	7,1	7,1	15,1	6,6	605	2,7	7,2	38%	221	84	Y
U	Västmanlands län	7,0	9,6	4,7	5,7	3,7	720	2,6	5,6	46%	281	130	U
O	Västra Götalands län	5,9	6,1	3,3	10,1	9,1	5280	17,1	34,6	49%	309	153	O
T	Örebro län	9,5	13,8	5,2	15,6	15,4	579	3,4	7,3	46%	171	79	T
E	Östergötlands län	6,0	15,5	13,2	19,1	18,3	637	4,0	8,9	45%	158	71	E
	Landet år 2014	7,2	9,4	4,7	13,6	11,7		94,5	204,3	46%	228	106	Landet 2014

Bilaga 5, Tabell 10 Sammanställning av kontrollobjekt och årsarbetskrafter år 2014-2017

Sammanställning av kontrollobjekt och årsarbetskrafter år 2014-2017																		
	Län	Antal kontrollobjekt i DSK, <i>exklusive bete och sällskapsdjur</i>				Antal å.a hela kontrollverksamheten				Antal kontrollobjekt/åa				Andel kontrollerade kontrollobjekt				
		2017	2016	2015	2014	2017	2016	2015	2014	2017	2016	2015	2014	2017	2016	2015	2014	
K	Blekinge län	1 776	1718	1704	1 724	4,3	5,1	4,7	4,1	408	339	363	423	5,7%	5,9%	7,2%	7,5%	K
W	Dalarnas län	3 248	3226	3228	3 224	4,3	4,5	5,6	6,0	754	718	576	542	3,2%	7,0%	9,7%	12,0%	W
I	Gotlands län	1 804	1845	1883	1 885	3,2	3,5	3,1	3,4	570	531	600	551	8,1%	10,1%	7,2%	7,5%	I
X	Gävleborgs län	3 129	3157	3125	3 091	8,6	7,8	7,4	8,1	365	406	421	381	9,8%	10,5%	8,0%	9,7%	X
N	Hallands län	4 771	4894	5877	5 938	11,7	11,4	11,9	12,3	406	431	495	484	9,6%	8,8%	6,8%	6,7%	N
Z	Jämtlands län	1 840	1776	1740	1 709	6,6	4,9	4,6	5,0	278	361	381	344	10,5%	8,7%	11,4%	9,5%	Z
F	Jönköpings län	5 317	5285	5250	5 238	8,6	7,7	8,0	8,8	620	687	658	595	8,0%	6,4%	6,2%	5,8%	F
H	Kalmar län	3 935	3893	3889	3 921	7,8	6,3	7,1	7,5	504	615	552	524	9,9%	7,1%	7,3%	5,5%	H
G	Kronobergs län	3 171	3110	3122	3 161	5,0	5,6	5,4	5,1	632	553	582	616	8,1%	10,1%	11,0%	10,1%	G
BD	Norrbottnens län	1 710	1619	1549	1 558	7,1	7,5	7,4	7,8	241	215	209	200	9,9%	11,6%	11,6%	13,5%	BD
M	Skåne län	13 543	13642	13480	13 304	23,7	20,4	22,3	20,4	572	670	606	653	5,9%	5,6%	6,2%	6,7%	M
AB	Stockholms län	4 484	4338	4195	4 101	22,2	20,8	19,4	21,3	202	208	216	192	4,5%	7,0%	5,2%	5,9%	AB
D	Södermanlands län	2 777	2739	2742	2 783	6,2	5,8	5,9	7,4	446	472	466	374	10,3%	12,8%	13,1%	15,7%	D
C	Uppsala län	3 559	3453	3390	3 345	6,3	7,4	7,6	7,3	562	469	446	459	4,7%	5,0%	5,3%	5,1%	C
S	Värmlands län	3 414	3432	3591	3 654	7,0	6,9	7,4	8,4	487	500	487	433	13,5%	10,0%	9,1%	11,2%	S
AC	Västerbottens län	2 416	2367	2304	2 226	8,0	8,6	7,9	7,7	301	276	292	288	18,7%	14,9%	14,6%	12,9%	AC
Y	Västernorrlands län	2 410	2462	2532	2 509	7,1	6,8	7,5	7,2	342	361	338	348	7,3%	6,7%	9,4%	9,1%	Y
U	Västmanlands län	2 385	2374	2400	2 419	5,8	5,7	6,4	5,6	409	417	373	435	10,9%	8,3%	8,2%	11,3%	U
O	Västra Götalands län	14 657	14611	15326	15 677	31,8	30,2	34,0	34,6	461	483	451	453	9,9%	10,6%	12,8%	14,6%	O
T	Örebro län	2 894	2846	2799	2 784	6,4	6,2	6,6	7,3	455	456	423	379	5,2%	7,0%	6,2%	6,3%	T
E	Östergötlands län	3 698	3643	3625	3 624	8,7	7,7	7,5	8,9	427	471	485	407	6,8%	6,6%	6,7%	7,5%	E
	LANDET	86938	86430	87751	87 875	200,4	190,7	197,5	204,25	434	453	444	430	8,6%	8,6%	8,7%	9,4%	